

vzw 'de Rand'
JAARBEELD 2019

I. Woord vooraf	3
II. De Vlaamse Rand: het actieterrain	4
III. De Vlaamse Rand: een specifiek beleid voor specifieke uitdagingen	5
1 Belangrijkste uitdagingen	5
2 Politieke verantwoordelijken	6
IV. De opdrachten	7
1 Missie en organisatiewaarden	7
2 Statuut en wettelijk kader	7
3 De decretale doelstellingen	8
4 De strategische doelstellingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst	8
5 Opvolging algemeen directeur	9
V. De specifieke werking in de zes en in de Bosuil: eerstelijnswork	12
1 Waarom een specifiek beleid voor de zes?	12
2 Gemeenschapscentra als ankerpunt	12
3 De Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode	14
4 De Kam in Wezembeek-Oppem	15
5 De Lijsterbes in Kraainem	15
6 De Moelie in Linkebeek en de Muse in Drogenbos	16
7 De Zandloper in Wemmel	17
8 De Bosuil in Jezus-Eik	18
9 Taallessen en conversatiegroepen in de zes	19
Initiatie Nederlands	19
10 Jeugd- en sportbeleid	20
Focus op jeugd	20
Focus op sport	21
Vinger aan de pols in Sint-Genesius-Rode en Wemmel	21
Voorbereiding beleidsplannen 2020-2025	21
11 De gemeenschapskranten	22
VI. De werking in de hele regio: tweedelijnswork	24
1 De positie van 'de Rand': partners	24
2 Focus op taalpromotie: waarom inhoudelijk belangrijk?	24
3 Acties taalpromotie	25
NT2-promotiecampagne	25
Oefenkansen in het dagelijkse leven en de vrije tijd	25
• Oefen hier je Nederlands	25
• Week van de anderstalige klant	26
• Activiteitenkalenders	26
• Café Combinne	26
• Babycafé	27
• Patati	27
• Voorleesproject cursisten Nederlands	27
Ondersteuning voor oefenkansen (materiaal e.a.)	28
• Taalstimulering in de sportclub	28
• Pictogrammenboekjes	29
• Vertaalwoordenboekjes	29
• Duidelijke taal	29
• Heerlijk Helder campagne	30
• Taaliconen	30
• Pictogrammendatabank	30
• Pictorand.be	30
• De Marktkramers - een spel om de spreekdurf te vergroten	31
• Van hier naar daar - een Informatief 'ontmoetingsspel'	31
Artistieke projecten	31
• Theater voor anderstaligen voor volwassenen	31
• Theater en muziek voor kinderen die Nederlands leren	32
Informatie over oefenkansen	32
• www.nederlandsoefenen.be	32
• Nieuwsbrieven	32
• Nederlands in het echte leven	32
• Flyer met oefenkansen voor volwassenen	33
• Flyer met oefenkansen voor/met kinderen	33
Taalstimulering voor kinderen	33
• Speldoos Speel en oefen Nederlands	33
• Infosessies en workshops	33
• Prentenboek Kiki en Olaf	34
• Oefenkansen voor kinderen buiten de school	34

• Voorlezen aan huis	35
• Expertisedeling	36
Vzw 'de Rand' werkte ook mee aan	38
• De Week van het Nederlands	38
• Taalquizen	38
• Het beste van de Bonski's	38
4 Werking voor internationalen en expats	38
Werking naar anderstaligen in de gemeenschapscentra van de zes	38
Expat op pad – intergemeentelijke samenwerking in de Druivenstreek	39
Living in Translation	39
Advertering	40
5 RandKrant	40
VII. Documentatiecentrum Vlaamse Rand	42
VIII. Gordelfestival	43
IX. De signaalfunctie	46
1 Afspraken tussen de overheden	46
2 Stand van de Rand	46
3 Toekomstforum Halle-Vilvoorde	46
4 Conferentie van Vlaamse mandatarissen	46
X. Online communicatie	47
XI. Projecten van de minister van Cultuur	49
1 Bibliotheken in de faciliteitengemeenten	49
2 Het Museum Felix De Boeck in Drogenbos	49
XII. De netwerken	50
XIII. 'de Rand' en zijn mensen	51
XIV. Infrastructuur – techniek – preventie	54
XV. Financieel verslag	58
1 Een transparant en vooruitziend financieel beleid	58
Algemeen	58
Budgettaire analyse van werkjaar 2019	58
2 Subsidies toegekend in 2019	59
3 Balans en resultatenrekening	59
4 Evolutie van subsidies en eigen inkomsten (2011-2019)	60
BIJLAGEN	63
Bijlage 1 <i>persbericht van vzw 'de Rand' bij de tweede taalbarometer voor de Vlaamse Rand</i>	54
Bijlage 2 <i>missie en organisatiewaarden van vzw 'de Rand'</i>	65
Bijlage 3 <i>persbericht naar aanleiding van aanstelling Jo Van Vaerenbergh</i>	66
Bijlage 4 <i>coördinaten centra</i>	67
Bijlage 5 <i>programming centra</i>	68
Bijlage 6 <i>bezoekers vanaf 2010</i>	77
Bijlage 7 <i>aanbod voor scholen</i>	78
Bijlage 8 <i>zaalverhuur 2015-2019</i>	81
Bijlage 9 <i>tevredenheidsenquêtes</i>	82
Bijlage 10 <i>financiële opbrengsten centra</i>	87
Bijlage 11 <i>realisaties jeugdbeleid in verschillende gemeenten</i>	90
Bijlage 12 <i>realisaties sportbeleid in verschillende gemeenten</i>	93
Bijlage 13 <i>gemeenschapskranten</i>	96
Bijlage 14 <i>redacties gemeenschapskranten</i>	96
Bijlage 15 <i>oproepen 0800-nummer in de 'piekperiodes' (NT2-promotiecampagne)</i>	96
Bijlage 16 <i>cijfergegevens Oefen hier je Nederlands</i>	97
Bijlage 17 <i>aantal verdeelde pictogrammenboekjes</i>	97
Bijlage 18 <i>vormingen, workshops en briefings</i>	97
Bijlage 19 <i>meest aangeklikte onderwerpen nieuwsbrieven</i>	98
Bijlage 20 <i>overzicht advertering in anderstalige media</i>	98
Bijlage 21 <i>inhoud databank en aantal bezoekers documentatiecentrum Vlaamse Rand</i>	99
Bijlage 22 <i>cijfers van digitale kanalen</i>	100
Bijlage 23 <i>organigram d.d. december 2019</i>	101
Bijlage 24 <i>raad van bestuur en algemene vergadering</i>	102
Bijlage 25 <i>personeelsbestand d.d. december 2019</i>	102
Bijlage 26 <i>programmeringscommissies</i>	103
Bijlage 27 <i>middelen besteed aan eigenaarsonderhoud</i>	103

I. WOORD VOORAF

Met het jaarbeeld 2019 brengt vzw 'de Rand' verslag uit over haar werkzaamheden, dit keer over het (voor)laatste jaar onder de aflopende samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant. Deze overeenkomst is met zes maanden verlengd. Alles laat vermoeden dat nieuwe afspraken voor het einde van 2020 geformaliseerd zullen worden.

Na de verkiezingen van mei 2019 treedt op 1 oktober een nieuwe Vlaamse Regering aan. Minister Weyts blijft bevoegd voor de Vlaamse Rand. In de beleidsnota krijgt 'de Rand' een prominente plek als partner in de uitvoering van het beleid, met een nog nadrukkelijker focus dan in het verleden op taalpromotie: 'de Rand' moet een netwerkknooppunt worden voor taalpromotie in de Vlaamse Rand en op nieuwe werkingsterreinen zoals onderwijs (taalstages en taalbeleid) en werk (toeleiding werkzoekenden naar een geschikt NT2-aanbod) moet 'de Rand' een rol opnemen. Het is logisch dat taalpromotie het terrein is waarop 'de Rand' in de toekomst nog de grootste toegevoegde waarde kan realiseren. Taalpromotie staat dan voor het promoten van het leren van het Nederlands, naast het aanbieden en ontwikkelen van zo veel mogelijk oefenkansen Nederlands. Die prioriteit voor taalpromotie wordt ook ondersteund door de resultaten van de tweede taalbarometer, die BRIO in juni voorstelt. De kennis van het Nederlands mag dan wel niet noemenswaardig gedaald zijn in de regio, toch zijn heel wat anderstaligen op zoek naar ondersteunende oefenkansen, vooral in de vrije tijd. Om de verruimde doelstellingen inzake taalpromotie goed aan te pakken dringen nieuwe afspraken met het Agentschap Integratie en Inburgering zich op.

De nieuwe Vlaamse regering maakt duidelijk keuzes voor nieuw en aanvullend beleid, o.m. via de creatie van een Vlaamse Randfonds. De besparing van 6 % die vzw 'de Rand' moet realiseren tempert de budgettaire groei van de voorbije jaren.

Om haar missie te realiseren focust vzw 'de Rand' ook in 2019 op sociale samenhang, gemeenschapsvorming, informatie, taalpromotie en eerstelijnswork op het vlak van cultuur, jeugd en sport in de faciliteitengemeenten. In de tweede lijn bij taalpromotie ligt de klemtoon vooral op de ondersteuning van sportclubs via het project Boest!. Met het oog op de realisering van de klimaatdoelstellingen van de Vlaamse overheid werkt vzw 'de Rand' verder aan de vervanging van stookplaatsen en aan de dakisolatie van de Boesdaalhoeve.

Veel zorg en aandacht besteedt de raad van bestuur van 'de Rand' in 2019 aan de zoektocht naar een nieuwe algemeen directeur. Op 17 december is er witte rook: Jo Van Vaerenbergh volgt Eddy Frans op. De nieuwe directeur heeft heel wat ervaring op het vlak van integratie, onthaal van nieuwe inwoners en taalstimulering Nederlands.

Na de nieuwe samenstelling van de stuurgroepen (de vroegere programmeringscommissies) vaardigen ze nieuwe vertegenwoordigers van de centra af voor de raad van bestuur.

Dank aan de honderden vrijwilligers die zich dagelijks, samen met ons team van professionele medewerkers, mee blijven inzetten om onze opdracht gestalte te geven: vrijwilligers in onze raad van bestuur, in de programmeringscommissies, in de redactieraden van RandKrant en onze gemeenschapskranten, in de cultuur-, sport- en jeugd raden, in onze zeven gemeenschapscentra. Woorden van dank ook aan de Vlaamse Regering en haar administratie, meer bepaald minister Ben Weyts en het team Coördinatie Vlaamse Rand, en aan gedeputeerde Bart Nevens en zijn administratie van de provincie Vlaams-Brabant.

Als vzw 'de Rand' ervaren we geregeld dat we op de steun kunnen rekenen van de brede Vlaamse bevolking, van de plaatselijke media zoals RINGtv en van parlementairen, provincieraadsleden en gemeentemantatarissen, over partijpolitieke grenzen heen. Dank aan de vele partners en collega's, administraties en organisaties die meewerken aan onze projecten.

algemeen directeur
Eddy Frans

voorzitter
Hubert Lyben

II. DE VLAAMSE RAND: HET ACTIETERREIN

Van bij de oprichting van vzw 'de Rand' werd het werkgebied afgebakend, niet via een decreet of reglementerend besluit, maar via een politieke afspraak. Hoewel – zoals verder zal blijken – een groot accent van de werking in de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut ligt, is de hele Vlaamse Rand het actieterrein van de vzw. De Vlaamse Rand vormt geen bestuurskundig gedefinieerd geheel. De afbakening ervan berust op de afspraak tussen de verschillende overheden om het versterkt Vlaams beleid te concentreren op alle gemeenten die grenzen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of aan een van de zes faciliteitengemeenten. Het gaat uiteraard om de zes faciliteitengemeenten zelf: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem. De andere dertien gemeenten zijn: Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Zaventem. Samen dus negentien gemeenten. Achttien ervan liggen in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Enkel Tervuren behoort tot het arrondissement Leuven.

Uiteraard ontsnappen andere gemeenten niet aan de uitdagingen van ontnederlandsing en de toename van het aantal buitenlanders en anderstaligen. Hoewel ze strikt gezien buiten de afbakening vallen, zijn ze in een aantal dossiers toch sterk betrokken partij. Halle is hier zeker een voorbeeld van, maar ook bv. Ternat, Liedekerke, Kortenberg, Huldenberg, Steenokkerzeel ... Vzw 'de Rand' stelt expertise ter beschikking van gemeenten buiten de Vlaamse Rand die hierom vragen. Dat gebeurt o.m. op de overlegmomenten met de provincie Vlaams-Brabant, de lokale besturen en met het Agentschap Integratie en Inburgering. Ook de digitale kanalen van vzw 'de Rand' worden ruim geconsulteerd door mensen van buiten de Vlaamse Rand die zo kennismaken met de ontwikkelde methodieken, projecten en ondersteunende materialen.

III. DE VLAAMSE RAND: EEN SPECIFIEK BELEID VOOR SPECIFIEKE UITDAGINGEN

1. BELANGRIJKSTE UITDAGINGEN

Een van de grote uitdagingen (naast huisvesting, mobiliteit, open ruimte) voor een Vlaams bestuur in de Rand is het behouden en versterken van het Nederlandstalige karakter. In de Vlaamse Rand wonen heel wat niet-Belgen en Frans- en andere talen sprekende Belgen. De verhuisbewegingen vanuit vnl. Brussel zijn talrijk en gaan snel. In 2019 worden in het cijferboek Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur (zie www.docu.vlaamse-rand.be/node/14887) de meest recente statistieken gepubliceerd die de trend bevestigen dat de Vlaamse Rand in een sneller tempo dan de rest van Vlaanderen internationaliseert. De nabijheid van Brussel, met zijn talrijke internationale instellingen, en van waaruit heel wat jonge gezinnen migreren naar de Rand, verklaart in grote mate deze tendens. De migraties vanuit Brussel gebeuren niet alleen door sociaal sterkeren, ook sociaal-economisch zwakkeren vinden de weg naar de Rand, deze laatsten meestal naar de gemeenten van de kanaalzone.

Ook in de tweede taalbarometer Vlaamse Rand die Rudi Janssens in juni publiceert en voorstelt, komen een aantal belangrijke tendenzen en evoluties naar voor: de kennis van het Nederlands in de hele Vlaamse Rand is niet noemenswaardig gedaald ten opzichte van 5 jaar geleden, jongeren in de zes faciliteitengemeenten spreken beter Nederlands, de kennis van het Nederlands gaat er in de tewerkstellingsgemeenten op achteruit, enz. Het belang van onderwijs als hefboom en van oefenkansen in de vrije tijd wordt sterk benadrukt als positief. Vzw 'de Rand' reageert met een persbericht ([zie bijlage 1](#)).

Om tal van redenen zijn de zes faciliteitengemeenten nog steeds een buitenbeentje in de Vlaamse Rand. Niet voor niets speelt vzw 'de Rand' er een eerstelijnsrol, in tegenstelling tot in de dertien andere gemeenten. De zes nemen over het algemeen nog steeds niet de volle verantwoordelijkheid voor een integraal en kwalitatief beleid inzake integratie, cultuur, jeugd en sport en zeker niet inzake Nederlandstalig karakter. Als gevolg daarvan

neemt vzw 'de Rand' een eerstelijnsrol op, in opdracht van de Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant. En hoewel de communautaire ontspanning na de gemeenteraadsverkiezingen zich ook in de zes lijkt door te zetten, blijft de opdracht van 'de Rand' in de zes toch groot, in het brede kader van de bevordering van het Nederlandstalige karakter.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 hebben de gemeentebesturen van Wemmel en Sint-Genesius-Rode zelf de beleidsverantwoordelijkheid genomen voor jeugd en sport. Het zijn dan ook de enige twee gemeenten die middelen ingekanteld kregen voor dit sectorale beleid. Deze middelen zijn evenwel niet geoormerkt, waardoor vzw 'de Rand' toch het best de beleidsevoluties in die gemeenten goed opvolgt. In de andere faciliteitengemeenten voert vzw 'de Rand' zelf de regie van het jeugd- en sportbeleid. Artikel 56 van het programmadecreet bij de begroting 2018 herformuleert ook de doelstellingen die vanaf 2018 voor sport en jeugd gerealiseerd moeten worden in die gemeenten waar 'de Rand' de regie voert.

De ontwikkelingen in de brede Vlaamse Rand rechtvaardigen een gericht beleid om het Nederlandstalige karakter van de Rand te bestendigen en te versterken. Dit beleid maakt hoe langer hoe meer deel uit van het globale onthaal-, integratie- en inburgeringsbeleid of, nog beter gezegd, van het beleid 'samenleven'. Dit beleid is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de gemeenten, ondersteund door het Agentschap Integratie en Inburgering op Vlaams niveau. De ruime opdracht van het Agentschap staat een verdere profilering en uitbouw van de taalpromotiepijler van vzw 'de Rand' niet in de weg, integendeel. Het Agentschap Integratie en Inburgering erkent de expertise van 'de Rand', valoriseert ze en bouwt erop verder, samen met de vzw. Een samenwerkingsovereenkomst met het Agentschap bevestigt dit.

De overheden zetten in op een taalbeleid voor de Vlaamse Rand, zowel voor jeugd en kinderen als voor volwassenen, zowel in het formele (basisonderwijs, secundair onderwijs, onthaal, inburgering, sociale huisvesting, werk) als in het informele maatschappelijke gebeuren (taalpromotie in de vrije tijd). Binnen het geheel van de uitdagingen die zich in de regio stellen, focust 'de Rand' vanuit zijn historiek en expertise op een aantal onderdelen ervan, namelijk op die onderdelen die te maken hebben met sociale samenhang, gemeenschapsvorming, taalsensibilisering en informatie als middel tot cohesie in de regio en eerstelijnswork op het vlak van cultuur, jeugd en sport in de faciliteitengemeenten.

Het belang van het accent op het informele circuit van Nederlands leren en oefenen wordt ook in 2019 via de resultaten van de tweede taalbarometer bevestigd.

In zijn nieuwe beleidsnota Vlaamse Rand focust minister Weyts ook op een aantal belangrijke beleidsuitdagingen voor vzw 'de Rand', die naast de 'traditionele taalpromotie' ook te maken hebben met de ondersteuning van taalbeleid, de omkadering van het onderwijs via taalpromotie-activiteiten en het toeleiden van werkzoekende andersstaligen naar Nederlands.

Uiteraard probeert 'de Rand' ook de vinger aan de pols te houden wat betreft andere maatschappelijke domeinen die voor de regio een uitdaging vormen, zoals de mobiliteit en het fileprobleem, ruimtelijke ordening (met daarbij vooral aandacht voor het territoriale ontwikkelingsplatform Noordrand), betaalbare huisvesting voor Vlaamse autochtonen en de omkadering van het basis- en secundair onderwijs, noodzakelijk om de grote toestroom van anderstaligen op te vangen en de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden. De vinger aan de pols houden gebeurt vooral via de deelname aan het coördinatieplatform 'Stand van de Rand', onder het voorzitterschap van de gouverneur van Vlaams-Brabant.

Bijlage 1: persbericht van vzw 'de Rand' bij de tweede taalbarometer voor de Vlaamse Rand

2. POLITIEKE VERANTWOORDELIJKEN

Zowel de Vlaamse Regering als de provincie Vlaams-Brabant voeren een specifiek Randbeleid. Bij de Vlaamse Regering is de coördinatie van dat beleid opnieuw toevertrouwd aan minister Ben Weyts. In Vlaams-Brabant berust de bevoegdheid bij gedeputeerde Bart Nevens.

Een beperkt aantal dossiers die 'de Rand' behartigt, vallen onder de bevoegdheid van andere Vlaamse ministers. In de regering is minister van Cultuur Jan Jambon bevoegd voor de subsidiëring van het Museum Felix De Boeck (via 'de Rand'). Het Gordelfestival valt in 2019 nog onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor sport en die voor de Vlaamse Rand. In de nieuwe regering zijn beide beleidsdomeinen behartigd door minister Weyts. Vanaf 2020 is het Gordelfestival volledig te situëren binnen de bevoegdheid Vlaamse Rand.

Via de minister bevoegd voor sport (Weyts dus) en Sport Vlaanderen ontvangt vzw 'de Rand' middelen voor lokaal sportbeleid in de gemeenten waar de organisatie daarvoor de regie heeft. En van de minister bevoegd voor jeugd (minister Dalle) komen de middelen voor het lokale jeugdbeleid.

Vzw 'de Rand' neemt sinds 2014 ook de ondersteuning van de Vlaamse cultuuradministratie voor de twee privaatrechtelijke bibliotheekwerkingen in Kraainem en Drogenbos over. De middelen daarvoor zijn toegevoegd aan de algemene dotatie.

IV. DE OPDRACHTEN

1. MISSIE EN ORGANISATIEWAARDEN

In 1999 keurde de raad van bestuur de missie van vzw 'de Rand' goed. Ze luidt: Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt. Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op een dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat

- sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en organiseren;
- dienstverlening en informatie aan te bieden;
- maatschappelijke participatie te stimuleren.

In 2017 legt vzw 'de Rand' haar organisatiewaarden vast, na een participatief proces waaraan het hele personeelsteam heeft meegewerkt.

Als organisatiewaarden kiezen we (bekrachtigd door de raad van bestuur):

- respectvol
- geëngageerd
- creatief
- gericht op kwaliteit
- gericht op verbinding

Bijlage 2: missie en organisatiewaarden van vzw 'de Rand'

2. STATUUT EN WETTELIJK KADER

Vzw 'de Rand' is bij decreet van 7 mei 2004 erkend als een privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap (eva). Dit decreet trad in werking op 1 april 2006. De Vlaamse Regering heeft het eva 'de Rand' ondergebracht bij het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), meer bepaald bij de afdeling Stedenbeleid, Brussel en Vlaamse Rand.

Het decreet van 12 juli 2013 wijzigt het oprichtingsdecreet van vzw 'de Rand'. In het nieuwe decreet wordt naar aanleiding van de interne staatshervorming en het planlastendecreet:

- een nieuw mechanisme beschreven voor de ondersteuning van Nederlandstalige initiatieven inzake jeugd, cultuur en sport in de zes faciliteitengemeenten: in gemeenten die zelf niet intekenen op de beleidsprioriteiten van de Vlaamse overheid, kan 'de Rand' beleidsplannen opmaken en uitvoeren.
- een opsomming gemaakt van de taken van de provincie Vlaams-Brabant inzake de ondersteuning van het Vlaamse karakter van de provincie.

Een decreet van 25 april 2014 wijzigde om een aantal technische redenen sommige bepalingen van het decreet van 12 juli 2013, voornamelijk om de coherentie met de decretale regelgeving inzake sport te garanderen.

De decreetswijziging van 17 februari 2017 strekt ertoe het bestuur van de vzw te conformeren aan het decreet deugdelijk bestuur, dat o.m. voorziet in een aanwezigheid van 1/3 onafhankelijke bestuurders in de raad van bestuur. Daardoor vermindert het aantal rechtstreeks aangeduide vertegenwoordigers van de Vlaamse overheid en van de provincie Vlaams-Brabant. Om deze vermindering te compenseren wordt via het decreet een regeringscommissaris ingevoerd, die toeziet op de legaliteit van de handelingen van de vzw en op de naleving van de samenwerkingsovereenkomst.

De laatste decretale wijziging gebeurt via artikel 56 van het programmadecreet dat de begroting 2018 van de Vlaamse overheid begeleidt. Het artikel wijzigt een aantal bepalingen met betrekking tot de financiering en de doelstellingen van het lokale jeugd- en sportbeleid, in die gemeenten waar 'de Rand' zelf de regie voert.

De decretale basis van vzw 'de Rand', inclusief alle wijzigingen doorheen de jaren, is raadpleegbaar op de site van de Vlaamse codex.

3. DE DECRETALE DOELSTELLINGEN

MISSIE

In het decreet is de missie van 'de Rand' in zeer algemene termen beschreven. Zo wordt in artikel 4 de opdracht van de vzw omschreven als 'het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel ondersteunen, uitstralen en bevorderen'.

OPDRACHT

Vzw 'de Rand' werd opgericht bij decreet van 17 december 1996. In dat decreet worden de volgende doelstellingen voor de vzw omschreven:

- a) fungeren als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie;
- b) ondersteuning verlenen aan alle mogelijke sociaal-culturele en educatieve samenwerkingsverbanden;
- c) op verzoek ondersteuning verlenen m.b.t. de aangelegenheden bedoeld in art. 4, 1e tot en met 17e, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- d) de Vlaamse belangen in de regio behartigen;
- e) de integratie van anderstaligen bevorderen;
- f) de culturele en andere infrastructuur als gemeenschapscentra beheren, in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet.

Het decreet van 7 mei 2004 nam de doelstellingen onveranderd over.

Het decreet van 12 juli 2013 voegt hieraan toe: 'De Vlaamse Regering kan een subsidie verlenen aan de vzw 'de Rand' voor de uitvoering van een of meer beleidsprioriteiten voor het jeugdbeleid, het (lokale) sportbeleid en het cultuurbeleid. De subsidie wordt verleend voor de ondersteuning van plaatselijke initiatieven in de zes Randgemeenten die geen subsidie hebben aangevraagd in het kader van de subsidieregelingen, vermeld in het tweede lid, en dient aangewend te worden voor de ondersteuning van deze initiatieven.' Die laatste bepaling werd gewijzigd via artikel 56 van het programmadecreet bij de begroting 2018.

4. DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN, ZOALS VASTGELEGD IN DE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

In 2015 sloten de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' een samenwerkingsovereenkomst af. In de overeenkomst zijn de strategische doelstellingen opgesomd die 'de Rand' moet realiseren:

- de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' en hun werking zijn actieve ontmoetingsruimten en broedplaatsen voor gemeenschapsvorming die vanuit een Nederlandstalige profilering bijdragen tot een sterker sociaal weefsel;
- een gericht informatiebeleid voeren;
- acties ondersteunen en coördineren, gericht op een positieve beeldvorming van Vlaanderen en op het versterken van de positie van het Nederlands;
- partner zijn voor de Vlaamse Regering, de provincie Vlaams-Brabant en de gemeenten bij het uitvoeren van het specifieke beleid voor de Vlaamse Rand;
- een advies- en signaalfunctie vervullen naar de Vlaamse Gemeenschap via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand, en naar de provincie Vlaams-Brabant via de gedeputeerde bevoegd voor het Vlaamse karakter;
- de Vlaamse belangen in de regio behartigen;
- de integratie van anderstaligen bevorderen;
- participeren aan het documentatiecentrum voor de Vlaamse Rand;
- het uitwerken en uitvoeren van een taalpromotiebeleid in samenwerking met het eva Integratie en Inburgering met de volgende doelstellingen:
  - zo veel mogelijk anderstaligen sensibiliseren om Nederlands te leren (verwijzen naar het NT2-aanbod);
  - het gebruik van het Nederlands promoten en ondersteunen (omkaderen van het NT2-aanbod);
  - het bewustzijn bij Nederlandstaligen voeden dat zij een positieve rol kunnen spelen in onthaal- en integratieprocessen;
  - methodes en instrumenten ontwikkelen om de oefenkansen Nederlands in de samenleving te verhogen;
  - het imago van het Nederlands en van Vlaanderen bij anderstaligen (Belgen en buitenlanders) verbeteren.

De opdrachten die de Vlaamse Gemeenschap 'de Rand' heeft toevertrouwd, hebben betrekking op:

- het mee beheren van de vzw Museum Felix De Boeck namens de Vlaamse Gemeenschap conform de overeenkomst van 14 maart 2003;
- het ondersteunen van de plaatselijke Nederlandstalige jeugdwerk- en sportinitiatieven in de zes faciliteitsgemeenten van de Vlaamse Rand alsook de privaatrechtelijke bibliotheekbedieningspunten in Kraainem en Drogenbos conform het decreet van 12 juli 2013 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 houdende omvorming van de vzw 'de Rand' tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, gewijzigd door het decreet van 25 april 2014;
- de coördinatie van het Gordelfestival conform de door de Vlaamse Regering goedgekeurde conceptnota van 8 februari 2013.

Voor de provincie Vlaams-Brabant zijn de specifieke accenten:

- het meewerken aan taalpromotieactiviteiten;
- de uitbouw van de gemeenschapscentra tot informatieloketten over de regio;
- het voeren van een verwelkomingsbeleid voor Vlamingen die van elders in de Vlaamse Rand komen wonen.

Daarnaast verbindt vzw 'de Rand' zich ertoe om in opdracht van en in samenspraak met de provincie projecten op te starten of mee te ondersteunen die de provinciale werking inzake haar grondgebonden bevoegdheden (economie, mobiliteit, leefmilieu, toerisme ...) in de regio verder vormgeven. Vzw 'de Rand' trekt in haar begroting ruimte uit om deze provinciale projecten inzake taalbeleid en taalpromotie Nederlands te ondersteunen en geeft op die manier extra daadkracht aan de projecten. Deze projecten worden gekaderd en beschreven in het jaarlijkse actieplan en de resultaten van deze projectwerking worden specifiek en jaarlijks, voor de opmaak van het nieuwe actieplan van het volgende jaar, geëvalueerd.

Beide overheden focussen bovendien nog op:

- de uitgave van gemeenschapskranten in de gemeenten met bijzonder taalstatuut;
- de uitgave en verspreiding van RandKrant met de katern Uit in de Rand, inclusief de digitale ontsluiting en promotie ervan;
- de ondersteuning van de Conferentie van Vlaamse mandatarissen.

5. OPVOLGING ALGEMEEN DIRECTEUR

Door de pensionering – op 1 april 2020 – van Eddy Frans, die de organisatie 21 jaar leidde, maakt de raad van bestuur in 2019 werk van het zoeken naar een opvolger. Nadat een eerste procedure in de zomer geen geschikte kandidaat oplevert, wordt de vacature opnieuw gelanceerd en op 17 december benoemt de raad van bestuur Jo Van Vaerenbergh tot nieuwe algemeen directeur. Op 24 december maakt 'de Rand' de nieuwe aanstelling bekend.

Bijlage 3: persbericht naar aanleiding van aanstelling Jo Van Vaerenbergh

V. DE SPECIFIEKE WERKING IN DE ZES EN IN DE BOSUIL: EERSTELIJNSWERK

1. WAAROM EEN SPECIFIEK BELEID VOOR DE ZES?

In de Vlaamse Rand zijn de zes faciliteitengemeenten het meest kwetsbaar wat betreft het behoud van het Vlaamse karakter. Het bestaan van faciliteiten is een factor die anderstaligen blijkbaar drijft om zich in die gemeenten te vestigen. Een andere oorzaak is het ontbreken van een expliciete beleidsfocus bij de colleges op het behoud van het Nederlandstalige karakter. Dat is het gevolg van de politieke meerderheden, die, Wemmel uitgezonderd, eerder 'tweetalig' georiënteerd zijn.

Heel wat mogelijkheden qua beleid op het vlak van cultuur, jeugd, sport en integratie blijven onderbenut, zeker in relatie tot de promotie van het Nederlands als de verbindende taal in de regio. Vandaar dat de Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant via 'de Rand' in de zes een aanvullend en expliciet beleid willen voeren op het vlak van de positie van het Nederlands. De gemeenschapscentra die hiervoor opgericht zijn, worden sinds 1997 door 'de Rand' geëxploiteerd.

Er is wel een evolutie merkbaar bij de gemeentebesturen en meer openheid, ook opnieuw na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Vzw 'de Rand' moet, in uitvoering van de nieuwe decretale bepalingen van 12 juli 2013 en 25 april 2014, niet langer in elk van de zes faciliteitengemeenten in de plaats treden van het lokale bestuur voor wat betreft lokaal jeugdbeleid en lokaal sportbeleid. Wemmel en Rode nemen jeugd en sport zelf op en krijgen daarvoor middelen ingekanteld via het gemeentefonds. Deze tendens is op zich verheugend, al houdt vzw 'de Rand' wel de vinger aan de pols over de manier waarop de betrokken gemeenten de bevoegdheden opnemen, o.m. omdat de overgedragen middelen niet geoormerkt zijn. In Wemmel en Rode volgt 'de Rand' dan ook de uitvoering van het lokale beleid inzake jeugd en sport op. De vzw brengt hierover verslag uit aan de raad van bestuur en de minister. Zo nodig treedt de vzw corrigerend op. Het onderzoek dat in 2019 uitgevoerd wordt, brengt aan het licht dat de Nederlandstalige verenigingen en clubs voldoende middelen krijgen.

Vzw 'de Rand' vervult een aantal taken op het vlak van cultuur, jeugd, sport en informatie, die normaliter tot de gemeentelijke opdrachten behoren. Zij doet dat vanuit een Nederlandstalige profilering, maar met een open ingesteldheid naar anderstaligen, vanuit een perspectief van gemeenschapsvorming en taalpromotie. Waar het mogelijk en zinvol is, werken de centra en de betrokken gemeentebesturen samen.

2. GEMEENSCHAPSCENTRA ALS ANKERPUNT

2019 is een scharnierjaar voor de werking van de centra. In het late voorjaar worden de stuurgroepen, voorheen programmeringscommissies, hersamengesteld op voordracht van de respectievelijke cultuurraden van de zes. Het resultaat is dat er in bijna alle centra een (ver)nieuw(d)e ploeg aan de slag gaat die bestaat uit een gezonde mix van nieuwe en ervaren stuurgroepleden.

De vernieuwde stuurgroepen gaan meteen aan de slag met het nadenken over de toekomst van de werking van het centrum. De centrale doelstelling is en blijft gemeenschapsvorming. Vijf centra organiseren een digitale tevredenheidsbevraging, geïnspireerd op de pilootbevraging die twee centra het jaar voordien hielden bij hun publiek. Ulrich Motté, beslagen in deze materie en lid van de stuurgroep van GC de Kam, helpt bij de opzet van de bevragingen en verzorgt de verwerking van de resultaten. Karla Goetvinck, stafmedewerker van het documentatie- en informatiecentrum Vlaamse Rand, maakt voor elke gemeente een sociodemografische omgevingsanalyse en presenteert die aan de respectievelijke stuurgroepen. Kwadraet, een organisatie die gespecialiseerd is in het begeleiden van beleidsmatige denkprocessen, ondersteunt elke stuurgroep gedurende twee participatiemomenten in het duidelijk krijgen van de contouren en uitdagingen van de toekomstige werking. De centrumverantwoordelijke is de centrale draaischijf in het proces van beleidsplanning en houdt ook het team sterk betrokken bij de stappen die hij of zij neemt. De resultaten van de denkoefeningen krijgen hun beslag in meerjarige beleidsplannen ('20-'24) van de centra die begin 2020 worden goedgekeurd.

Parallel met de beleidsplanningsoefening van de centra werken de decentrale stafmedewerkers van de Kam, de Lijsterbes, de Moelie en de Muse samen met de jeugd-raden en sportoverlegorganen aan de opmaak van een sport- en jeugdbeleidsplan. Het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) en Bataljong, beide steunpunt voor hun sector, leveren de nodige ondersteuning. Centrumverantwoordelijken en stafmedewerkers zorgen voor voldoende dwarsverbindingen tussen de verschillende beleidsplannen en de missie en doelstellingen van vzw 'de Rand'.

De centra werken ondertussen de laatste bladzijde van het lopende beleidsplan ('15-'19) af. Ze concentreren zich in het werken aan gemeenschapsvorming op drie kernactiviteiten. Een eerste kernactiviteit is de 'actieve receptiviteit'. De centra bieden niet alleen ruimte aan de lokale Vlaamse verenigingen en initiatiefnemers, de teams van de centra bieden deze actoren ook actief logistieke en inhoudelijke ondersteuning bij het realiseren van hun activiteiten. Een tweede kernactiviteit is het in de markt zetten van een eigen programma. De centra ambiëren een zo breed en divers mogelijk aanbod met als doel zo veel mogelijk mensen aan te spreken uit de gemeenschap waarvoor ze werken. Mensen samenbrengen en hen een positieve ervaring meegeven vormt de opstap naar andere delen van de werking. Een derde kernactiviteit is het opzetten van (gemeenschapsvormende) projecten. Via projectwerking brengen de centra vaak met een thematische insteek meer doelgericht groepen mensen samen. Een focus op bijzondere doelgroepen, grote aandacht voor de promotie van het Nederlands als contacttaal en het bieden van oefenkansen Nederlands en het voeren van een bedachte aangepaste communicatie lopen als een rode draad doorheen deze drie kernactiviteiten.

De uitvoering van investeringsplannen in het kader van de klimaatdoelstellingen van de Vlaamse overheid met extra middelen die minister Weyts ons ter beschikking stelt, verloopt op kruissnelheid. De collega's van de cel techniek, infrastructuur en preventie vervangen de bestaande verouderde verwarmingsinstallaties van de Kam en de Moelie door milieuvriendelijke exemplaren. Daarnaast starten en begeleiden ze de eerste grote werf die past in het plan om de daken van de centra beter te isoleren. De Boesdaalhoeve bijt de spits af en krijgt een volledig nieuw en optimaal geïsoleerde dakbekleding. Met middelen van het Fonds voor Culturele Infrastructuur beantwoordt de Vlaamse overheid een vraag die al lang bij de Kraainemse verenigingen leeft. Net voor de zomer steekt de aannemer de eerste spade in de grond voor wat een nieuwe extra polyvalente zaal zal worden.

Bijlage 4: coördinaten centra

bijlage 5: programmering centra

Bijlage 6: bezoekers vanaf 2010

Bijlage 7: aanbod voor scholen

Bijlage 8: zaalverhuur 2015-2019

Bijlage 9: tevredenheidsenquêtes

Bijlage 10: financiële opbrengsten centra

3. DE BOESDAALHOEVE IN SINT-GENESIUS-RODE

In 2019 maken we met het Boesdaalhoeveteam verder werk van een aantrekkelijk gemeenschapscentrum waar kansen tot ontmoeting en samenwerking centraal staan.

In het voorjaar organiseren we een familiedag voor jonge gezinnen. Voor en na de voorstelling Miss Wifi en Koebrev experimenteren (Ensemble Leporello) toveren we ons centrum om tot een laboratorium waar kinderen tussen 4 en 9 jaar zelf robots maken of experimenteren met drones en greenkey. We tellen 159 deelnemers.

Ter gelegenheid van de Vlaamse feestdag organiseren we op 6 juli samen met de Culturele Raad Rode opnieuw 'Rode Zingt' voor een 180-tal aanwezigen. De vrijwilligers van de verenigingen krijgen vooraf een feestelijke receptie aangeboden op onze binnenkoer.

Op woensdag 4 september werken we samen met Femma, de Gezinsbond en de bibliotheek voor het jaarlijkse boekenkafteest Ezelsoor. Terwijl de kinderen zich creatief uitleven, vinden ouders en grootouders een plek tot ontmoeting bij een kop koffie. We mogen opnieuw meer dan 400 bezoekers verwelkomen.

In het najaar starten we met de voorbereidingen van het nieuwe beleidsplan. Een eerste stap daarin is onze aanwezigheid op de jaarmarkt: we houden een korte enquête waarin we bij de bezoekers peilen naar hun ervaringen met het gemeenschapscentrum.

Enkele weken later sturen we een tevredenheidsenquête uit naar ons 'vaste publiek'. 80 % van de respondenten nam het voorbije jaar deel aan een activiteit, waarvan 72 % enkele keren per jaar naar de Boesdaalhoeve komt. 49 % van de ondervraagden heeft een abonnement. Muziek, theater en humor vormen de top 3 waarvoor respondenten naar het gemeenschapscentrum afzakken. Het activiteiten aanbod scoort 8,1 op 10. Het zaalcomfort krijgt een eerder matige score van 7,4 op 10: een aandachtspunt voor de komende beleidsperiode.

Als belangrijkste reden (51 %) voor het bezoeken van andere centra wordt het andere aanbod aangekruist. 82 % van onze bezoekers gaat ook naar CC de Meent, 36 % naar GC de Moelie. Regionaal blijft de samenwerking met deze twee centra, o.m. door het BUURTabonnement, dus een belangrijke meerwaarde voor ons publiek. Eind 2019 zijn er 1.170 abonnementen (mini: 317; midi: 447; maxi: 406) verkocht.

In het podiumaanbod van de Boesdaalhoeve zorgen grote namen als Günther Neefs, Bart Kaëll & Luc Appermont en Jens Dendoncker voor volle zalen. Maar ook jong talent als Piet Kusters en minder bekende namen als Han Coucke en Griet Dobbelaere weten ons publiek te charmeren.

De vruchtbare samenwerking met Het Kinderuur uit Rode resulteert in 6 sinterklaasvoorstellingen die in een mum van tijd uitverkocht zijn. Het Boesdaalhoeveteam ondersteunt deze voorstelling volledig op technisch en logistiek vlak.

In het najaar zetten we in op twee extra gemeenschapsvormende projecten: de Highland Games en de Jeugd-dag. Het Boesdaalpark vormt het gedroomde decor voor de eerste editie van de Highland Games. Het wordt een aarzelende start: 20 sportievelingen nemen deel aan de competitie. Ons terras daarentegen zit op deze zomerse septemberzondag gezellig vol.

In de marge van de Kunstendag voor Kinderen vindt de tweede happening plaats, deze keer met een extra focus op jongeren. 's Morgens speelt Sprookjes enzo De maan in het zand voor kinderen tussen 1,5 en 4 jaar. Na de middag zetten we de deuren open voor alle gamers vanaf 6 jaar. In samenwerking met Just4Fun uit Linkebeek worden onze zalen omgetoverd tot gamerooms, met spannende VR-experimenten en een optreden van een mentalist. 180 jongeren – alleen, met hun ouders of samen met hun jeugdbeweging – krijgen we over de vloer. We mogen spreken van een geslaagde dag die voor herhaling vatbaar is.

Tijdens het kerstmarktweekend verzamelen heel wat Rodenaars traditiegetrouw in het centrum van het dorp. De kerstmarkt is een organisatie van het gemeentebestuur, GC de Boesdaalhoeve en de Culturele Raad Rode. Er staan dit jaar opnieuw 40 chalets, vrijwel allemaal bemand door Rodense verenigingen. Het concert van Udo in de kerk brengt 290 muzikkliefhebbers op de been. De opbrengst van het concert gaat naar Bednet.

Gedurende al deze activiteiten gebeurt in verschillende fases de renovatie en thermische isolatie van alle daken van de Boesdaalhoeve. Daarnaast wordt in het kader van de klimaatinvesteringen overal ook thermische beglazing geplaatst om de gebouwen energiezuiniger te maken en de temperatuur in onze zalen optimaal te kunnen houden.

4. DE KAM IN WEZEMBEEK-OPPEM

2019 is een jaar van vernieuwing in gemeenschapscentrum de Kam. Twee nieuwe personeelsleden komen onze ploeg versterken. Laura Dierickx als stafmedewerker jeugd en sport en Karin De Wandeler als deeltijdse medewerker administratie en communicatie.

Parallel met de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018, verkiezen de cultuurraad van Wezembeek-Oppem en de programmeringscommissie van GC de Kam nieuwe leden. Dat gebeurt in het voorjaar. In de stuurgroep (want zo heet de programmeringscommissie voortaan) verwelkomen we 3 nieuwe leden. En meteen schotelen we hen en de 6 'oudgedienden' een stevig programma voor. Naast het samenstellen van het programma bereiden we dit jaar ook een beleidsplan voor. Welke uitdagingen willen we de komende zes jaar aangaan? Waar leggen we de accenten? Welke (nieuwe) samenwerkingen gaan we aan en hoe betrekken we nog meer mensen bij de werking van het gemeenschapscentrum? Vragen waarop we een antwoord proberen te formuleren in een brainstorm. Voor het faciliteren van die brainstorm kiezen we voor de expertise van Kwadraet.

Gemeenschapsvorming blijft ook dit jaar prioritair voor het centrum. Cuisine Mundial, de wereldkeuken op één plek, viert zijn vijfde verjaardag. Om van deze vijfde editie iets feestelijks te maken, slaat GC de Kam de handen in elkaar met Femma, Davidsfonds en Gezinsbond, en met CVO Crescendo. Deze samenwerking resulteert in een grotere zaal, meer publiek en meer gerechten. Met financiële ondersteuning van de provincie Vlaams-Brabant publiceren we een kookboek in eenvoudig Nederlands, met recepten uit 20 verschillende landen. Het kookboek is ideaal om te gebruiken in de lessen Nederlands of een conversatietafel.

Ook in onze programmakeuze houden we rekening met de diversiteit in de gemeenschap. Muziek scoort hoog met Dirk Blanchart, Barbara Dex, Steve Harley en een ode aan 50 jaar Woodstock. Bij familievoorstellingen opteren we voor woordloze of taalarme producties en bij de filmkeuze gaan we voor een aanbod in verschillende talen.

Samenwerking is nog steeds een speerpunt voor het gemeenschapscentrum. De show van Sven De Leijer organiseren we in samenwerking met de cultuurraad, net als de Vlaamse week en de Herfstfeesten. De samenwerking met het OCMW bestaat al enkele jaren. In het dienstencentrum het Forum vindt opnieuw het sinterklaasfeest plaats. Samen met de Lijsterbes zetten we de reeks van creatieve workshops KUNSTelddoos en vakantiestages voor kinderen voort. Ook in het Heilig Hartcollege en de Duitse school vinden we een partner. Beide scholen stellen hun sportinfrastructuur open voor stages georganiseerd door GC de Kam.

Het partnerschap tussen GC de Kam, GC de Lijsterbes en CC De Warandepoort gaat het 12e jaar in. De abonnementsvoorstelling, in het thema en op de dag van de verkiezingen, kent een groot succes. De Nachtvluichtformule slaat nog steeds aan.

Nieuw is de taalquiz tijdens de Week van het Nederlands. De taalquiz bestaat al enkele jaren voor de leerlingen van het Heilig Hartcollege, maar dit jaar organiseren we voor het eerst een avondquiz in samenwerking met het Davidsfonds. 14 ploegen nemen deel, waaronder 2 ploegen met deelnemers van de conversatiegroep. Nieuw is ook het Smartcafé (in café de Kam), een laagdrempelige workshop over het gebruik van de smartphone. We werken hiervoor samen met Archeduc, net zoals voor de workshop kalligrafie.

De theaterzaal wordt dit jaar volledig afgewerkt. Nieuwe verlichting, nieuwe theaterdoeken en een fris geboende parketvloer. Ook de klimaatvriendelijke verwarmingsinstallatie wordt op punt gezet.

Het aantal toeschouwers bij de voorstellingen neemt toe, enkele voorstellingen verkopen uit, de zaalverhuur daarentegen daalt licht.

Het jaar eindigt in mineur. De voorzitter van de stuurgroep, Jan Pollaris, overlijdt na een lange en slepende ziekte net voor Kerstmis. Jan was van bij het begin betrokken bij de werking van het centrum en actief in verschillende verenigingen. We zijn hem dan ook bijzonder dankbaar om zijn enthousiasme, engagement en gedrevenheid, vele jaren lang.

5. DE LIJSTERBES IN KRAAINEM

2019 is het jaar van de bouwwerken in de Lijsterbes. In het voorjaar wordt van de nood een deugd gemaakt door na het afbreken van de uitbatingsovereenkomst met de concessionaris te starten met de grondige vernieuwing van de foyer. De werken duren iets langer dan verwacht en ondertussen starten we de zoektocht naar nieuwe uitbaters. Na de zomervakantie openen we de foyer feestelijk en stellen de nieuwe enthousiaste uitbaters voor. Zolang de bar gesloten is, behelpen we ons met de installatie van een pop-upbar gerund door onze eigen medewerkers, die zich ontpoppen als volleerde barkeepers.

In het voorjaar wordt het licht eindelijk op groen gezet voor de ombouw van de oude loods tot een polyvalente zaal. We kijken uit naar de oplevering ervan, maar aangezien het om een grotere werf gaat, verwachten we die pas half 2020.

In september openen we het nieuwe seizoen met Mercury Rising: klassiek geschoolde muzikanten en zangers brengen een hommage aan Freddy Mercury en zetten een uitverkochte zaal onder stoom.

Later in het voorjaar presenteren we een gevarieerd programma voor zowel volwassenen als families met kinderen met enerzijds de vaste waarden, zoals het klassieke concert van Philippe Raskin of de theatervoorstelling van het Brussels Volkstejoeter en anderzijds een aantal verrassingen zoals Arcora (klassieke muzikanten), dat metalmuziek van Tool vertolkt of Otto-Jan Ham, die voor het eerst en succesvol de comedytoer opgaat.

De abonnementsformule Nachtvlicht (samen met de Kam en De Warandepoort) voor het seizoen 2019-2020 stellen we voor in Tervuren. We doen een beroep op Kurt Van Eeghem, die het geheel vakkundig aan elkaar praat.

We trakteren het jonge volkje op de jaarlijkse Kinderhoogdag en laten hen griezelen met Halloween. Ze komen kaften tijdens Ezelsoor, krijgen bezoek van Sinterklaas en kunnen zich creatief uitleven tijdens KUNSTelddoos. Er zijn familie- en schoolvoorstellingen en zelfs een scholenveldloop waar de Lijsterbes aan meewerkt.

In november nemen Patrick Riguelle en Jan Hautekiet een uitverkochte zaal mee op reis doorheen de Franse muziekklassiekers. De heren Vitalski, Braeckman en Van Bendegem brengen een interessante lezing over Frankenstein.

We bouwen verder aan het Repair Café samen met de vele vrijwilligers en met de gemeente Kraainem, waarmee we beurtelings, om de maand, het café organiseren. Ook de samenwerking met de cultuurraad verloopt vlot. We zetten het jaar traditiegetrouw in met de gezamenlijke nieuwjaarsreceptie en ook in 2019 werken we samen aan de internationale pianowedstrijd César Franck, die in de Lijsterbes plaatsvindt.

Senioren kunnen in de Lijsterbes uiteraard terecht voor leuke voorstellingen, maar ook voor seniorobics op maandag en Cinecafé, tweemaandelijks op donderdag.

Ook de verenigingen vinden een warm onderkomen in de Lijsterbes. Het centrum biedt ruimte en ondersteuning aan Carnafolk, dat zijn jubileum viert, Mikra's jaarlijkse eetfestijn en Kreativa, dat er haar jaarlijkse kerstmarkt organiseert.

Het theatergezelschap de Zonderlingen heeft in de Lijsterbes zijn vaste stek om te repeteren. Creatievelingen komen lessen aquarel of kantklossen volgen en anders-taligen volgen Nederlands en krijgen oefenkansen tijdens de wekelijkse bijeenkomsten van Café Combinne.

6. DE MOELIE IN LINKEBEEK EN DE MUSE IN DROGENBOS

De Moelie en de Muse zetten volop in op gemeenschapsvorming en bruggen slaan. Vanuit een sterke Nederlandstalige profilering pogen we via allerlei projecten en doelgroepenwerking verbindingen te maken tussen ouderen en jongeren, tussen verschillende taalgemeenschappen en tussen Linkebeek en Drogenbos.

Jongeren vanaf 14 jaar uit verschillende taalgemeenschappen vinden in Linkebeek eenmaal per maand de weg naar Gamebeek, het gameproject dat we i.s.m. Just4Fun en een aantal vrijwilligers organiseren. Kinderen tussen 8 en 14 jaar kunnen in de Moelie terecht voor het STEM-project Linkelab (science, technology, engineering, mathematics). Het boekenkaftevenement Ezelsoor trekt 270 bezoekers. Naast allerlei workshops waar de kinderen aan kunnen deelnemen, promoten we er ook alle kinderactiviteiten die we in Linkebeek en Drogenbos organiseren.

In Drogenbos lokken activiteiten als de Buitenspeeldag, kinderjogging en Halloween honderden bezoekers. We werken er nauw samen met het gemeentebestuur, het OCMW, de Nederlandstalige en Franstalige basisschool, buurthuis Passage 4 en het FeliXart Museum. Via Speelkriebels bieden we anderstalige kinderen en hun ouders oefenkansen Nederlands aan. Het voorleesproject Boekenstoet i.s.m. vzw De Horizon richt zich tot anderstalige kinderen met een taalachterstand die in het Nederlandstalig basisonderwijs zitten. De Horizon begeleidt een aantal vrijwilligers die vervolgens aan huis, samen met ouders en kinderen, verhalen voorlezen. Maandelijks organiseren we samen met Passage 4 een jeugdactiviteit zoals muurklimmen, gamebos, workshops ...

Samen met de Vlaamse Dienst Speelpleinwerking bieden we de monitoren van speelpleinwerking De Krabbers een vorming 'Hoe omgaan met anderstalige kinderen?' aan.

We overleggen met het FeliXart Museum om gezamenlijk acties te ondernemen voor de uitbouw van de tweedespoorwerking van het museum. Samen met de vrijetijdsdienst van de gemeente Drogenbos, het OCMW, Passage 4, de beide basisscholen en het FeliXart Museum overleggen we regelmatig over de activiteiten die we willen inrichten en over de rol die elke instantie kan, mag en wil vervullen. De acties vanuit de Muse kaderen steeds in het promoten van het Nederlands als verbindende taal.

Ook via sportactiviteiten als het kubttoernooi, Kijk ik fiets! en de sportdag i.s.m. Judoclub Linkebeek proberen we jongeren met elkaar in verbinding te brengen en gemeenschapsvormend te werken.

Volwassenen vinden al voor het 8e jaar op rij eenmaal per maand de weg naar het Repair Café Linkebeek. Gemiddeld herstellen we tussen de 60 en 90 defecte spullen en Nederlandstalige en anderstalige vrijwilligers en bezoekers ontmoeten er elkaar in een gastvrije sfeer. Je kan er op een speelse manier Nederlands oefenen. In Drogenbos bieden we in de Muse en in GBS De Wonderwijzer taallessen Nederlands aan. De opgedane kennis kunnen de cursisten in Café Combinne in Drogenbos en in de conversatieklas in Linkebeek verder inoefenen. Werkzoekenden en anderstalige ouders van kinderen die in het Nederlands les volgen, kunnen in Drogenbos een initiatie Nederlands volgen die toeleidt naar het reguliere lesaanbod NT2.

Senioren uit Linkebeek en Drogenbos verwennen we maandelijks in MoelieMatinee: spelnamiddagen, een busuitstap, bingo, workshops, een barbecue, kerstdiner, dansnamiddag ... wisselen elkaar af en zijn erop gericht om bejaarden weer in contact te brengen met elkaar en ontmoeting te stimuleren. Maandelijks projecteren we voor dezelfde doelgroep een film. Voor het eerst slagen we erin om de eindejaarsrecepties van de cultuurraden van Linkebeek en Drogenbos gezamenlijk te organiseren in de Moelie. 70 deelnemers uit Drogenbos komen met de bus naar Linkebeek. Een belangrijke stap in de toenadering tussen de Vlaamse inwoners van beide faciliteitengemeenten.

We programmeren 7 avondvoorstellingen in de genres theater, muziek en humor en 6 familievoorstellingen waarvan er twee plaatsvinden in GBS De Wonderwijzer in Drogenbos. Op die manier maken we volwaardig deel uit van het BUURTabonnement, de gezamenlijke seizoensbrochure van CC de Meent uit Alsemberg, GC de Boesdaalhoeve uit Sint-Genesius-Rode en GC de Muse uit Drogenbos.

De schoolprogrammering loopt in samenwerking met GC het Huys uit Ukkel en richt zich tot kleuters en lagere scholen uit Linkebeek, Drogenbos en Ukkel. We wonen de eerste infosessies en regiovergaderingen bij i.v.m. de oprichting van de IGS Pajottenland-Zennevallei. Waar mogelijk zullen we deelnemen aan regionale projecten. Zeker op het vlak van taalpromotie kan de Moelie-Muse, via de ruime ervaring op dat terrein, een steentje bijdragen.

In september starten nieuwe uitbaters in het café van de Moelie. Het is de bedoeling dat we met hen een langdurig parcours afleggen en dat we het eetcafé uitbouwen tot het kloppende hart van het gemeenschapscentrum en van het sociale leven in Linkebeek. Het sporadisch overleg tussen de Moelie, de Cultuurraad Linkebeek en mensen uit de anderstalige gemeenschap verankeren we in een structureel overlegorgaan BBÉcause. Op 16 juni organiseren we een eerste gezamenlijke gemeenschapsvormende activiteit in de vorm van Open Ecologische Tuinen. 300 deelnemers bezoeken verschillende tuinen en komen nadien samen voor een slotviering in Huis Lismonde.

Onze actieve receptiviteit is erop gericht om gebruikers van de Moelie en de Muse te ondersteunen op promotioneel, technisch en logistiek vlak. Op die manier willen we hun werking naar een hoger niveau tillen en een stap verder zetten in de gemeenschapsvormende functie van beide centra. We zetten volop in op het verder uitbouwen van onze digitale communicatie. Naast het uitgeven van de gemeenschapskranten sjoenke en kaaskrabber houden we de websites www.demoelie.be en www.demuse.be à jour, verspreiden we regelmatig e-zines en wordt Facebook stilaan hét medium om publiek te bereiken. Het opstellen van een promotieplan waarin alle activiteiten zijn opgenomen, helpt ons om gericht en doelbewust te communiceren.

Begin 2019 stellen we een nieuwe stuurgroep samen. In het najaar werkt de stuurgroep, onder begeleiding van vzw Kwadraet, aan het opstellen van het beleidsplan 2020-2024.

7. DE ZANDLOPER IN WEMMEL

In het voorjaar zijn we aan een belangrijke vernieuwing toe omdat de programmeringscommissie opnieuw samengesteld moet worden n.a.v. de nieuwe legislatuur. De nieuwe naam 'stuurgroep' wordt gelanceerd en de Nederlandstalige Cultuurraad van Wemmel organiseert een verkiezing. 15 vrijwilligers stellen zich kandidaat om deel uit te maken van de nieuwe stuurgroep, van wie er uiteindelijk 9 verkozen worden. In maart gaat deze ploeg enthousiaste (en verjongde) vrijwilligersgroep van start, en ze tekenen mee het beleid uit voor de komende 6 jaar. Samen met hen bepalen we de nieuwe uitdagingen voor de volgende jaren, en we starten een proces op om tot een concreet, nieuw beleidsplan te komen. Met de eveneens vernieuwde NCRW (cultuurraad) organiseren we opnieuw een succesvolle 11 juliviering op de binnenkoer van het centrum en een seniorenfeest voor 240 aanwezigen in het fijne gezelschap van Lisa del Bo.

In een tevredenheidsonderzoek bij 505 trouwe klanten polsen we naar de zichtbaarheid, betrokkenheid en kwaliteit van het huis. Een opvallende vaststelling is dat maar 1/3 van het bevraagde publiek in Wemmel woont, wat aantoont dat we met onze werking ook bovenlokaal actief zijn. Iets wat ook overduidelijk uit de zaalverhuur blijkt. Qua toeleiding blijft onze seizoensbrochure – die nog steeds i.s.m. het gemeenschapscentrum de Muze van Meise wordt samengesteld – het belangrijkste infokanaal naast de website én het promotielederscherf dat buiten opgesteld is. Muziek, het café en humor zijn de drie belangrijkste drijfveren om naar de Zandloper af te zakken. Ruim 80 % van de respondenten geeft aan dat de Zandloper vooral een gezellige ontmoetingsplek moet zijn. We krijgen een algemene score van 8,2 in dit onderzoek.

Qua programmatie trekken we de lijn door om zowel qua genre (theater, humor, muziek ...) als qua doelgroep te diversifiëren en dat loont. Nog nooit eerder raken zo veel voorstellingen snel uitverkocht (o.a. Sven De Leijer, BVT, Stan van Samang, Guga Baúl, Abba Gold en Bart Cannaearts). Zowel jongeren als ouderen komen aan hun trekken in de Zandloper op respectievelijk een hiphop-avond en twee matineevoorstellingen. Meer en meer gezinnen met jonge kinderen komen naar onze familievoorstellingen. De 1e editie van onze 'Familiedag – Wemmel Wetenschap' brengt meteen meer dan 250 bezoekers op de been.

Taalpromotie zit als een rode draad in ons DNA. Door het gebruik van duidelijke taal in de communicatie, het gebruik van taaliconen, toelijdende vertalingen en het programmeren van weinig of niet talige voorstellingen stimuleren we om ook effectief meer anderstaligen te bereiken. Actief inzetten op taalpromotie doen we i.s.m. de collega's van de cel taalpromotie met een uitverkochte musical Romeo & Julia van Theater van A tot Z, de schoolvoorstelling voor de kinderen van de Franstalige school Miss Wifi en Koebrev, de maandelijkse activiteitenreeks i.s.m. de bib en het OCMW 'Vitamine OK', en de jaarlijkse zomerstage Nederlands o.l.v. de monitoren van vzw De Horizon. Voor volwassenen blijven de leermodules NT2 en de conversatiegroep in de Zandloper een vaste waarde.

We zoeken ook actiever naar een lokale verankering in onze activiteiten. Het vormingsaanbod wordt uitgebreid met kookworkshops o.l.v. een lokale chef-kok en de nieuwe cursussen tekenen van Dagmar Brozova zijn een groot succes, niet het minst omdat ook zij een Wemmelse is. In april verkoopt Meezingding, een gezellige zangstond waar iedereen welkom is die graag zingt, meteen uit. Het idee ontstond uit het brein van het lokale zangerecollectief Zingding. Op Lokale Helden concertteert het jonge jazzcombo Base-12 met Wemmelaar Max Wolly in Cultuur Bar Bar. Op Pianoday brengen we de Muziekacademie van Wemmel en acteur/verteller/stuurgroepvoorzitter Bert van Nieuwenhuysen samen op het podium. Stuk voor stuk voorbeelden van een belangrijke lokale toets die mensen dicht bij elkaar brengt.

Tot slot vinden ook enkele belangrijke gemeenschapsvormende projecten plaats. De 13e editie van het Jaarmarktfestival in augustus is opnieuw een schot in de roos met meer dan 1.000 toeschouwers. In juni organiseren we na enkele luwe jaren opnieuw een Zandloperquiz, die met 26 deelnemende ploegen meteen volzet is. Meer dan 400 kinderen en jongeren komen op 22 oktober naar de Jeugdactiedag XL en in november vindt voor de 4e en laatste keer Wemmel's Got Talent plaats, een bruisende solidariteitsavond van en met burgerinitiatief Warm Wemmel.

Dit sterkt ons in de overtuiging dat gemeenschapsvorming centraal moet staan in de werking van de Zandloper zodat we een bekende en bruisende ontmoetingsplek zijn waar iedereen zich thuis voelt, waar we creatief uit het doosje durven te denken, waar we oog hebben voor diverse doelgroepen en waar we volop ondersteuning aanbieden maar ook actief inspelen op wat rondom ons gebeurt en onze voelsprietten uitzetten om nieuwe en kwalitatieve initiatieven te ondersteunen of zelf te nemen.

8. DE BOSUIL IN JEZUS-EIK

Het jaar van melancholie en transitie!
2019 is een jaar van gezellig achteruitblikken, en tegelijk de blik op vooruit zetten. Er is veel gevierd met de nodige dosis melancholie, en er is veel werk verzet om ons voor te bereiden op een nieuwe toekomst.

Eerst enkele cijfers. Het totale aantal personen dat naar de Bosuil komt om deel te nemen aan een activiteit ligt op 74.296. Onze zalen zijn 3.473 dagdelen verhuurd. Dat is een stijging van 2,79 % t.o.v. 2018. We flirten hiermee met de bovengrens van onze capaciteit, alsook de limiet van de draagkracht van ons personeel.

We organiseren 99 activiteiten waar in totaal 8.357 mensen naartoe komen. Daarvan tellen we 727 leerlingen op schoolvoorstellingen, 946 mensen die deelnemen aan de Week van het Bos, 3.012 mensen op 15 avondvoorstellingen en 1.526 (groot)ouders met kinderen die genieten van één van de familieactiviteiten. Met het vormingsaanbod mochten we 285 mensen ontvangen op 33 activiteiten. De taalpromotieactiviteiten kennen een wisselend succes. De taalstages zijn andermaal uitverkocht, en draaien dankzij het goede lokale team zonder enig probleem. Café Combinne kent met enkele interessante sprekers een paar goedgevulde en gezellige avonden. Het Babycafé verliest dan weer enkele sleutelfiguren, en zoekt naar nieuw publiek. Binnen het samenwerkingsverband van Spocje krijgen we de specifieke taak om voor de allerkleinsten een kwaliteitsvol vrijetijdsaanbod op te zetten. Met veel deelnemers en een tevredenheidsscore van 8,6 mogen we spreken van een geslaagde editie #5.

Op het programma staan enkele fijne hoogtepunten. We maken een aantal verrassende activiteiten mee in het kader van Cultuur in je Buurt zoals de tentoonstelling rond de historie van de wijnbouw in samenwerking met Wijnhandel Soniën, het bezoek aan het eigendom van de familie Limpens (beter bekend als 'de Roze Villa'), een prachtig concert van Chapelle de L'Oraine, de tentoonstelling Kunst op Glas, Cantuva die een unieke 'stereo-koopstelling' demonstreert ... Stuk voor stuk fijne activiteiten gedragen door veel inwoners uit Jezus-Eik.

We zijn gastheer van het 40e verjaardagsfeest van Jazz Hoeilaart. Dankzij de ondersteuning vanuit Jazz met Pit stelt Peter Schneider een prachtig programma samen met de eerste winnaars Milkshake Banana in een 2.0-versie, de vernieuwing in de vorm van Cargo Mass, en de warme gezelligheid van Philip Catherine. Op de Druivenstoet schitteren we met een praalwagen vol 'Aller Dancer'-leden en vrijwilligers die met een strooibrief vol popcorn onze eightiesparty aankondigen ter ere van het 35-jarige bestaan van GC de Bosuil. We krijgen massaal warme reacties en het wordt een dijk van een feest waar de vrienden van de Bosuil blij van werden. Mysterieuze Bossen brengt verhalen uit Jezus-Eik uit de oude doos en 8 uitverkochte wandelingen. De R-Bruikdag krijgt een steeds ruimere groep van ecoactieven samen.

Achter de schermen bereiden we ons voor op de toekomst. De samenstelling van de stuurgroep (de vroegere programmeringscommissie) wijzigt grondig na de verkiezingen en bestaat nu uit een gezonde mix tussen ervaring en vers enthousiasme. Deze groep rondt op dit moment een intensief proces van beleidsplanning af die de krachtlijnen uitzet voor de komende 5 jaar.

We sluiten een nieuwe overeenkomst af met de gemeente Overijse, deze keer voor een duurtijd van 6 jaar, om onze intensieve samenwerking rond zaalverhuur, programmatie en taalpromotie te continueren. We verlenen onze steun en medewerking aan de oprichting van een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarmee we vanaf 2020 alle vrijetijdsactiviteiten uit de brede regio (van Bertem tot Hoeilaart) beter kunnen coördineren, communiceren en op elkaar kunnen afstemmen. En we zoeken lang en intensief naar een nieuwe centrumverantwoordelijke die het centrum kan leiden. Peter Mulder gaat in november met vol enthousiasme de uitdaging aan.

Druk, fijn en klaar voor de toekomst. Zo kunnen we 2019 samenvatten.

9. TAALLESSEN EN CONVERSATIEGROEPEN IN DE ZES

Vzw 'de Rand' organiseert samen met enkele Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO's) cursussen Nederlands in de faciliteitengemeenten. Basis cursussen krijgen prioriteit. Zo willen we de drempel zo laag mogelijk houden. De CVO's gebruiken de leslokalen gratis. De planning maken we samen op.

Er is Nederlandse les in:

- GC de Kam in Wezembeek-Oppem, met CVO Crescendo (campus Tervuren);
- GC de Lijsterbes in Kraainem, met CVO Crescendo (campus Tervuren);
- GC de Moelie in Linkebeek, met GLTT-CVO;
- GC de Muse en basisschool De Wonderwijzer in Drogenbos, met GLTT-CVO. De gemeente Drogenbos stelt gratis een klaslokaal ter beschikking.

- GC de Zandloper in Wemmel, met CVO Semper – campus Strombeek ('s avonds) en CVO Semper – campus Meise-Jette (overdag).

Het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) en 'de Rand' organiseren infodagen in Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel en Wezembeek-Oppem. De cursisten schrijven er meteen in bij het CVO.

In de Kam plannen we in januari een 'versnelde' cursus niveau 1. CVO Semper (Meise-Jette) en GLTT-CVO starten in het voorjaar met intensieve cursussen niveau 1 en 2.

In het najaar is dit het programma:

- GC de Kam: 2 cursussen niveau 1, 2 cursussen niveau 2 & 1 cursus niveau 3 (1 x per week)
- GC de Lijsterbes: 2 cursussen niveau 1, 1 cursus niveau 2 & 1 cursus niveau 3 (1 x per week)
- GC de Muse: 1 cursus niveau 1 & 1 cursus niveau 2 (4 x per week)
- basisschool De Wonderwijzer: 1 cursus niveau 1 & 1 cursus niveau 2 (1 x per week)
- GC de Moelie: 1 conversatiecursus (richtgraad 2.3/2.4) (1 x per week)
- GC de Zandloper: 1 cursus niveau 1 (2 x per week) en op verschillende startmomenten tijdens het jaar telkens een cursus niveau 1 en niveau 2 (5 x per week)

In de Kam, de Lijsterbes en de Zandloper is er wekelijks een conversatiegroep. De deelnemers – die allemaal minimaal instapniveau 2.3/2.4 hebben – oefenen er samen met een vaste begeleider Nederlands. In GC de Moelie geeft GLTT-CVO een conversatiecursus.

We veranderen het concept van het attestenfeest op het einde van het schooljaar. Voortaan is er op het einde van elke module een attestenfeest. We organiseren de feesten zo lokaal mogelijk, om de band met onze gemeenschapscentra en de eigen gemeente meer aan te halen. In de kortlopende cursussen oefenen de cursisten met een zoektocht in het gemeenschapscentrum of een conversatiegeanzenbord. De cursisten van de cursussen die een heel schooljaar duren genieten van een optreden van Lennaert Maes en Andries Boone in de Lijsterbes of van Lennaert Maes solo in de Moelie.

INITIATIE NEDERLANDS

In Drogenbos organiseren Passage 4 (& OCMW), vzw 'de Rand', GBS De Wonderwijzer en Groep Intro een initiatie Nederlands voor de inwoners van de gemeente. De initiatie is bedoeld als opstap naar het reguliere aanbod. Er is één groep met als thema 'ik zoek werk' en één groep met als thema 'mijn kind gaat naar school / naar de crèche'. Passage 4 krijgt subsidies van de provincie Vlaams-Brabant. Vzw 'de Rand' staat in voor de promotie.

10. JEUGD- EN SPORTBELEID

In de faciliteitengemeenten waar de gemeentebesturen geen jeugd- en sportbeleid voeren, neemt vzw 'de Rand' deze opdracht op. Dat geldt voor sportbeleid in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem. Voor jeugdbeleid gaat het om vier gemeenten: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem. Samen met de lokale overlegraden stelt 'de Rand' beleidsplannen op en voert ze met de clubs en lokale partners uit. In 2018 wijzigde de regelgeving. Het programmadecreet bepaalt per beleidsdomein drie doelstellingen die aangeven welke klemtonen vzw 'de Rand' via haar jeugd- en sportbeleid legt.

FOCUS OP JEUGD

In Sint-Genesius-Rode en Wemmel voert het gemeentebestuur zelf een jeugdbeleid. In beide gemeenten is er vanuit de gemeenschapscentra echter wel overleg en projectmatige samenwerking voor een vrijetijdsaanbod voor kinderen, tieners en/of jongeren. In Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem voert 'de Rand' het lokale jeugdbeleid.

Drie decretale doelstellingen vormen de basis:

- de ondersteuning van het jeugdwerk in algemene zin;
- de bevordering van de participatie van kinderen en jongeren in het jeugdwerk;
- het ondersteunen van initiatieven in de vrijetijdscontext van kinderen en jongeren, op basis van behoeften in de gemeenten en gericht op het bevorderen van het gebruik van het Nederlands.

De vier gemeenten verschillen sterk. Per doelstelling zijn er acties waarbij 'de Rand' op gemeentelijk niveau rekening houdt met de lokale context en specifieke noden. De financiële ondersteuning van het lokale jeugdwerk gebeurt via lokale subsidiereglementen. De stafmedewerkers van vzw 'de Rand' nemen deel aan overleg van lokale jeugdraden en ondersteunen ook de raden in hun dagelijkse werking. Daarnaast zorgt vzw 'de Rand' ervoor dat relevante informatie met betrekking tot jeugdbeleid tot bij het jeugdwerk geraakt.

In Drogenbos werkt GC de Muse samen met het gemeentebestuur voor de organisatie van het jaarlijkse halloweenfeest. Dit jaar zetten beide partners nog meer in op de beleving. Vanuit GC de Muse verzorgen we niet alleen de animatie, we organiseren ook een snoepjeshoortocht langs de huizen in de buurt. Het halloweenfeest groeit jaar na jaar, we verwelkomen meer dan 300 kinderen en ouders. GC de Muse heeft in Drogenbos ook een aanbod tijdens schoolvakanties en organiseert tijdens de herfstvakantie een vierdaagse STEM-stage. Kinderen komen zo in contact met de digitale wereld, techniek en wetenschap. De stage is een succes en is op drie dagen volzet.

In Linkebeek blijft Gamebeek een gevestigde waarde in het aanbod van GC de Moelie. Maandelijks komen tieners samen om te gamen en kennis te maken met nieuwe spelconsoles. Daarnaast ziet ook een nieuw initiatief het daglicht: LinkeLab. Dat is een STEM-evenement voor kinderen tussen 8 en 14 jaar. Elke tweede zondag zetten we de lokalen van de Moelie vol met computers en proefjes waarmee de kinderen zelf aan de slag kunnen. Elke editie verwelkomen we 15 tot 20 kinderen, we bereiken een divers publiek en er komen ook regelmatig nieuwe kinderen.

In Kraainem blaast een nieuw jeugdhuisbestuur terug leven in JC de Villa. GC de Lijsterbes ondersteunt de groep enthousiaste jongeren die een jeugdhuiswerking op de rails wil krijgen. Het jeugdhuis is regelmatig open en organiseert activiteiten om een nieuw publiek aan te boren. Met JC de Villa hebben Kraainemse jongeren terug een plaats waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Om families te bereiken organiseert GC de Lijsterbes voor het eerst een familiedag met als thema de lente. Families picknicken samen en genieten van activiteiten en spelletjes. Vzw 'de Rand' wil hiermee families in Kraainem samenbrengen, ontmoeting organiseren en hoopt zo ook nieuwe gezinnen aan te trekken.

GC de Kam organiseert in samenwerking met GC de Lijsterbes en Artforum tweedaagse creatieve stages tijdens de korte schoolvakanties. Deze stages zijn een succes, vooral de stages voor kleuters zijn erg populair en snel volzet. Voor dezelfde doelgroep (4-6 jaar) organiseren beide centra KUNSTelddoos, creatieve namiddagen voor kleuters. Er nemen ook heel wat kinderen met een andere thuistaal deel, voor hen is KUNSTelddoos tegelijk een oefenkans Nederlands buiten de school.

De lokale jeugdverenigingen in Wezembeek-Oppem krijgen financiële en inhoudelijke ondersteuning van vzw 'de Rand'. Een sterke groep enthousiaste vrijwilligers boordevol motivatie zorgt wekelijks voor kwaliteitsvol jeugdwerk. Het bestuur van de jeugdraad (12 bestuursleden) denkt na over zijn werking en brainstormt over hoe ze de jeugd het best kunnen betrekken bij hun beleid en werking. De bestuursleden starten een grondige evaluatieoefening die ook nog verder loopt in 2020. Er is een nieuw jeugdhuisbestuur dat vanaf het najaar een vernieuwde werking opstart. GC de Kam bereikt ook families, aan Ezelsoor nemen 183 kinderen en 112 volwassenen deel. Deze boekenkaftdag is een gratis laagdrempelige activiteit voor kinderen en hun (groot)ouders. Ze krijgen origineel ontworpen kaftpapier; tekenaars en een kalligrafe personaliseren gekafte schoolboeken. Daarnaast zijn er ook knutselafels en workshops.

Bijlage 11: realisaties jeugdbeleid in verschillende gemeenten

FOCUS OP SPORT

Vzw 'de Rand' voert een sportbeleid in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem en neemt ook hier een regierol op. De gemeentebesturen van Wemmel en Sint-Genesius-Rode nemen sport op in hun meerjarenplanning.

Ook voor sportbeleid werkt vzw 'de Rand' met 3 decretaal opgelegde doelstellingen die de basis vormen van het gevoerde sportbeleid in de drie gemeenten:

- het ondersteunen van de kwalitatieve uitbouw van de sportverenigingen via een doelgericht subsidiebeleid;
- het ondersteunen van promotieactiviteiten gericht op het activeren tot sportparticipatie;
- het ondersteunen van lokale initiatieven met betrekking tot sport, op basis van behoeften van inwoners van de gemeenten en van de lokale sportclubs.

Iedere gemeente heeft een eigen reglement om de reguliere clubwerking te ondersteunen. Zo houden we rekening met de lokale context en noden.

In Kraainem organiseert GC de Lijsterbes zijn eerste sporteldag en werkt het samen met OKRA een divers programma uit. De sporteldag maakt deel uit van de sportregiokalender waarbij verschillende gemeenten samen sporteldagen organiseren. Samen met GBS De Klimboom organiseren we een scholenveldloop, voor het eerst zonder ondersteuning van Moev. We beschikken nu over de nodige ervaring om dit zelfstandig te organiseren. Alle leerlingen van GBS De Klimboom nemen deel en krijgen een duurzame waterfles van de Nederlandstalige sportraad cadeau.

In Linkebeek start een yogagroep die wekelijks in GC de Moelie samenkomt. Deze nieuwe afdeling van Gezinsport Linkebeek bereikt een heel divers publiek, zowel jong als oud. Samen met judoclub Linkebeek en de Vlaamse JudoFederatie organiseert Sportoverleg een opleiding 'vallen zonder zorgen'. Deze praktische en meteen toepasbare opleiding kent een groot succes in Linkebeek, een gemeente waar een sterk verouderde bevolking nog heel actief is.

In Wezembeek-Oppem ondersteunt GC de Kam sportstages tijdens de zomervakantie. De stages zijn een organisatie van het OCMW en de lokale sportclub Castle Club. Met de stages brengen de organisatoren kinderen uit kwetsbare gezinnen aan het bewegen. Daarnaast organiseert 'de Rand' ook zelf een sportstage. Kinderen met een andere thuistaal oefenen tijdens een taalsportstage in de internationale Duitse school Nederlands via sport en spel. Voor de leden van de sportverenigingen en voor andere geïnteresseerden organiseert GC de Kam twee sessies rugscholing. Naast theorie zijn er ook veel praktische oefeningen en tips om dagelijks gezond om te gaan met je rug. Ter afsluiting van de Maand van de Sportclub in september organiseert de sportraad van Wezembeek-Oppem samen met GC de Kam een sport-

happening. Het programma bestaat uit allerlei activiteiten voor verschillende leeftijden, van kleuters tot senioren.

Bijlage 12: realisaties sportbeleid in verschillende gemeenten

VINGER AAN DE POLS IN SINT-GENESIUS-RODE EN WEMMEL

De middelen die de twee gemeenten van de Vlaamse overheid krijgen zijn niet geoormerkt. De aanwending ontsnapt sinds 2018 aan de opvolging en de controle van de Vlaamse overheid. Minister Weyts geeft vzw 'de Rand' daarom de opdracht om het lokale beleid in beide gemeenten op te volgen. Meer bepaald ziet vzw 'de Rand' erop toe dat de subsidiëring van de lokale Nederlandstalige verenigingen en clubs verder gebeurt via transparante reglementen. Het onderzoek in 2019 wijst uit dat er geen aanvullende of corrigerende ingrepen van vzw 'de Rand' noodzakelijk zijn.

VOORBEREIDING BELEIDSPANNEN 2020-2025

Vzw 'de Rand' voert momenteel het sportbeleid in Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem. In deze drie gemeenten wordt dan ook een oefening gemaakt om tot een nieuw sportbeleidsplan 2020-2025 te komen. Deze oefening bestaat uit verschillende stappen. In april start het proces dat moet leiden tot de nieuwe beleidsplannen. In die maand maakt vzw 'de Rand' een interne evaluatie van de voorbije beleidsperiode, maakt ze per gemeente een SWOT-analyse en een omgevingsanalyse én bevraagt ze stakeholders en doelgroepen. Vzw 'de Rand' roept de expertise van ISB vzw en Bataljong in en organiseert op 7 mei met beide partners een voorbereidende vergadering. Tijdens dit overleg krijgen de twee externe organisaties zicht op de specifieke lokale situatie en maken we afspraken voor een verdere samenwerking.

Nog voor de zomer, op 6 juni, bereiden de stafmedewerkers samen participatiemomenten met de sportraden en clubs voor. Via deze participatiemomenten maakt vzw 'de Rand' verschillende thema's bespreekbaar en wil ze tot zo veel mogelijk input komen om mee te nemen in de opmaak van nieuwe beleidsplannen. Vzw 'de Rand' organiseert deze sessie tijdens de zomer en heeft hierbij aandacht voor specifieke lokale situaties en noden per gemeente. Ze kan uit de output enkele conclusies trekken en destilleert zo een eerste raamwerk met aandachtspunten, noden en kansen. Dit raamwerk krijgt de weken die daarop volgen verder vorm, wordt verfijnd en in de tweede helft van oktober ter feedback voorgelegd aan de sportraden. Op basis van de feedback formuleert vzw 'de Rand' acties en indicatoren waardoor de finale versies van beide beleidsplannen tot stand komen. In de tweede helft van november keuren de lokale jeugd- en sportraden de plannen goed. Tot slot keurt ook de raad van bestuur van vzw 'de Rand' de finale versie goed op maandag 25 november.

11. DE GEMEENSCHAPSKRANTEN

De gemeenschapskranten zijn aan hun zoe jaargang toe. De zes tijdschriften worden samengesteld door de cel publicaties en de plaatselijke redacties.

De gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' worden maandelijks (uitgezonderd in januari, juli en augustus) bezorgd in alle bussen van de gemeenten met bijzonder taalstatuut rond Brussel (Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppeem en Drogenbos (4 x / jaar)). De totale maandelijks oplage van alle gemeenschapskranten samen bedraagt 36.500 exemplaren.

Elke gemeenschapskrant wordt samengesteld door een redactie van vrijwillige medewerkers, de centrumverantwoordelijke, de eindredacteur en de hoofdredacteur. In 2019 werken er aan de zes gemeenschapskranten 41 redactieleden actief mee.

De vier grote onderdelen (nieuws uit de gemeente, verenigingsnieuws, nieuws uit het centrum en nieuws uit de Rand) blijven behouden. De afwisseling van kortere 'uitlichtingen' en langere artikels en interviews verhoogt de leesbaarheid en de aantrekkingskracht. De activiteitenkalenders van het verenigingsleven en de centra worden in 'chronologische blokjes' gepresenteerd. Dat geeft een helder overzicht. De uitgelichte bijdragen en interviews worden geschreven door freelancers. Het resultaat van dit alles is een strakke vormgeving, een prima inhoudelijke kwaliteit en een grote herkenbaarheid.

We behouden de vertaalde samenvattingen (Frans, Duits en Engels) van de langere artikels.

We geven 49 gemeenschapskranten of 780 blz. uit. We publiceren in totaal 633 artikels: 253 met gemeentenuws, 187 over de verenigingen, 132 artikels over (podiumactiviteiten van) de gemeenschapscentra, 48 interviews met een artiest die op een van onze podia staat en 13 interviews/artikels in de rubriek randnieuws (zie tabel).

We besteden veel aandacht aan het plaatselijke, gemeentelijke nieuws en het nieuws van de verenigingen. Dat krijgen we grotendeels aangeleverd door mensen uit de lokale gemeenschap. Verenigingen worden aangemoedigd om hun activiteiten via een vast formulier door te sturen. Het nieuws uit de gemeente en de interviews worden veelal geschreven door freelancers.

In het juninummer van de gemeenschapskranten geven we het programma van het komende cultuurseizoen. In gemeenschapskrant de zandloper gebeurt dat in een aparte katern van 24 blz. We besteden ook aandacht aan het programma van de buurcentra waarmee onze centra samenwerken.

In verschillende rubrieken en artikelreeksen publiceren we ook verhalen van mensen die niet meteen tot onze 'klassieke achterban' behoren. Het levert interessante en boeiende stof op.

Vermeldenswaard zijn onder andere de artikels en artikelenreeksen over 'wonen in een monument' (buurten), 'natuur en mensen aan de Molenbeek' (buurten), 'de wijken van de gemeente' (de lijsterbes en de zandloper), interview met Jacques Borlée (de zandloper), het 'beeld' op de achtercover (uitgekamd), 'Linkebeekse verhalen' met herinneringen (sjoenke) en 'Terminus' (kaaskrabber).

Naar aanleiding van de resultaten uit het lezersonderzoek van 2018 wordt er een ad-hocwerkgroep opgericht met leden van alle redacties, die zich in de loop van het voorjaar twee avonden buigt over een aantal uitgangspunten en mogelijke verbeterpunten van de gemeenschapskranten.

Deze ad-hocwerkgroep selecteert drie werkpunten: de leesbaarheid van een aantal rubrieken moet beter, de naamgeving van artikels en rubrieken kan consequenter en de gemeenschapskranten moeten meer inzetten op onlinecommunicatie.

De leesbaarheid van vooral 'telex' en de vertalingen wordt meteen aangepakt, met een positief resultaat als gevolg.

De onlineaanwezigheid van de gemeenschapskranten, via de websites en Facebookpagina's van de centra, wordt verhoogd. Interviews en andere berichten krijgen een extra leven, o.a. onder de rubriek 'nieuws'. De cel publicaties werkt hiervoor met de betrokken collega's van de centra een werkwijze en werkschema uit zodat dit elke maand consequent gebeurt.

De vormgeving van de gemeenschapskranten is in handen van de firma Heartwork uit Groot-Bijgaarden, de druk gebeurt door IPM Printing uit Ganshoren.

Bijlage 13: gemeenschapskranten

Bijlage 14: redacties gemeenschapskranten

Intouchables

Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain
de Jean-Pierre Jeunet

Sircus p. 95 oef. 4, 13, 14, 15

Wet van behoud van energie:
 $E_{pot,1} = E_{pot,2} + E_{kin,2}$

VI. DE WERKING IN DE HELE REGIO: TWEEDELIJNSWERK

1. DE POSITIE VAN 'DE RAND': PARTNERS

De plaats van vzw 'de Rand' in de 'brede Rand' is verschillend van die in de zes faciliteitengemeenten. In de zes vervult 'de Rand' een eerstelijnsrol op het vlak van cultuur, en soms ook op dat van jeugd en sport. Die werkterreinen worden in de dertien andere gemeenten opgenomen door de gemeentebesturen, waardoor 'de Rand' daar een aanvullende rol speelt. In de brede Rand is de vzw een instrument waarmee de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant hun taalpromotiebeleid in de praktijk brengen.

Met betrekking tot taalpromotie zijn het Agentschap Integratie en Inburgering en gemeentebesturen belangrijke partners. Logisch dat het Agentschap en 'de Rand' dit doen met respect voor elkaars expertise en complementair aan elkaar. Dat heeft geleid tot een formele samenwerkingsovereenkomst, die eind 2016 door het Agentschap en begin 2017 door vzw 'de Rand' werd goedgekeurd. Jaarlijks actualiseren we de samenwerkingsovereenkomst, die ook eind september 2019 wordt geëvalueerd met het oog op een nieuwe beleidsperiode. De belangrijkste conclusie is dat er in de toekomst nog veel meer te halen is uit de samenwerking op het terrein, vooral op het vlak van de verspreiding van nieuwe materialen en methodieken en op het vlak van de coaching van lokale besturen in het ontwikkelen van een onthaal- en integratiebeleid dat zo veel mogelijk integraal en horizontaal moet zijn.

We putten ook inspiratie uit de ervaringen met taalpromotie van het Huis van het Nederlands Brussel.

2. FOCUS OP TAALPROMOTIE: WAAROM INHOUDELIJK BELANGRIJK?

In uitvoering van het aanvullende regeerakkoord van mei 2005 kreeg 'de Rand' in 2006 voor het eerst een bijzonder budget om initiatieven te nemen op het vlak van taalpromotie. Het aanbieden van taallessen Nederlands op zich is, hoe belangrijk ook, niet het enige wat moet gebeuren. Wie een taal leert, moeten we ook aanmoedigen om ze te gebruiken en te oefenen, het liefst in een zo positief mogelijke sfeer en een context van boeiende ontmoetingen en sociaal contact. In dat perspectief werken we onze taalpromotieactiviteiten uit. Ze spitsen zich vooral toe op de vrijetijdssectoren van onze samenleving. Van speelpleinen tot sportclubs, van het verenigingsleven tot het winkelen bij de lokale bakker of slager. Zowel aan Vlamingen als aan anderstaligen reiken we methodes en instrumenten aan om het integratieproces zo vlot mogelijk te laten verlopen. Dat is werk waar we ook de lokale gemeentebesturen en het lokale maatschappelijke middenveld graag bij betrekken.

De doelstellingen van het taalpromotiebeleid van vzw 'de Rand' zijn dan ook:

- zo veel mogelijk anderstaligen sensibiliseren om Nederlands te leren (promoten van het NT2-aanbod);
- het gebruik van het Nederlands promoten en ondersteunen (omkaderen van het NT2-aanbod);
- het bewustzijn bij Nederlandstaligen voeden dat zij een positieve rol kunnen spelen in onthaal- en integratieprocessen;
- sectorgerichte methodes ontwikkelen om de integratie van anderstaligen in de samenleving te bevorderen;
- het imago van het Nederlands en van Vlaanderen bij anderstaligen (Belgen en buitenlanders) verbeteren.

In 2013 keurt het parlement een nieuw integratiedecreet goed. Taalpromotie en taalbeleid worden in het nieuwe beleid een doelstelling in heel Vlaanderen, op te volgen en te ondersteunen door het Agentschap Integratie en Inburgering. Vzw 'de Rand' en het Agentschap maken afspraken inzake het beleid en de aanpak inzake taalpromotie in de Vlaamse Rand. We opteren ervoor om een maximale continuïteit na te streven en verlies aan expertise te vermijden. De samenwerking laat toe de efficiëntie en impact te verhogen en formele en informele circuits van onthaal en integratie nauwer op elkaar te laten aansluiten.

3. ACTIES TAALPROMOTIE

NT2-PROMOTIECAMPAGNE

Ook dit jaar voeren de provincie Vlaams-Brabant, vzw 'de Rand' en het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) samen promotie voor de cursussen Nederlands.

Wie informatie wil over lessen Nederlands, kan bellen naar het gratis nummer 0800 123 00. Vzw 'de Rand' bekostigt dit nummer. Wie ernaar belt, komt uit bij medewerkers van het AgII. In de drukste periodes (augustus-september en januari-februari) betaalt vzw 'de Rand' een jobstudent die de oproepen beantwoordt. Er zijn ook jobstudenten die helpen met het onthaal, covaar-testen etc. op de infodagen van het AgII in de Rand.

In januari zorgt 'de Rand' voor de verdeling van een flyer in de brievenbussen van Asse, Dilbeek, Grimbergen, Kraainem, Meise, Merchtem, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppem en Zaventem. Op de flyer staan de contactgegevens, de informatie- en inschrijvingsdagen en openingsuren van de loketten van het AgII. Kandidaat-cursisten weten zo wanneer ze bij het AgII terecht kunnen voor informatie, een niveautest ...

In augustus is er opnieuw een promotiecampagne. Vzw 'de Rand' verspreidt een flyer in alle 19 gemeenten in de Vlaamse Rand. De provincie doet dat in de andere Vlaams-Brabantse gemeenten. De provincie verdeelt ook affiches.

De provincie, het AgII en 'de Rand' zoeken naar de beste manier om de cursussen Nederlands te promoten bij het doelpubliek. Ze doen daarom in augustus-september een enquête bij bezoekers van de infodagen en de loketten van het AgII. Ze stellen o.a. vragen over hoe de bezoekers de informatie gekregen hebben, over de sociale media waar de bezoekers vertrouwd mee zijn en over de mogelijkheid om reclame te voeren via reclameborden in het straatbeeld.

Uit de enquête blijkt dat een overweldigende meerderheid van de bevraagde mensen de informatie kreeg via een flyer. 34 op 87 geven de NT2-flyer als informatiebron op, nog eens 29 mensen vermelden de flyer die 'de Rand' over het aanbod in de faciliteitengemeenten verdeelt. In

totaal baseren 67 mensen zich op een geprinte flyer van een van de organisaties.

Op de vraag door welke reclame ze zich het meest aangesproken voelen, antwoorden 57 mensen 'een geprinte flyer'. Nog eens 8 personen kiezen voor een geprinte flyer in combinatie met andere promotiekanalen. Ter vergelijking: sociale media worden slechts 16 keer gekozen (en 5 keer in combinatie met andere kanalen), reclameborden in het straatbeeld maar 6 keer (en 5 keer in combinatie met andere kanalen).

Bijlage 15: oproepen 0800-nummer in de 'piekperiodes' (NT2-promotiecampagne)

OEFENKANSEN IN HET DAGELIJKSE LEVEN EN DE VRIJE TIJD

OEFEN HIER JE NEDERLANDS

Naar de winkel gaan, op café of restaurant of de kantine van de sportclub kunnen een informele oefenkanalen Nederlands zijn voor wie Nederlands aan het leren is.

Vzw 'de Rand' bundelt handelaars, personen die een vrij beroep uitoefenen, culturele centra, bibliotheken e.a. die bereid zijn om anderstalige klanten of bezoekers te helpen in het Nederlands op de website www.oefenhierjenederlands.be. Deze handelaars en anderen schakelen bijvoorbeeld niet te snel over op een andere taal, ook als de klant of bezoeker nog wat naar zijn woorden moet zoeken. Vzw 'de Rand' moedigt wie Nederlands leert aan om het gesprek in het Nederlands te starten. Als ze zeggen dat ze Nederlands aan het leren zijn, weet de Nederlandstalige gesprekspartner ook dat hij zijn taalgebruik indien nodig moet aanpassen.

Voor de Nederlandstaligen is er een flyer met tips om de communicatie in het Nederlands eenvoudiger te maken: langzamer praten, duidelijk articuleren, moeilijke woorden vervangen door 'transparante' alternatieven, dialect vermijden ... Niemand is verplicht om altijd en met iedereen Nederlands te praten. We vragen enkel om wie dat wil een oefenkans te geven. Nederlandstaligen spelen een rol in het leer- en oefenproces van cursisten Nederlands. Vzw 'de Rand' wijst Nederlandstaligen daarop en biedt ondersteuning.

Op www.oefenhierjenederlands.be lees je behalve de adressen van deelnemende handelaars tips, je kan er materiaal bestellen, er is een taalspelletje ...

Bijlage 16: cijfergegevens Oefen hier je Nederlands

WEEK VAN DE ANDERSTALIGE KLANT

De Week van de anderstalige klant is een concept van vzw 'de Rand'. Alle informatie om zelf een Week van de anderstalige klant te organiseren staat in een draaiboek, dat je op www.derand.be kan consulteren. In 2019 is er een Week van de anderstalige klant in o.a. de gemeenten Sint-Niklaas, Zaventem en Zemst.

ACTIVITEITENKALENDERS

Vzw 'de Rand' maakt het aanbod van de cultuur- en gemeenschapscentra en verenigingen die met taaliconen werken bekend bij volwassenen die Nederlands leren. We sturen elke maand (behalve in de zomervakantie) een kalender met activiteiten die een taalicon kregen naar de leerkrachten Nederlands uit het volwassenenonderwijs (CVO's en Centrum voor Basiseducatie) en andere geïnteresseerden (integratiediensten, bibliotheken, begeleiders van Café Combinne en andere conversatiegroepen, vrijetijdsdiensten ...). De geadresseerde lijst van 'de Rand' bevat ongeveer 250 NT2-leerkrachten en begeleiders van praattafels en een 40-tal 'doorverwijzers' (consulenten van het Agentschap Integratie en Inburgering, gemeentepersoneel ...).

De activiteiten zijn gebundeld in 3 regio's (noord, zuidoost en zuidwest). De activiteiten komen van de gemeenschapscentra van 'de Rand', CC De Factorij, CC Den Blank, CC De Warandepoort, CC Het Bolwerk, CC Strombeek, CC Westrand, GC de Muze van Meise, Archeduc, (W)armkracht en de gemeenten Beersel, Dilbeek, Machelen, Merchtem, Sint-Pieters-Leeuw en Zaventem.

We versturen ongeveer 2 weken na de maandelijkse kalender ook een uitlichting van maximaal 6 activiteiten via de UiT-databank. Ook die uitlichtingen zijn regionaal ingedeeld.

CAFÉ COMBINNE

Op een gezellige manier Nederlands oefenen, dat kan wekelijks in Café Combinne in Drogenbos, Jezus-Eik, Kraainem en Sint-Genesius-Rode. Anderstaligen en Nederlandstaligen drinken samen in een ongedwongen sfeer een kopje koffie of thee. Ze praten over allerlei onderwerpen: actualiteit, hobby's, werk, familie, activiteiten in de gemeente of regio ... Dat zowel anderstaligen als Nederlandstaligen de doelgroep vormen maakt Café Combinne bijzonder. Het is ook essentieel opdat deelnemers met een andere moedertaal hun Nederlands kunnen oefenen. De Nederlandstaligen spelen dus een cruciale rol in het bieden van die oefenkans. We stellen vast dat de diversiteit in nationaliteiten, talen en culturen toeneemt in Café Combinne.

Per Café Combinne is er een vaste begeleider of begeleidster. Zij verwelkomen de deelnemers, reiken eventueel gespreksonderwerpen aan en stimuleren de deelnemers om met elkaar in gesprek te gaan. Voor iedereen is er gratis koffie, thee en water. Je hoeft vooraf niet in te schrijven. Op die manier straalt het een laagdrempelig karakter uit. In alle Café Combinnes heerst er een goede en vriendschappelijke sfeer. Soms nemen er groepjes deel aan activiteiten in het gemeenschapscentrum of gaan ze op uitstap. In de zomer is er geen Café Combinne, toch spreken deelnemers in Sint-Genesius-Rode regelmatig met de begeleider af. Ze gaan samen wandelen of organiseren een uitstap. Altijd staat ontmoeting en Nederlands oefenen centraal.

Minstens 1 keer per jaar vindt er in de 4 gemeenten een activiteit plaats. Op die manier zetten we Café Combinne promotioneel nog eens extra in de kijker en proberen zo nieuwe deelnemers te bereiken die zich niet meteen aangesproken voelen tot de wekelijkse ontmoetingsmomenten. De vier cafés samen bereiken gemiddeld 41 tot 45 deelnemers per week.

Cijfers:

- Drogenbos – GC de Muse: 36 bijeenkomsten met gemiddeld 11-12 deelnemers per week
- Jezus-Eik – cafetaria de Bosuil: 36 bijeenkomsten met gemiddeld 3-4 deelnemers per week
- Kraainem – Foyer de Lijsterbes: 36 bijeenkomsten met gemiddeld 11-12 deelnemers per week
- Sint-Genesius-Rode – dienstencentrum de Boomgaard: 40 bijeenkomsten met gemiddeld 16-17 deelnemers per week

BABYCAFÉ

Vzw 'de Rand' biedt met haar babycafés een ontmoetingsplaats aan jonge ouders in Jezus-Eik en Sint-Genesius-Rode. Ouders en grootouders kunnen er wekelijks met hun (klein)kind samenkomen.

Doorheen de jaren neemt de diversiteit in publiek toe. Je vindt er een mix van nationaliteiten en talen. Wie Nederlands leert, kan de taal hier oefenen. Een vaste begeleider verwelkomt de deelnemers. Naast de wekelijkse ontmoetingsmomenten zijn er regelmatig ook activiteiten: muziek, voetreflexologie, bewegen met je kind, babymassage, een EHBO-sessie ... De verpleegkundigen van Kind en Gezin zijn ambassadeurs, zij promoten het Babycafé tijdens huisbezoeken en zijn regelmatig aanwezig. Voor de ouders is hun aanwezigheid een laagdrempelige manier om vragen te stellen.

De methodiek wint ook elders aan populariteit sinds de komst van de Huizen van het Kind. Op heel wat plaatsen in de Vlaamse Rand ontstaan er Babycafés gebaseerd op ons draaiboek of gelijkaardige ontmoetingsvormen. Vzw 'de Rand' deelt haar expertise.

In Jezus-Eik is het Babycafé een organisatie van GC de Bosuil. Maar ook het Huis van het Kind Druivenstreek promoot de ontmoetingsmomenten en activiteiten in zijn netwerk. Sinds juni daalt de opkomst sterk, ook bij de nieuwe start in september liggen de bezoekerscijfers beduidend lager. Via kleinschalige lokale bevestigingen proberen we de vinger te leggen op de oorzaak van deze publieksdaling. Een oorzaak of factoren komen niet aan het licht. In de buurgemeenten ontstaan er werkgroepen om ook ontmoetingsmomenten voor ouders met een baby of peuter op te starten. We spreken af om in het voorjaar van 2020 met de verschillende werkgroepen regionale afspraken te maken en te kijken hoe de verschillende initiatieven elkaar kunnen versterken.

In Sint-Genesius-Rode werken GC de Boesdaalhoeve, Pavok vzw en het OCMW samen voor de organisatie van het Babycafé. Ook LDC De Boomgaard is nauw betrokken aangezien het Babycafé daar plaatsvindt; het is immers ook de locatie waar het consultatiebureau van Kind en Gezin gevestigd is. De verpleegkundige bezoekt regelmatig het Babycafé. Op vrijdagvoormiddag, wanneer het Babycafé plaatsvindt, is er ook telkens een open consultatie van Kind en Gezin.

In Wemmel startte het gemeentebestuur binnen zijn integratieopdracht in 2017 een Babycafé. Vzw 'de Rand' bood tot eind 2018 ondersteuning en deelde haar expertise in de werkgroep. In 2019 start het gemeentebestuur een Huis van het Kind op. Sinds de opstart denken verschillende lokale partners na over de opdrachten en uitdagingen van dat Huis van het Kind in Wemmel. Dat betekent ook dat het Babycafé in zijn oorspronkelijke vorm wordt stopgezet en er in de zomer oudercafés

ontstaan. Hier zit geen oefenkans Nederlands meer in vevat. Vzw 'de Rand' biedt geen ondersteuning aan de organisatie van de oudercafés.

Cijfers:

- **Jezus-Eik:** Het Babycafé opent 37 keer de deuren. Wekelijks komen er gemiddeld 3-4 volwassenen en een drietal kinderen. Met activiteiten is de opkomst groter, dan loopt het bezoekersaantal soms op tot 12 volwassenen.
- **Sint-Genesius-Rode:** Het Babycafé opent 37 keer de deuren. Wekelijks komen er gemiddeld 6-7 volwassenen en 5-6 kinderen. De activiteiten zijn populair, er nemen soms tot 20 volwassenen met een kind deel.

PATATI

Patati is een initiatief van het Huis van het Nederlands Brussel. Het brengt anderstaligen en Nederlandstaligen die talen willen oefenen samen. Vzw 'de Rand' zorgt mee voor de promotie in de Vlaamse Rand.

Wie in Brussel of in de Rand woont en op een leuke manier Nederlands of een andere taal wil oefenen, kan op www.patati.be de ideale tandempartner of 'patati' ontmoeten. Daarna kunnen ze samen afspreken en talen oefenen.

De zoekfunctie om een tandempartner of patati te vinden is dankzij een samenwerking tussen het Huis van het Nederlands en vzw 'de Rand' uitgebreid met de negentien gemeenten van de Rand.

Eind 2019 zijn er 171 inwoners van de Vlaamse Rand geregistreerd als patati.

VOORLEESPROJECT CURSISTEN NEDERLANDS

In 2019 organiseert vzw 'de Rand' in samenwerking met de bibliotheek van Kraainem, basisschool De Klimboom en CVO Crescendo een voorleesproject voor de cursisten Nederlands van de Lijsterbes, vanaf richtgraad 2.2.

Het project omvat een bezoek aan de bibliotheek, een voorleesworkshop en een uur voorlezen in de kleuterklas.

De eerste week krijgen de cursisten een korte rondleiding in de bibliotheek, met specifieke aandacht voor voorleesboeken voor kinderen uit de tweede en derde kleuterklas. Ze kiezen samen een pakket voorleesboeken uit, waar ze de komende weken mee aan de slag gaan.

De tweede week volgt een voorleesworkshop van Sara Pieters van Theater van A tot Z of Tilde Vandenbroucke van Wonderling. De cursisten leren er hoe ze zelf kunnen voorlezen.

De derde week gaan de cursisten zelf voorlezen in de tweede en derde kleuterklas van GBS De Klimboom. Ze passen de tips uit de workshop toe. Het wordt een deugddoende ervaring voor alle partners.

ONDERSTEUNING VOOR OEFENKANS (MATERIAAL E.A.)

TAALSTIMULERING IN DE SPORTCLUB

a) Boest! – samen scoren met Nederlands

Boest! is een inspiratiepakket voor alle sportclubs in de Vlaamse Rand. Het ondersteunt en inspireert trainers, bestuurders en vrijwilligers om op een goede manier met de meertalige realiteit om te gaan en om het Nederlands hierin een prioritaire plaats te geven. Sommige sportclubs zien meertaligheid als een bedreiging en dus als iets negatiefs, andere clubs hechten er weinig of geen belang aan. Het is voor clubs niet altijd duidelijk hoe ze het Nederlands op een positieve manier een plaats kunnen geven tijdens de trainingen, wedstrijden en naast het veld. Nederlands is immers de taal die iedereen in de sportclub in de Vlaamse Rand verbindt.

Binnen Boest! ontwikkelt vzw 'de Rand' filmpjes en extra materialen rond vijf thema's: tijdens de training, een warm onthaal, communicatie met ouders, naast het veld en ik schrijf mijn kind in (een filmpje voor anderstalige ouders). Voor de ontwikkeling van de filmpjes en de extra materialen werken we samen met het communicatiebureau Josworld. De voorbereiding met de betrokken clubs en het afstemmen van de inhoud van de filmpjes gebeurt samen met Kris Vander Gracht en Kim Gevaert. Kim is logopediste van opleiding en volgt een postgraaduaat meertaligheid aan Thomas More Hogeschool. Ze werkt in het kader van haar eindproef de inhoud van het eerste filmpje Tijdens de training uit. Eind juni studeert Kim met succes af, maar ze is bereid om te blijven meewerken aan de vier volgende thema's. Het is een grote meerwaarde om haar enthousiasme en expertise ook voor de uitwerking van de volgende thema's te kunnen meenemen.

In september lanceert vzw 'de Rand' de eerste twee filmpjes, de website www.boestjesportclub.be en een campagneaffiche om Boest! in de kijker te zetten. De filmpjes bestaan uit beeldmateriaal gemaakt in sportclubs in de Vlaamse Rand. Voor de eerste twee filmpjes zijn dat Olympic Essenbeek Halle (atletiek), VC Groot Dilbeek (voetbal), Swimming Club Zaventem (zwemmen) en SK Leeuw (voetbal). Omdat de grootste uitdagingen zich in voetbalclubs situeren, brengen we deze sporttak meermaals in beeld. Vzw 'de Rand' streeft naar herkenbaarheid en realistische beelden zodat clubs de tips en methodieken die aan bod komen snel en eenvoudig kunnen toepassen. We betrekken ook telkens de lokale besturen van de gemeenten waar opnames plaatsvinden,

zowel vooraf in de voorbereiding als tijdens het proces. Per filmpje stelt vzw 'de Rand' een klankbordgroep samen waarbij ze de betrokken clubs, de sportfunctionaris en integratieambtenaar van de betrokken gemeenten, de sportfederaties van de in beeld gebrachte sporttakken en andere bovenlokale partners uitnodigt. De leden van de klankbordgroep kijken samen naar een eerste montage en bespreken welke extra materialen relevant zijn bij dat thema.

Ook qua communicatie en verspreiding kunnen we rekenen op zowel lokale als bovenlokale partners. In de gemeenten waar de opnames plaatsvinden pakken clubs en gemeentebesturen uit met het filmpje. De federaties van de betrokken sporttakken, het Instituut voor Sportbeheer (ISB), Sport Vlaanderen en de Vlaamse Sportfederatie (VSF) leggen ook linken met Boest!. Ze nemen het op in hun reguliere communicatiekanalen en verspreiden de filmpjes mee via sociale media. Op die manier bereiken de tips en uitgewerkte extra's de clubs niet alleen via lokale kanalen maar ook via een bovenlokaal niveau. Het zorgt er ook voor dat Boest! buiten de Vlaamse Rand in de kijker komt. We krijgen ook media-aandacht via RINGtv, MNM en heel wat geschreven pers.

b) Overleg met clubs en gemeenten

Dankzij de ruchtbaarheid die Boest! na de lancering in september krijgt, komen er vragen over de ondersteuning van sportclubs binnen. Vzw 'de Rand' consulteert de clubs en lokale besturen om zicht te krijgen op de concrete vragen. Zo zitten we rond de tafel met de sport- en integratiedienst van Sint-Pieters-Leeuw, de sportdienst van Dilbeek, Verbroedering Beersel-Drogenbos, KV Zuun en FC Negenmanneke. Bij het overleg met de voetbalclubs is ook telkens de sport- en integratiedienst vertegenwoordigd én sluit er een schepen aan. Ook uit Grimbergen komen er vragen, de twee voetbalclubs KSC Grimbergen en KFC Strombeek kampen er met uitdagingen omtrent de talendiversiteit. Daar vindt nog geen overleg plaats, beide clubs starten eerst intern overleg op.

c) Speldoos voetbal

In de zomer lanceren vzw 'de Rand' en de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) een speldoos voetbal. Die is qua methodiek gebaseerd op de speldoos Speel en oefen Nederlands die vzw 'de Rand' met de Taalunie ontwikkelde en die woordenschat uit de vrije tijd bevat. Heel wat clubs bieden naast de training een taalstimulerend aanbod Nederlands aan kinderen of integreren expliciete oefenkansen Nederlands voor kinderen tijdens voetbalstages in de schoolvakantie. Daarnaast ondersteunt de KBVB in zijn integratieproject Iedereen op het veld heel wat projecten met nieuwkomers. Veel clubs zoeken methodieken en instrumenten die ze kunnen inzetten om kinderen essentiële voetbalwoordenschat aan te brengen en te laten oefenen. De speldoos is dan ook een succes. Op enkele maanden tijd is de voorraad zo goed als uitgeput. Beide partners voorzien in een nieuwe voorraad.

PICTOGRAMMENBOEKJES

De pictogrammenboekjes in vier delen blijven populair, bij leerkrachten Nederlands én cursisten. Ook lagere scholen, OCMW's, gemeentediensten, bibliotheken en andere organisaties uit België en het nabije buitenland zijn enthousiaste afnemers van de boekjes.

In de boekjes staan Nederlandse woorden met een afbeelding. Ze zijn niet bedoeld om Nederlands mee te leren, maar ze zijn wel een plezierig extraatje bij de lessen. Cursisten gebruiken ze bijvoorbeeld om woorden in te oefenen voor een test, om een boodschappenlijstje te maken ... Leerkrachten gebruiken de boekjes regelmatig in de les Nederlands.

De boekjes zijn ingedeeld volgens thema's: het eerste boekje gaat hoofdzakelijk over winkelen, het tweede over wonen, afval, sorteren, de dokter, de lichaamsdelen en enkele andere thema's, het derde over sport, toerisme en vrije tijd en het vierde over school, werken en de crèche.

De Centra voor Volwassenenonderwijs en Centra voor Basiseducatie, de VDAB, het Agentschap Integratie en Inburgering en gemeenten in de Vlaamse Rand krijgen de boekjes jaarlijks of op aanvraag. Eenmaal per jaar is dat gratis. Ook via www.oefenhierjenederlands.be of per e-mail bestellen scholen en individuen de boekjes. Buiten de provincie Vlaams-Brabant betalen ze 0,50 euro per boekje, exclusief verzendkosten. De boekjes zijn wél gratis te downloaden via www.derand.be of www.oefenhierjenederlands.be.

Bijlage 17: aantal verdeelde pictogrammenboekjes

VERTAALWOORDENBOEKJES

Jouw vragen ondertiteld is een vertaalwoordenboekje voor nieuwe inwoners. Ook loketbedienden kunnen het gebruiken. Het boekje kan dienen als een 'hulpmiddel' in de communicatie tussen gemeenten in de Rand en nieuwkomers. Het is een soort van 'ondertiteling' bij het eerste contact aan een gemeenteloket. De Nederlandse voorbeeldvragen en -zinnen zijn vertaald in het Frans, Duits en Engels. We stimuleren anderstalige nieuwkomers in het boekje ook om Nederlands te leren.

De thema's uit het boekje zijn 'identiteitskaart', 'rijbewijs', 'inschrijving in de gemeente/adreswijziging', 'geboorte', 'huwelijk/wettelijke samenwoning', 'attesten', 'reispas/paspoort', 'vuilophaling' en 'parkeerkaart'.

Vzw 'de Rand' geeft het boekje gratis aan gemeenten in de Rand. Gemeenten en diensten in de rest van Vlaanderen kunnen de boekjes ook bestellen. We verdelen de vertaalwoordenboekjes bv. via bibliotheken, gemeentediensten, CVO's, het Centrum voor Basiseducatie en Groep Intro.

Cijfers:

Jaar	Aantal verdeelde boekjes
2019	3.365
2018	3.369
2017	2.290
2016	2.171
2015	5.990

DUIDELIJKE TAAL

Een belangrijke doelstelling van vzw 'de Rand' is Nederlandstaligen overtuigen van hun meerwaarde in het verwelkomen en ondersteunen van anderstaligen die nieuw zijn en de taal nog aan het leren zijn. We vragen hen om begrip te hebben en om wie Nederlands leert te helpen door zelf zo duidelijk mogelijk Nederlands te gebruiken. Uiteraard krijgen ze daarvoor de nodige tips: niet te snel overschakelen naar een andere taal, zaken waarover je spreekt aanwijzen, langzamer praten ...

Begeleiders of lesgevers van bv. yoga of creatieve ateliers in onze eigen centra krijgen vaak een korte briefing over duidelijk gesproken taal. Dat is ook het geval voor de vrijwilligers die meewerken op bv. Ezelsoor, de Kinderhoogdag enz. De tips 'duidelijk gesproken taal' zijn trouwens gebundeld op een A5-flyer en een A3-affiche.

Ook intern bij vzw 'de Rand' krijgt duidelijke taal een prominente plaats. Nieuwe medewerkers volgen een uitgebreide workshop met praktische tips in verband met gesproken en geschreven Nederlands. Het uiteindelijke doel is dat iedereen – Nederlands- én anderstaligen – onze flyers, website, conversaties ... gemakkelijker kan begrijpen.

Het team taalpromotie ondersteunt de collega's bij het gebruik van duidelijke taal. Denk maar aan de recepten in duidelijke taal voor Cuisine Mondial, een project van GC de Kam en plaatselijke verenigingen. Voor de vijfde verjaardag van Cuisine Mondial verschijnt er zelfs een kookboek.

HEERLIJK HELDERCAMPAGNE

Vzw 'de Rand' doet ook mee met de Heerlijk Helder-campagne van de Vlaamse overheid. Voor 2019-2020 formuleren we 3 doelstellingen:

- We willen dat onze interne documenten en procedures begrijpelijk zijn voor alle medewerkers.
Op het einde van het jaar herschrijven we enkele richtlijnen van de diensten hr en boekhouding in eenvoudiger Nederlands. We toetsen de herschreven documenten ook af bij collega's uit uiteenlopende functiegroepen.
- We willen de medewerkers op maat ondersteunen in het gebruiken van duidelijke taal. Er vindt bijvoorbeeld een infosessie 'duidelijk gesproken taal' plaats met het team van technici.
- We streven ernaar om in onze externe communicatie duidelijke taal te gebruiken. Op het einde van het jaar bundelen we tips over het gebruik van 'heerlijk heldere taal' op Facebook, flyers en affiches en in nieuwsbrieven. De medewerkers administratie en communicatie krijgen er een korte briefing over.

TAALICONEN

De podiumvoorstellingen en sommige andere activiteiten in de gemeenschapscentra van 'de Rand' krijgen een taalicoon. De taaliconen helpen volwassenen die Nederlands leren of geleerd hebben bij het kiezen van een geschikte voorstelling of activiteit uit het ruime aanbod. Je vindt ze op de verschillende websites van 'de Rand' en in de gemeenschapskranten.

Op welkom.derand.be staan de teksten voor voorstellingen met 1 of 2 taaliconen in een eenvoudige(re) versie. Zo zijn ze ook een oefenkans voor wie Nederlands leert.

Ook Archeduc, CC Asse, CC De Factorij, CC Westrand, CC Strombeek-Bever, GC de Muze van Meise, CC Den Blank, CC De Warandepoort en CC Het Bolwerk werken met taaliconen. Ze kregen daarvoor een vorming van 'de Rand'.

www.uitinvlaanderen.be toont taaliconen bij activiteiten van organisaties die een vorming 'taaliconen toekennen' gevolgd hebben.

Vzw 'de Rand' promoot het gebruik van de taaliconen in de Vlaamse Rand. Er is een flyer in vier talen met meer uitleg. Vzw 'de Rand' wil ook een aanspreekpunt zijn voor de cultuur- en gemeenschapscentra en andere vrijetijdsorganisaties die de taaliconen gebruiken. Ze kunnen ons contacteren voor advies of het uitwisselen van taaliconen voor gemeenschappelijke voorstellingen en activiteiten en kunnen hun aanbod ook bekend maken via de activiteitenkalenders van 'de Rand'.

Bijlage 18: vormingen, workshops en briefings

PICTOGRAMMENDATABANK

Op www.pictogrammendatabank.be vind je de afbeeldingen uit de vier pictogrammenboekjes van 'de Rand', aangevuld met nieuwe afbeeldingen en de bijhorende woorden. Nieuwe afbeeldingen komen er enkel op vraag van gebruikers van de databank, of omdat ze nuttig zijn voor pictorand.be.

Pictogrammen of afbeeldingen zijn een hulpmiddel om je boodschap duidelijker te maken. Louter pictogrammen gebruiken volstaat natuurlijk niet. De pictogrammen vervangen de taal niet, maar je kan ze als visuele ondersteuning gebruiken. Daarom blijft vzw 'de Rand' het gebruik van zo duidelijk mogelijk Nederlands in combinatie met afbeeldingen promoten.

Je kan de pictogrammen ook gebruiken om oefeningen te maken voor de lessen Nederlands, gesprekken te starten in een conversatietafel, gesprekken in de vrije tijd te ondersteunen ...

Wil je de afbeeldingen van de pictogrammendatabank gebruiken? Dan registreer je je op de site en ga je akkoord met de gebruiksvoorwaarden. Je mag de afbeeldingen alleen gebruiken in het kader van acties die een rechtstreekse link hebben met Nederlands leren en oefenen. Als je geregistreerd bent, kan je inloggen, de pictogrammen die je nodig hebt selecteren en ze gratis downloaden. Afbeeldingen zoeken kan alfabetisch, op trefwoord of op thema.

Cijfers:

Jaar	Aantal unieke gebruikers
2019	1.345
2018	1.132
2017	952
2016	748

PICTORAND.BE

Vzw 'de Rand' lanceert samen met Effects en de KU Leuven pictorand.be. Medewerkers van het Centrum voor Computerlinguïstiek (CCL) ontwikkelden eerder al een systeem om woorden om te zetten naar pictogrammen (text2picto) en omgekeerd (picto2text). De vertaalsystemen bestonden al voor de Beta- en Sclerapictogrammen.

Met projectsubsidies ontwikkelt het CCL de vertaalsystemen nu ook voor de afbeeldingen uit de pictogrammendatabank van vzw 'de Rand'. Ze zijn bedoeld voor anderstaligen die wat hulp kunnen gebruiken in de communicatie in het Nederlands en voor Nederlandstalige leerkrachten en dienstverleners die regelmatig in contact komen met anderstaligen.

Cijfers:

- aantal unieke gebruikers: 132
- De 1.345 gebruikers van pictogrammendatabank.be kunnen het luik 'pictorand' uiteraard ook gebruiken.

DE MARKTKRAMERS – EEN SPEL OM DE SPREKDUUR TE VERGROTEN

Met De Marktkramers heeft vzw 'de Rand' een spel in haar aanbod dat de spreekduur van tieners en volwassenen die Nederlands leren wil vergroten. De Aanstokerij ontwikkelde het spel voor 'de Rand' en de Taalunie.

Je kan het spel spelen in de NT2-klas, maar het kan ook perfect dienen als inleefoefening voor mensen die het Nederlands als moedertaal hebben. Je kan het spel gebruiken op basis van jouw noden: je kan het aanpassen aan de beschikbare tijd, het taalniveau van de spelers etc.

Wie het spel wil uittesten, kan het 3 weken lenen. Je kan daarvoor terecht bij het Agentschap Integratie en Inburgering, de Taalunie (afdeling Brussel) en de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'.

Vzw 'de Rand' verkoopt het spel ook. In 2019 verkopen we 8 exemplaren.

VAN HIER NAAR DAAR - EEN INFORMATIEF 'ONTMOETINGSSPEL'

Van hier naar daar is een informatief spel. Het brengt mensen met een verschillende (taal)achtergrond samen en stimuleert wederzijds respect. De Aanstokerij werkte het concept uit op vraag van vzw 'de Rand' en de Taalunie.

Van hier naar daar werkt als volgt: De spelers moeten zo veel mogelijk kwartetten vormen. Aan elke tafel gelden andere regels. Zo merken ze hoe moeilijk het is om in een andere 'cultuur' terecht te komen. In de nabespreking

vertellen de spelers over hun eigen ervaringen en de frustratie die daar soms mee gepaard gaat.

Het spel is gemaakt voor (taal)gemengde praatgroepen of verenigingen en NT2-klassen. Het is een goede oefeningskans voor wie Nederlands leert, maar ook een fijne inleefoefening voor andere spelers.

Wie het spel wil uitproberen, kan het lenen bij het Agentschap Integratie en Inburgering, het Huis van het Nederlands Brussel, de Taalunie en de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'. Bij 'de Rand' kan je het spel ook kopen. In 2019 verkoopt de vzw 8 exemplaren.

ARTISTIEKE PROJECTEN

THEATER VOOR ANDERSTALIGEN VOOR VOLWASSENEN

Een taal leren vraagt oefening. Als anderstalige kan je in de klas Nederlands leren met een lessenspakket, maar het kan ook op een speelse manier, in een theaterzaal, met muziek en een flinke dosis humor. Dat is wat het publiek met onze podiumproducties op maat van NT2-cursisten krijgt.

Sinds 2003 coproduceert 'de Rand' jaarlijks één podiumproject voor anderstaligen. Dankzij deze producties op maat voelen de cursisten dat ze meer kunnen begrijpen dan ze denken en dat is erg motiverend. De voorstellingen zijn zo geconcipieerd dat studenten van alle niveaus ze kunnen begrijpen. De voorstellingen zijn geschikt voor volwassenen en het secundair onderwijs. De focus ligt op de verstaanbaarheid van de voorstelling en op de participatie van het anderstalige publiek. Bij elke voorstelling wordt les- en educatief materiaal ontwikkeld voor de leerkrachten en cursisten. We proberen voldoende variatie te brengen in genres en gezelschappen voor deze producties. Steeds vaker worden we spontaan gecontacteerd door gezelschappen om met ons zo'n artistiek traject af te leggen (Theater van A tot Z, vzw Wesp, de Hofleveranciers, Het Ongerijmde, Noise Gate ...).

In 2009 heeft Fast Forward voor 'de Rand' een bewerking gemaakt van de theaterklassieker Romeo & Julia. Sindsdien ging er geen jaar voorbij of er vroeg wel iemand wanneer Romeo en Julia weer eens zou worden opgevoerd. Nu, 10 jaar later, brengt Theater van A tot Z (ontstaan uit Fast Forward) i.s.m. 'de Rand' het stuk eindelijk terug tot leven. Naast lesmateriaal brengt Theater van A tot Z een boekje uit met de tekstbewerking in eenvoudig Nederlands, aangevuld met taal oefeningen.

De voorstelling toert door heel Vlaanderen en staat ook vier keer bij vzw 'de Rand'. Verder stond ze in deze regio nog in Asse, Halle en Vilvoorde. Tijdens de 18 voorstellingen zijn naar schatting 10.000 toeschouwers komen

kijken, onder wie een 1.000-tal cursisten die de voorstelling in de centra van 'de Rand' hebben gezien.

Speelplaatsen en -data in de Rand:

13/02 Overijse
28/2 Asse
18/03 Wezembeek-Oppem
19/03 Sint-Genesius-Rode
26/03 Wemmel
28/03 Halle
30/04 Vilvoorde

Cijfers bezoekers:

gemeenschapscentrum	datum	aanwezigen
GC de Bosuil	13/02/2019	326
GC de Kam	18/03/2019	209
GC de Boesdaalhoeve	19/03/2019	160
GC de Zandloper	26/03/2019	395

THEATER EN MUZIEK VOOR KINDEREN DIE NEDERLANDS LEREN

Vzw 'de Rand' biedt naast het reguliere schoolaanbod van de centra één keer per jaar een theater- of muziekvoorstelling aan voor kinderen uit Franstalige scholen in de faciliteitengemeenten. De leerlingen van het derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar die al Nederlands leren op school, komen zo op een positieve en kwalitatieve manier met het Nederlands in contact buiten de klas. Een aanbod op maat van deze kinderen is nodig. De voorstellingen zijn sterk visueel en ook de theatertekst is afgestemd op lagereschoolkinderen die Nederlands leren. Dat zorgt ervoor dat ze met een goed gevoel de theaterzaal verlaten en het geeft hen ook een duwtje in de rug op het vlak van Nederlands leren. In 2019 passen we de bestaande voorstelling Miss Wifi en Koebrev experimenteren van Ensemble Leporello aan. We ontwikkelen lesmateriaal en bieden dat vooraf gratis aan de scholen aan. Zo kunnen leerkrachten in de klas met speelse opdrachten aan de slag om het theaterbezoek met de leerlingen voor te bereiden of er achteraf nog verder op te werken.

Cijfers:

In totaal wonen 962 leerlingen de voorstelling bij.
Sint-Genesius-Rode: 186 leerlingen
Linkebeek: 288 leerlingen
Kraainem: 158 leerlingen
Wemmel: 222 leerlingen
Wezembeek-Oppem: 108 leerlingen
Ongeveer 50 leerkrachten begeleiden al deze leerlingen bij het theaterbezoek.

INFORMATIE OVER OEFENKANSEN

WWW.NEDERLANDSOEFENEN.BE

De website www.nederlandsoefenen.be van het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII) verzamelt tips, materialen, websites en activiteiten voor mensen die Nederlands leren en de taal graag willen oefenen. Vzw 'de Rand' draagt bij aan de deelsite voor Vlaams-Brabant. Minimaal twee keer per jaar screenen 'de Rand' en het AgII de site en zorgen ze voor een update.

In 2019 verschijnt op de site ook een luik voor organisatoren van oefenkanen. Zo zorgen het AgII, Atlas, In-Gent, het Huis van het Nederlands Brussel en vzw 'de Rand' voor inspiratie met een breed gamma aan oefenkanen. Je vindt in de databank informatie over projecten en materialen uit heel Vlaanderen en Brussel.

NIJWSBRIEVEN

Vzw 'de Rand' verstuurt 10 nieuwsbrieven met als thema taalpromotie en Nederlands oefenen. De nieuwsbrief informeert het volwassenenonderwijs, de integratiesector en andere geïnteresseerden over nieuw taalpromotiemateriaal, projecten, studiedagen, evenementen ... van 'de Rand'.

Er zijn een aantal terugkerende rubrieken: uitgelichte onderwerpen, activiteiten in de kijker, kort nieuws en een taaltip.

De lijst van geadresseerden groeit van 497 in januari naar 593 in december.

Bijlage 19: meest aangeklikte onderwerpen nieuwsbrieven

NEDERLANDS IN HET ECHTE LEVEN

Het OCMW van Sint-Genesius-Rode, het Centrum voor Basiseducatie (CBE) en vzw 'de Rand' plannen een cursus 'Nederlands in het echte leven', met subsidies van de provincie Vlaams-Brabant.

De cursus komt er omdat de sociale dienst van het OCMW merkt dat sommige cliënten al cursussen Nederlands gevolgd hebben, maar de stap niet zetten om ook Nederlands te gebruiken in het dagelijkse leven. De cliënten vinden dat erg moeilijk. De cursus van het CBE helpt hen om Nederlands te oefenen in uiteenlopende situaties: boodschappen doen, iets vragen in de bibliotheek, het zwembad, bij de post of in het gemeenschapscentrum, het openbaar vervoer gebruiken etc. Vzw 'de Rand' staat in voor de promotie van de cursus en organiseert een zoektocht voor de cursisten in GC de Boesdaalhoeve.

FLYER MET OEFENKANSEN VOOR VOLWASSENEN

Een taal leer je het beste als je die ook veel kan spreken. Vzw 'de Rand' geeft anderstaligen op twee A5-flyers tips om Nederlands te oefenen in hun vrije tijd.

De eerste flyer bevat algemene tips over hoe en waar je Nederlands kan oefenen. Op de tweede flyer staan concrete tips: in Nederlandstalige sportclubs en verenigingen, met kranten en boeken, radio- en tv-programma's en tijdens heel wat andere activiteiten.

FLYER MET OEFENKANSEN VOOR/MET KINDEREN

Dat je Nederlands niet alleen op school leert, geldt ook voor kinderen. Wie naar een Nederlandstalige school gaat, oefent het best ook Nederlands in de vrije tijd. Scholen stimuleren dat ook. Vzw 'de Rand' verspreidt een flyer met tips om Nederlands te oefenen voor kinderen en gezinnen.

TAALSTIMULERING VOOR KINDEREN

SPELDOOS SPEEL EN OEFEN NEDERLANDS

Om vrijetijdspartners met een taalstimulerend aanbod voor kinderen te ondersteunen, ontwikkelde vzw 'de Rand' in september 2018 de speldoos Speel en oefen Nederlands. De speldoos bevat speelkaartjes in duurzaam materiaal met een beeld, een woord en een lidwoord. Het gaat om woordenschat die kinderen nodig hebben als ze participeren aan een vrijetijdsaanbod: knutselmateriaal, de kleuren, de cijfers, kleding ... Begeleiders kunnen verschillende spelvormen met de kaartjes spelen zodat kinderen de woordenschat leren, herhalen en oefenen. Dit instrument biedt ook een antwoord op de vraag naar leer- en oefenkanzen voor kinderen met (bijna) geen basiskennis Nederlands. Als zij deelnemen aan een activiteit, kunnen de begeleiders eerst via speelse methodieken cruciale woordenschat aanbrengen en inoefenen. Voor bijvoorbeeld een knutselactiviteit kunnen ze eerst via spelletjes knutselmateriaal en de kleuren leren en herhalen. Tijdens de knutselactiviteit zelf stimuleert de begeleider interactie, waardoor de kinderen de woordenschat in de praktijk oefenen. De voorraad speldozen is in oktober uitgeput. De vraag naar speldozen is groot, zowel vanuit vrijetijdspartners en bibliotheken als scholen. We plaatsen een bestelling voor extra speldozen die vanaf januari 2020 beschikbaar zijn.

De pdf's met woordkaartjes zijn online beschikbaar, op die manier kan iedereen ze gebruiken. Je kan de pdf's printen en knippen om zo met de kaartjes aan de slag te gaan. De woordkaartjes staan ook op welkom.derand.be en zijn zo dus beschikbaar voor anderstaligen. Ouders die graag met hun kinderen een spel spelen in het Nederlands krijgen op die manier per beeld het juiste lidwoord en woord aangereikt.

Op vraag van enkele partners ontwikkelen we in 2019 naast de duurzame versie ook een gadgetdoosje met de woordkaartjes in karton. Kinderen die deelnemen aan de stages Nederlands, kinderen die mee op zomerkamp gaan met vzw Kanak, gezinnen waar een voorlezer van Boekenstoet Zennevallei gaat voorlezen ... krijgen aan het einde van de activiteit of het project een doosje. De kinderen leerden vooraf met de kaartjes spelen en krijgen zo stimulansen om thuis verder Nederlands te oefenen met spelletjes. De gadgetdoosjes zijn een groot succes en gaan hetzelfde jaar allemaal de deur uit. Vzw 'de Rand' verspreidt ze via haar eigen aanbod of op vraag van partners in Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Hoeilaart, Kraainem, Linkebeek, Overijse, Wemmel en Wezembeek-Oppem. Gezien de grote vraag maakt vzw 'de Rand' nieuwe gadgetdoosjes om vanaf januari 2020 in te zetten.

Cijfers:

- 100 speldozen (duurzaam materiaal)
- 500 gadgetdoosjes

INFOSESSIES EN WORKSHOPS

Na een overleg met de schepen voor jeugd en de jeugdconsulent van Drogenbos over onder andere oefenkanzen voor kinderen buiten de school, besluiten de partners om een infosessie voor de animatoren van speelpleinwerking De Krabbers te organiseren. Vzw 'de Rand' inspireert de animatoren en geeft hen tips over 'meertaligheid en oefenkanzen Nederlands'; aansluitend volgt er een vorming rond spelmethodieken door de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. In Overijse begeleidt 'de Rand' op vraag van het Huis van het Kind Druivenstreek een thematafel over 'oefenkanzen voor kinderen' tijdens een inspiratiedag rond anderstaligheid in de kleuterschool. Daar informeert 'de Rand' de deelnemers van zijn aanbod in Jezus-Eik, de methodieken en de materialen waarop ook scholen een beroep kunnen doen. Bataljong organiseert jaarlijks een Plan & Play-beurs voor jeugdconsulenten in Vlaanderen. Naast de beurs, waar vrijetijdspartners hun aanbod voorstellen, is er ook een programma met workshops. Vzw 'de Rand' begeleidt een workshop over 'communicatie met anderstalige ouders en kinderen' én inspireert jeugdconsulenten met tips over hoe ze het lokale jeugdwerk hierin kunnen ondersteunen.

Daarnaast organiseert vzw 'de Rand' in het voorjaar samen met de provincie Vlaams-Brabant opnieuw workshops voor begeleiders en vrijwilligers die taalstimulerende activiteiten begeleiden. Zij krijgen achtergrondkennis, inspiratie en tips over hoe kinderen taal verwerven, hoe je een taalstimulerende activiteit uitwerkt, hoe je tieners enthousiasmeert met Nederlands en hoe je met anderstalige ouders communiceert. Er is ook een materialenmarkt met meer dan 100 spelmaterialen van Documentatiecentrum Atlas. Ook vzw 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant stellen al hun materialen en andere relevante info gratis ter beschikking van de deelnemers.

PRENTENBOEK KIKI EN OLAF

Kiki en Olaf, een prentenboek van Uitgeverij Boeklyn, krijgt steun van vzw 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant, de Taalunie, VRT Taal, vzw Fast Forward en Theater van A tot Z. Sara Pieters maakte in het verleden voor Theater van A tot Z twee theaterproducties op maat van kinderen die Nederlands leren. De voorstellingen en bijhorende liedjes hadden veel succes in scholen en bibliotheken.

Op basis van die theaterproducties verschijnt in november ook een prentenboek. Dankzij eenvoudige taal en extra voorleestips kunnen kinderen en ouders die Nederlands leren nu ook samen oefenen met een boek. De bijhorende liedjes en spelmaterialen zijn gratis beschikbaar. VRT-presentator Thomas Vanderveken sprak het verhaal in, zodat anderstalige ouders kunnen luisteren, als voorbeeld. Om hen te helpen met voorlezen bevat het boek bovendien eenvoudige instructies. Het boek maakt jonge kinderen nieuwsgierig naar boeken, letters en de bibliotheek, geeft hen taalprikkel, brengt hen in contact met voorlezen en zorgt ervoor dat ze op een leuke manier met het Nederlands bezig zijn. Daarnaast helpt het boek (anderstalige) volwassenen met voorlezen, biedt het voorleestips en gratis audiomateriaal én stimuleert het de band tussen ouder en kind door samen met taal en fantasie bezig te zijn.

Omdat vzw 'de Rand' partner is in de ontwikkeling van het boek, krijgen we 100 prentenboeken om te verdelen in ons netwerk. In november en december stimuleren we de scholen in de faciliteitengemeenten om het boek te gebruiken en bieden we hen een boek aan. In het voorjaar van 2020 programmeert vzw 'de Rand' een voorleesworkshop voor begeleiders en vrijwilligers van vrijetijdsactiviteiten. Op die manier promoten we dat het boek ook in oefenkansen in de vrije tijd aan bod komt. We spreken met de provincie Vlaams-Brabant af dat de bibliotheken met een taalpunt in de Vlaamse Rand een gratis boek krijgen. Zo kunnen niet alleen vrijwilligers maar ook anderstalige ouders het boek daar lenen en thuis aan de kinderen voorlezen in het Nederlands.

OEFENKANSEN VOOR KINDEREN BUITEN DE SCHOOL

a) In schoolvakanties

Sinds 2004 organiseert vzw 'de Rand' in de faciliteitengemeenten vakantiestages voor kinderen die het Nederlands niet als thuistaal hebben. Scholen en andere partners stimuleren ouders om oefenkansen Nederlands buiten de school te zoeken. Er nemen ook kinderen uit Franstalige scholen deel. Voor hen is het vaak een eerste kennismaking met het Nederlands.

Tijdens de stages staat taalstimulering in een speelse context centraal, het zijn geen lessen. De stages Nederlands vinden plaats in 7 gemeenschapscentra. Op sommige locaties hebben we een aanbod voor kinderen van 4 tot en met 9 jaar, op andere plaatsen kunnen kinderen tot en met 12 jaar deelnemen. Bij elke activiteit, of het nu gaat om knutselen, sporten of koken, reiken de begeleiders een rijke woordenschat aan en implementeren ze zo veel mogelijk interactiekansen. Voor de begeleiding van de stages werkt 'de Rand' samen met verschillende organisaties en we blijven ook zoeken naar nieuwe partners. We experimenteren in Drogenbos met Sportopia vzw, een organisatie uit Beersel. Zij bieden sportnamiddagen aan en integreren de aangereikte woordenschat van de voormiddagen met De Horizon in hun activiteiten. Vzw 'de Rand' ondersteunt de begeleidende partners en zit minstens één keer per jaar met hen samen inzake evaluatie, visie, methodiekontwikkeling ...

Doorheen de jaren is er veel veranderd en zien we ook verschuivingen in publieksbereik. Gezinnen met kinderen in Nederlandstalige scholen vinden alsmaar meer de weg naar het reguliere aanbod in onze centra: vakantiestages, workshops, familievoorstellingen ... Dit is een positieve evolutie en een succesverhaal voor onze werking. Dat betekent dat deze kinderen en hun ouders oefenkansen Nederlands benutten zonder hiervoor een aanbod op maat nodig te hebben. We merken ook op dat ouders met kinderen in het Franstalig onderwijs willen dat hun kind Nederlands leert. Zij zoeken en volgen actief ons aanbod van taalstimulerende stages op. Bij de deelnemers is er ten opzichte van het verleden een grotere diversiteit aan thuistalen.

Kinderen uit het Nederlandstalig onderwijs blijven ons prioritaire doelpubliek. We werken vooral samen met de Nederlandstalige scholen, OCMW's en andere lokale partners voor de toeleiding.

Cijfers en partners:

- Drogenbos: samenwerking met De Horizon en Sportopia: 20 kinderen
- Jezus-Eik: samenwerking met Panta Rhei: 44 kinderen
- Kraainem: samenwerking met De Horizon: 16 kinderen

- Linkebeek: samenwerking met De Horizon: 26 kinderen
- Sint-Genesius-Rode: samenwerking met De Horizon: 39 kinderen
- Wemmel: samenwerking met De Horizon: 20 kinderen
- Wezembeek-Oppem: samenwerking met Panta Rhei: 44 kinderen
- In Wezembeek-Oppem is er ook een taalsportstage, daar nemen 20 kinderen aan deel.

b) Op woensdagnamiddag

Naast een taalstimulerend vakantieaanbod organiseerde vzw 'de Rand' de voorbije jaren ook reeksen van 8 ateliers Nederlands op woensdagnamiddag of zaterdagvoormiddag. De deelname en het effect van die wekelijkse oefenkans Nederlands blijken alsmoer moeilijker. Op zich lopen de inschrijvingen vrij goed, maar weinig kinderen zijn alle acht ateliers aanwezig. Je kan weinig opbouwen, waardoor het resultaat niet optimaal is. Daarom evalueert vzw 'de Rand' deze atelierreeksen per gemeente. We betrekken ook lokale partners die mee instaan voor de toeleiding naar het aanbod oefenkansen voor kinderen: scholen, het OCMW, de bib ... De partners in Wemmel en Sint-Genesius-Rode besluiten om niet langer ateliers aan te bieden. In die gemeenten ontstaan er experimenten rond oefenkansen voor kinderen én hun ouders. Je leest hierover meer info in de volgende paragraaf.

In Linkebeek vindt er wel nog een reeks van 8 ateliers op woensdagnamiddag plaats. De Horizon begeleidt deze ateliers, er nemen 11 kinderen deel.

c) Experimenten oefenkansen voor kinderen én ouders

Uit de lokale evaluatiewerkgroepen van de ateliers in Sint-Genesius-Rode en Wemmel blijkt de vraag naar oefenkansen voor kinderen én hun ouders. In Drogenbos heeft vzw 'de Rand' in samenwerking met de Nederlandstalige school, Passage 4 en het OCMW al langer een ouder-kindaanbod. Daar nemen kinderen van 4 tot 9 jaar en hun ouders deel aan Spelen in het Nederlands. Een voorlezer van De Horizon vertelt telkens eerst een kamishibai-verhaal, waarna de kinderen en hun mama, papa, oma of opa verschillende spelletjes met de woordenschat uit het verhaal spelen. Op die manier oefenen (groot)ouders samen met hun kinderen Nederlands. Er nemen ook Nederlandstalige gezinnen deel. Zij spelen mee een rol in het bieden van de oefenkans Nederlands. Op die manier zorgen we ook voor ontmoeting, brengen we verschillende taalgemeenschappen samen en zetten we met deze activiteiten dus ook in op onze gemeenschapsvormende opdracht.

In 2019 starten in Sint-Genesius-Rode en Wemmel gelijkaardige experimenten. Het gaat telkens om een samenwerking met onder andere de bibliotheek, het OCMW ... De sessies zijn gratis en vinden plaats op verschillende

locaties in de gemeenten. De link met de bibliotheken is een meerwaarde, waar mogelijk nemen zij de ouder-kindactiviteiten op in hun reeks van voorleesuurtsjes als de activiteit in de bibliotheek zelf plaatsvindt. De opkomst daar is dan ook telkens groter dan op andere locaties. In Wemmel begeleidt vzw Kanak dit aanbod, in Sint-Genesius-Rode begeleidt De Horizon de activiteiten.

In GC de Bosuil in Jezus-Eik zijn er ook ouder-kindactiviteiten waaraan gezinnen met een andere thuistaal kunnen deelnemen. Hier gaat het eerder om activiteiten uit het vormingsaanbod waar minder een expliciete oefenkans Nederlands aan verbonden is. Jonna vzw begeleidt de activiteiten, ze zijn bovendien ook betalend en dus iets minder laagdrempelig.

Cijfers:

- In Drogenbos zijn er 7 activiteiten,
- er zijn gemiddeld 11-13 deelnemers.
- In Sint-Genesius-Rode zijn er 6 activiteiten,
- er zijn gemiddeld 19-21 deelnemers.
- In Wemmel zijn er 7 activiteiten, er zijn gemiddeld 16-18 deelnemers.

VOORLEZEN AAN HUIS

In Drogenbos, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode is vzw 'de Rand' partner in Boekenstoet Zennevallei, een project van vzw De Horizon waarbij vrijwilligers tien keer aan huis voorlezen bij anderstalige en taalzwakke kinderen. Ook Beersel is partner in deze samenwerking. Het is geen open aanbod, de zorgleerkrachten van de Nederlandstalige scholen en de maatschappelijk werkers van de OCMW's leiden de juiste kinderen toe naar dit aanbod. De vrijwilligers brengen het Nederlands binnen in huis.

Ze spelen na het voorlezen nog een spel met de kinderen en betrekken geregeld ook broertjes en zusjes. Op die manier oefenen de kinderen Nederlands buiten de school en krijgen zij een duwtje in de rug. De vrijwilliger gaat met het gezin ook minstens één keer naar de bibliotheek, wat vaak resulteert in een lidmaatschap, en neemt één keer deel aan een vrijetijdsactiviteit. Boekenstoet Zennevallei wil anderstalige gezinnen zo in contact brengen met het aanbod van het gemeenschapscentrum of ander aanbod in de gemeente. De gezinnen hoeven geen ticket te kopen, zij genieten van het cultuuraanbod via een Randuitcheque. Aan het einde van het traject is er een slotfeest voor alle deelnemende gezinnen en vrijwilligers. Dan krijgen de kinderen een diploma en een boek.

Cijfers:

- In Drogenbos lezen vrijwilligers in 9 gezinnen voor.
- In Linkebeek lezen vrijwilligers in 10 gezinnen voor.
- In Sint-Genesius-Rode lezen vrijwilligers in 20 gezinnen voor.

EXPERTISEDELING

Het taalpromotieteam werkt permanent aan en in een sterk netwerk. De taalpromotiedewerkers nemen op verschillende niveaus deel aan overleg en zetten hierbij hun expertise in.

a) Visieontwikkeling

Het taalpromotieteam start met het oog op het volgende meerjarenplan van vzw 'de Rand' een evaluatietraject van zijn werking taalpromotie. Ten behoeve van lokale besturen, gesprekspartners en stakeholders stelt het team een nota taalpromotie op met zijn visie, afbakening en aanpak.

In opdracht van het Agentschap Binnenlands Bestuur onderzoekt het HIVA-KU Leuven (Hoger Instituut voor Arbeid en Samenleving) hoe het integratiebeleid beter op te volgen en te evalueren is ('conceptualisering van het integratiebeleid'). Aan de hand van wat de vier grote doelstellingen van het integratiebeleid (toegankelijkheid, participatie, actief burgerschap, sociale cohesie) precies inhouden willen ze meetbaar maken hoe de bestaande beleidsinstrumenten hiertoe bijdragen. Een van de beleidsinstrumenten die ze analyseren is taalpromotie. Samen met de drie agentschappen en het Huis van het Nederlands neemt 'de Rand' deel aan het luik taalpromotie van dit onderzoek.

Aansluitend werken de taalpromotieteams van 'de Rand' en het Huis van het Nederlands Brussel aan een gemeenschappelijke visietekst over taalpromotie.

b) Lokaal overleg

Vzw 'de Rand' maakt deel uit van het NT2-overleg van de gemeente Beersel, dat eenmaal per jaar samenkomt. Op de agenda staan o.a. de plaatselijke initiatieven rond Nederlands leren en oefenen.

In Vilvoorde zit vzw 'de Rand' mee rond de tafel in het kader van speelse oefenkansen Nederlands in schoolvakanties (Speeltater) en het ontwikkelen van een filmpje bij de tool Living in Translation.

Een werkgroep meertaligheid en Nederlands in Asse en een werkgroep Vlaams beleid, onthaal en integratie in Overijse roepen dan weer onze deskundigheid in om met verschillende lokale partners na te denken.

Na de verkiezingen in mei zit 'de Rand' met enkele schepenen bevoegd voor vrijetijdsmateries in Sint-Pieters-Leeuw samen. Later in het jaar volgt er ook een overleg met de integratie- en sportdienst over de uitdagingen rond de talendiversiteit in de sportclubs. Een overleg rond het onthaal van anderstaligen en oefenkansen in de sportclub komt er ook in Dilbeek en Grimbergen.

In Hoeilaart brengt 'de Rand' brugfiguren van het Rode Kruis samen in de bibliotheek. Deze vrijwilligers hebben nood aan taalstimulerende materialen die ze kunnen lenen en die ze binnen hun opdracht in anderstalige gezinnen kunnen inzetten. Vzw 'de Rand' doet suggesties over taalstimulerende spelmaterialen en voorziet de vrijwilligers van een voorraad van haar eigen taalpromotiematerialen.

Er start ook alsmear meer overleg over leer- en oefenkansen Nederlands in de faciliteitengemeenten, van waaruit diverse vragen komen. Zo is er in Drogenbos en Sint-Genesius-Rode meermaals overleg met het OCMW over trajecten op maat van volwassenen die Nederlands leren of willen oefenen. Daarnaast vindt er in Drogenbos ook overleg plaats met de schepen voor jeugd en de jeugddienst over oefenkansen voor kinderen in de vrije tijd en het inzetten van meer Nederlands tijdens de speelpleinwerking in de zomer. Het taalpromotieteam maakt er ook deel uit van een werkgroep vrije tijd en denkt mee na over de uitbouw van het Huis van het Kind. In Wemmel roept het OCMW enkele partners samen die een werkgroep taalstimulering en oefenkansen Nederlands vormen. Ook daar zit het taalpromotieteam mee rond de tafel om zijn expertise te delen. In een eerste fase lijsten de verschillende partners alle leer- en oefenkansen voor kinderen en volwassenen op en proberen ze zo veel mogelijk inwoners toe te leiden naar het bestaande aanbod. In een latere fase kunnen we kijken naar lacunes in het aanbod en opportuniteiten om een nieuw aanbod op te zetten.

c) Regionaal overleg

De burgemeesters van de 35 gemeenten van Halle-Vilvoorde komen samen in het Toekomstforum Halle-Vilvoorde. Vzw 'de Rand' maakt deel uit van de werkgroep integratie van dit overleg. Het taalpromotieteam geeft er ook een toelichting over zijn werking met betrekking tot taalpromotie en oefenkansen.

Vzw 'de Rand' maakt op vraag van de provincie Vlaams-Brabant ook deel uit van een werkgroep waarbij verschillende partners uitdagingen m.b.t. taal in de kinderopvang in de Vlaamse Rand bekijken. Het Centrum Taal en Onderwijs begeleidt verschillende kinderopvang-initiatieven en geeft de kindbegeleiders vorming en tips.

Met betrekking tot de opdracht onthaal en integratie van internationalen in de Vlaamse Rand ondersteunt 'de Rand' de intergemeentelijke samenwerking Expat op Pad en ontwikkelt met de stad Vilvoorde en het Centrum voor Basiseducatie (CBE) een tool om laaggeschoolde anderstaligen beter te informeren m.b.t. de taalwetgeving aan de loketten.

d) Overleg op Vlaams niveau

Vzw 'de Rand' maakte deel uit van de stuurgroep in verband met de projectoproep 'Nederlands oefenen'. De werking daarvan is in 2019 afgerond. Een nieuwe Vlaamse werkgroep taalpromotie wordt opgericht, met daarin vertegenwoordigers van vzw 'de Rand', het Huis van het Nederlands Brussel, Atlas, In-Gent en het Agentschap Integratie en Inburgering (AglI). De werkgroep buigt zich o.a. over een gemeenschappelijk kader 'taalpromotie', maakt afspraken over de juiste toepassing van instrumenten / methodieken die breder ingezet worden, bespreekt de inhoud en aanpak voor de website www.nederlandsoefenen.be, de taaliconen ... en wisselt expertise en informatie uit over methodieken, kwaliteitscriteria, studiedagen en vorming.

e) Overleg met voorname samenwerkingspartners

Het AgII, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' zitten samen rond specifieke uitdagingen in de Vlaamse Rand. Deze werksessies Vlaamse Rand zorgen ervoor dat de kennis over gemeenten en de vragen, noden en uitdagingen organisatieoverschrijdend gekend zijn. Verder zitten de taalpromotied medewerkers nu ook structureel samen met medewerkers van het AgII en de provincie Vlaams-Brabant, met de bedoeling elkaars werking nog beter te leren kennen en tot een betere afstemming te komen.

Minstens 1 keer per jaar is er overleg met de Taalunie en met het Huis van het Nederlands Brussel.

f) Overleg en expertisedeling met andere partners

In de aanloop naar een nieuw meerjarenplan van Riso-Vlaams-Brabant nodigen ze 'de Rand' uit om mee te reflecteren over de eerste denksporen m.b.t. tal van uitdagingen voor de volgende beleidsperiode. Ook de Erfgoedcel Pajottenland & Zennevallei nodigt 'de Rand' uit om mee na te denken over haar beleid voor de komende jaren.

De gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' en de centra van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) in Brussel houden een gezamenlijke stafdag. In het programma komen ook enkele elementen uit de werking en over het aanbod naar anderstaligen aan bod. De taalpromotied medewerkers nemen deel aan de stafdag en vernemen zo hoe ze in Brussel omgaan met het onthaal van anderstaligen in de gemeenschapscentra.

Omdat er in de Vlaamse Rand heel wat spelers op het terrein actief zijn die het ondersteunen van leer- en oefenkansen in de vrije tijd opnemen, besluit 'de Rand' om in dialoog te gaan met enkele van die spelers. Zo krijgen we zicht op de werking en ondersteuningsmogelijkheden die vzw PIN, Groep Intro en het CBE bieden.

Verder deelt vzw 'de Rand' haar materialen en expertise op een inspiratiedag rond Nederlands oefenen van In-Gent (met een focus op spelelementen die je kan gebruiken in oefenkansen Nederlands), op de inspiratiedag rond diversiteit voor schepenen, ambtenaren en partners van onder andere de regio Halle-Vilvoorde (met een toelichting over het hoe en waarom van taalpromotie) en een toelichting over de materialen die nuttig zijn voor NT2-leerkrachten bij het CBE in Buizingen.

Via ons netwerk vernemen we dat onze materialen, methodieken en visie ook aan bod komen in vormingen en opleidingen: de initiatorcursus van Sport Vlaanderen, de opleiding bachelor Pedagogie van het Jonge Kind (Erasmushogeschool) en vormingen van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk. Via de samenwerking met Kim Gevaert in het kader van Boest! – samen scoren met Nederlands stroomt de informatie ook door naar de postgraduaatopleiding meertaligheid van de Thomas More Hogeschool Antwerpen.

g) Mappen taalpromotie

Het taalpromotieteam van 'de Rand' ontwikkelt een brede waaier van instrumenten voor de integratie van niet-Nederlandstaligen in de vrije tijd en voor de promotie van het Nederlands in de Rand. De taalpromotiemap – met fiches over al onze materialen en methodieken – bundelt alle ervaringen en good practices die 'de Rand' heeft opgebouwd.

Sinds 2016 heeft het taalpromotieteam een 1.000-tal mappen verspreid bij persoonlijke contacten met stakeholders, belangrijke partners, op studiedagen en tijdens vormingen. Om de taalpromotieproducten toe te lichten nodigt het team systematisch elke nieuwe gemeentelijke integratieambtenaar, de nieuwe medewerkers voor de regio van het Agentschap Integratie en Inburgering, belangrijke NT2-actoren uit de regio (CBE, CVO's, NT2-partners op het inspiratieparcours ...) en nieuwe samenwerkingspartners (OCMW's, lokale besturen, vrijetijdsdiensten ...) uit voor een 'toelichting taalpromotie'.

In 2019 besluiten we om minder individuele toelichtingen te geven. We nodigen voortaan een 4-tal keer per jaar geïnteresseerden uit voor een groepstoelichting. Zo bereiken we een diverse groep geïnteresseerden waarbij ook vaak interessante uitwisseling ontstaat: consultants van het Agentschap Integratie en Inburgering, een nieuwe medewerker van de cel Vlaams karakter van de provincie Vlaams-Brabant, toeliders van vzw PIN, de integratieambtenaar van Merchtem ... Ook de nieuwe medewerkers van 'de Rand' krijgen een dergelijke introductie in relatie tot hun lokale werkcontext.

VZW 'DE RAND' WERKTE OOK MEE AAN

DE WEEK VAN HET NEDERLANDS

Met de Week van het Nederlands (5-12 oktober) wil de Taalunie het belang en de rijkdom van het Nederlands zichtbaar maken. De Taalunie roept op om in die week activiteiten te organiseren die het Nederlands in de verf zetten.

TAALQUIZZEN

Na verschillende meezingsessies en een vertelactiviteit organiseert vzw 'de Rand' voor de vierde Week van het Nederlands in twee faciliteitengemeenten een aantal taalquizen voor verschillende doelgroepen.

- Taalquizen voor de Nederlands- & Franstalige secundaire school in de Kam
- Taalquiz 's avonds in de Kam voor Nederlandstalige (en anderstalige) volwassenen
- Taalquiz in Café Combinne in Sint-Genesius-Rode

HET BESTE VAN DE BONSKI'S

Op 8 oktober stellen we de cd Het beste van de Bonski's voor. De cd is het sluitstuk van tien jaar samenwerking met Lennaert Maes en de Bonski's voor toegankelijke muziekproducties voor wie Nederlands leert.

In 10 jaar maakte zanger Lennaert Maes samen met de Russische broers Bonski vier cd's en één stripverhaal voor studenten Nederlands. Ze speelden intussen voor meer dan 25.000 mensen in tien verschillende landen waar Nederlands wordt geleerd. Zo zijn de Bonski's een echte merknaam voor studenten Nederlands.

Lennaert en de Bonski's kennen hun wereld, Spreek het uit (uitverkocht) en De klerenkleptomaan (uitverkocht) zijn wervelende cd's met Nederlandstalige liedjes, verstaanbaar voor iedereen die Nederlands leert. Op de cd's staan covers en eigen werk, op maat van anderstaligen die pas Nederlands leren. Bij het stripverhaal Lennaert & de Bonski's gaan voor GOUD! zitten leuke oefeningen en een mini-cd met enkele liedjes. Op hun laatste cd Het beste van de Bonski's bundelen ze de bekendste liedjes van de afgelopen tien jaar.

Alle cd's van Lennaert Maes zijn geschikt voor zowel cursisten om thuis te beluisteren, als voor leerkrachten om te gebruiken in de klas, ook los van de voorstellingen. De cd's worden aangevuld met een gratis lesbundel voor leerkrachten en taalspelletjes voor de cursisten.

Kleinkunstenaar Lennaert Maes wordt nog steeds regelmatig gevraagd om solo of samen met één muzikant kleine evenementen voor anderstaligen op te luisteren zoals de seizoensafsluiting van Café Combinne en op atestenfeesten.

4. WERKING VOOR INTERNATIONALEN EN EXPATS

Een van de grote uitdagingen voor 'de Rand' blijft de opdracht onthaal en integratie van anderstaligen. Met de toenemende globalisering groeit ook het aandeel anderstaligen die in de Rand leven, wonen en werken gestaag. Het is een superdiverse groep, gaande van gettelde Europese ambtenaren en internationalen, expats die langer blijven dan gepland, tot uitgeweken Franstalige Brusselaars, migranten, inburgeraars en asielzoekers ... Vzw 'de Rand' is van een evenementieel programma voor de doelgroep internationalen overgeschakeld naar gemeenschapsvormende projecten voor een bredere doelgroep anderstaligen, geïntegreerd in de basiswerking van onze centra. Vzw 'de Rand' stelt haar expertise ter beschikking en is een gesprekspartner voor de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en lokale besturen in tal van projecten gericht op internationalen (Flanders in Dialogue, Expats op Pad, Living in Translation, onthaalbeleid, integratie, stemrecht voor niet-Belgen ...).

WERKING NAAR ANDERSTALIGEN IN DE GEMEENSCHAPSCENTRA VAN DE ZES

De taalpromotied medewerkers zien de gemeenschapscentra als experimenteerplek voor de ontwikkeling van nieuwe methodieken en projecten. Daarnaast heeft vzw 'de Rand' haar taalpromotiebeleid verbreed en verankerd in de reguliere werking van de gemeenschapscentra. Meer en meer zetten alle centra met ondersteuning van de taalpromotied medewerkers in op oefenkansen Nederlands en op ontmoeting tussen Nederlands- en anderstaligen. Dat vraagt een geïntegreerde aanpak die start bij de seizoensprogrammatie. Al van bij het programmeren gaat er aandacht naar het bereiken van anderstaligen. De programmatoren kijken welk podiumaanbod bij de boekingsbureaus voorhanden is, hoeveel taal er bij een voorstelling komt kijken, hoe sterk visueel het aanbod is en met welke voorstellingen ze dus ook een anderstalig publiek kunnen bereiken en hen zo kunnen onthalen in een Nederlandstalige omgeving.

Na het programmeren zorgen de medewerkers van de centra samen met het taalpromotieteam voor promotiemateriaal op maat. We schrijven een promotekst in duidelijke taal en met taaliconen geven we aan hoeveel Nederlands je nodig hebt om comfortabel te kunnen

participeren. Van de selectie uit het aanbod dat toegankelijk is voor anderstaligen, is er viertalige informatie (Nederlands, Frans, Duits en Engels), met voorrang voor het Nederlands, ter beschikking op de websites van de centra. Daarnaast experimenteren enkele centra met digitale nieuwsbrieven voor anderstaligen waarin ze aangeven dat er vertalingen op de website staan. Ook hierin krijgt het Nederlands uiteraard telkens voorrang.

De centra doen voor hun gemeenschapsvormende activiteiten vaak een beroep op heel wat vrijwilligers, verenigingen en externe partners. Het brieven van vrijwilligers en partners om anderstaligen warm te onthalen én hen een kwalitatieve oefenkans Nederlands te bezorgen, vergt de nodige aandacht.

We merken dat deze inspanningen succesvol zijn. We bereiken meer anderstaligen, vooral gezinnen vinden alsmear vaker de weg naar activiteiten in onze centra. Heel wat anderstaligen komen er voor het eerst over de vloer. We streven hierbij telkens naar een leuke vrijetijdsbesteding, een succeservaring in het Nederlands én hopen dat ze nog eens terug komen.

Om de doorverwijzing naar het aanbod oefenkansen en lessen Nederlands te verbeteren, ontwikkelen de taalpromotied medewerkers voor de centra een wegwijzer Nederlands leren en oefenen. De wegwijzer bundelt alle leer- en oefenkansen voor volwassenen en kinderen in de gemeente, zowel activiteiten als beschikbare materialen. Lokale gemeentelijke partners zoals de bibliotheek, het OCMW, de Huizen van het Kind ... zijn erg enthousiast over deze wegwijzers. Voortaan gebruiken ook zij dit instrument om inwoners te informeren en toe te leiden naar leer- en oefenkansen Nederlands.

EXPAT OP PAD – INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING IN DE DRUIVENSTREEK

De gemeenten Tervuren, Hoeilaart en Zaventem werken samen aan een gecoördineerd onthaalbeleid voor expats. Deze gemeenten in de Druivenstreek grenzen aan elkaar en aan Brussel. De bevolking van vreemde herkomst vertegenwoordigt in deze gemeenten meer dan 30 % (2016) van de bevolking. De bedoeling van het project 'Expat op Pad' is om expats beter te integreren, hen meer te betrekken bij het samenleven in de gemeente en de gemeentelijke dienstverlening te optimaliseren. In het project experimenteren de drie gemeenten met welkomteams en bouwen ze samen aan een 'digitaal platform' voor hun onthaalbeleid. De drie gemeenten hebben daartoe in 2016 een impuls subsidie voor beleidsondersteunende projecten in de 19 Randgemeenten aangevraagd voor drie jaar. In deze intergemeentelijke samenwerking wordt met ondersteuning van de provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse Gemeenschap, het Agentschap Integratie en Inburgering en vzw 'de Rand' alle expertise rond expats gebundeld.

Uit het project blijkt nog maar eens dat de groep expats een moeilijk te bereiken doelgroep is, een groep die heel erg zelfredzaam is. Het project is in 2017 gestart met de doelgroep en haar behoeftes in kaart te brengen. In 2018 zijn in elke gemeente welkomteams (met toeleiders) aan de slag gegaan. Uit de eerste resultaten blijkt dat de methodiek van toeleiders minder geëigend is voor het zelfredzame expatpubliek. Expats oriënteren zich met hun hulpvragen eerder tot expatclubs en zoeken antwoorden op het internet. Omwille van de hoge graad van zelfredzaamheid van de doelgroep zet het project sterk in op digitale communicatie op maat van de noden van expats bij aankomst in de gemeente. Het digitale platform dat in maart 2018 werd gelanceerd geeft een antwoord op praktische vragen die mensen hebben bij aankomst in een nieuwe gemeente (bv. over scholen, afval sorteren, de taal leren, vrije tijd ...) en verwijst waar nodig door naar de betreffende instanties. De focus ligt hierbij op het versterken van de integratie in de lokale leefcultuur. Een belangrijke drempel bij deze communicatiekanalen is de taalwetgeving. Door op ieder moment voorrang te geven aan de officiële bestuurstaal – het Nederlands – en bij elke nieuwe pagina opnieuw de keuze te bieden voor een vertaling in het Engels, Frans of Duits, verlies je aanzienlijk aan gebruiksvriendelijkheid. Bij de bevraging van de doelgroep in de onderzoeksfase werd dit negatief geëvalueerd. Voor social media, waar Engels de communicatietaal bij uitstek is, zijn louter Engelstalige Facebookberichten voor de gemeentes een struikelblok.

2019 is het slotjaar van het project. Het digitale platform is operationeel en wordt continu bijgeschaafd. Het laatste jaar van het project dient om de bekendheid te vergroten en de opgedane expertise met de andere instanties te delen. De drie gemeenten hebben een aantal promotiematerialen op maat ontwikkeld in dezelfde look-and-feel om Expat op Pad lokaal bij de doelgroep te promoten.

LIVING IN TRANSLATION

De brochure Living in Translation en website www.living-intranslation.be leggen op een zeer toegankelijke manier de complexe taalwetgeving uit aan anderstalige nieuwkomers. Aan de hand van tien veelgestelde vragen leggen we de taalsituatie in de Vlaamse Rand uit. Living in Translation beantwoordt praktische en directe vragen als 'Welke taal spreekt men in België?', 'In welke taal kan ik bij de overheid terecht?' en 'In welke taal naar school?', maar ook 'Waarom is België niet gewoon tweetalig?' en 'Waarom blijven randgemeenten rond Brussel Vlaams, ook als er een meerderheid van anderstaligen woont?'. De brochure en de website zijn viertalig (Nederlands, Frans, Duits en Engels) opgesteld. Een postkaartje promoot Living in Translation en wordt door gemeenten gebruikt voor hun onthaal van nieuwkomers.

Samen met de stad Vilvoorde, werken vzw 'de Rand' en Baseducatie aan een tool om deze informatie toegankelijk te maken voor laaggeschoolden. Baseducatie heeft bij haar cursisten een vooronderzoek gedaan over de kennis m.b.t. het gebruik van talen bij de gemeente / loketten, vooroordelen, verkeerde veronderstellingen en de frustraties die bij laaggeschoolde anderstaligen leven. Op basis daarvan bepalen we de boodschap en de tools. De stad Vilvoorde screent de inhoud van de website kritisch en maakt een aangepast postkaartje voor de loketten, waarop het gebruik van talen aan het loket wordt uitgelegd. Vzw 'de Rand' maakt een animatiefilmpje om te vertonen in de lokettenzaal bij burgerzaken, dat vanaf 2020 ook ter beschikking is van andere gemeenten.

ADVERTERING

Media spelen een belangrijke rol voor de expats. In België zijn er een aantal expatmedia die zich specifiek op deze doelgroep richten (printmedia, gidsen, websites, sociale media). Op het vlak van printmedia is het doorheen de jaren een komen en gaan van titels. Ter illustratie: Het oudste expatblad The Bulletin is in 50 jaar geëvolueerd van een weekblad naar een maandblad, vervolgens naar een trimestrieel blad. In 2019 verschijnt het winternummer niet meer en evalueert men de toekomst van de printuitgave. Ze blijven wel nog digitaal actief. Flanders Today, een initiatief met steun van de Vlaamse overheid, is na de inkrimping van de subsidies ook enkel nog digitaal actief. The Brussels Times Magazine palmt die leemte in met een informatief aanbod over Europa, Brussel en Belgische actualiteit. Together Magazine is een tweemaandelijks lifestylemagazine dat al lang standhoudt. Zij koppelen lifestyleartikels aan events en suggesties voor de vrije tijd.

Expatblogs nemen een steeds belangrijkere plaats in als bron van informatie voor de internationale gemeenschap. Hierop delen ze informatie en ervaringen met andere expats. Daarnaast zijn ook mond-tot-mondreclame en sociale media onmiskenbaar voor het uitwisselen van informatie en het geven van tips.

Vzw 'de Rand' voert een aanwezigheidspolitiek in de vorm van advertenties in Belgische expatmedia. De welkom.derand.be-website met het aanbod dat gericht is op de internationale doelgroep zetten we hier in de kijker. Dat zorgt voor een zekere branding van 'de Rand' binnen de expatcommunity en zorgt ervoor dat expatorganisaties ons contacteren voor samenwerking. In 2019 proberen we onder het motto 'Go local ...' onze communicatie naar de doelgroep expats beter af te stemmen met RINGtv en Randkrant. Zo staan hun websites en logo's op de advertenties van 'de Rand'.

Bijlage 20: overzicht advertering in anderstalige media

5. RANDKRANT

RandKrant is aan zijn 23e jaargang toe. Het tijdschrift wordt samengesteld door de cel publicaties. Achttien journalisten en correspondenten en twee vaste fotografen werken aan RandKrant mee.

RandKrant verschijnt negen keer per jaar en wordt maandelijks (behalve in januari, juli en augustus) op 100.000 exemplaren bus aan bus verdeeld in de helft van de regio, afwisselend de westelijke kant van de Rand en de oostelijke kant. Zo behouden we een zekere periodiciteit in de hele regio. Op 90 plaatsen in de Rand en Brussel kan je RandKrant lezen of meenemen. Je kunt alle edities en artikels inkijken op onze website www.randkrant.be. Je kunt ons volgen via onze Facebookpagina.

RandKrant bevat een gevarieerde mengeling van maatschappelijke, politieke, sociaaleconomische en culturele artikels. In de actualiteitenrubriek, de interviews en de rubrieken komen interessante mensen, nieuws en weetjes over onze regio aan bod. We werken met een aantal vaste rubrieken: de ketting, van Asse tot Zaventem en de maand (actualiteit), mijn gedacht, op verkenning, mijn plek, goed gekruid (nieuw), figurant, bouwwerk, cultkids, cultuurinterview, middenin en gemengde gevoelens. RandKrant bevat tien bladzijden cultuurnieuws en een uitgebreide cultuuragenda.

We zetten de artikelenreeksen over 'levenskunst', 'anders wonen' en 'vrijwilligers in de Rand' voort. We starten de nieuwe reeksen 'de mens en zijn dier', 'van God weg' over de herbestemming van kerken en 'het grote tekort' (aan politiemensen, sociale woningen ...).

Voor de rest besteedt RandKrant onder meer aandacht aan: de 'Waalse Rand' met Gilles Mahieu, gouverneur van Waals-Brabant, de impact van de brexit voor de Britten in de Rand, het tekort aan plaats in de secundaire scholen, de gemeenteraadsverkiezingen en zes nieuwe burgemeesters, de sneltram langs de A12, de hoorzitting over de Rand in het Vlaams Parlement, diversiteit op de werkvloer, verschillende visies over de verkeersknoop in de Rand en Brussel, de uitdagingen voor de regio n.a.v. de parlementsverkiezingen van 26 mei, een rechtbank voor Halle-Vilvoorde, het nationale voetbalstadion, het toenemende risico's op overstromingen, vervuilde lucht, de tweede Taalbarometer Vlaamse Rand, Vlaams-Brabant stemde anders dan de rest, het taalgebruik in sportclubs, smart cities, het Vlaamse regeerakkoord over de Rand, Zennelab geeft wijk het Broek in Vilvoorde tweede adem en de fusie van CVO Semper.

In de reeks 'levenskunst' (langere interviews waarbij we twee mensen met elkaar confronteren over wat het leven brengt) komen de volgende duo's aan bod: Caroline Pauwels-BJ Scott, Lydia Chagoll-Ulrike Bolenz, LeFtO (Stéphane Lallemand), Elvis Peeters (Jos Verlooy), Rik Van Cauwelaert-Walter Zinzen, Anne Gruwez-Christophe Busch, Jan Hautekiet-Peter Vandermeersch, Dalilla Hermans-Sachli Gholamalizad, Johan Braeckman-Christine Van Broeckhoven en Nigel Williams-Geert Noels.

In onze rubriek figurant brengen we enkele opmerkelijke interviews met Heidi Lenaerts (radiopresentatrice, Overijse), Marcia De Wachter (Nationale Bank, Overijse), Joost Kaesemans (Febiac, Dilbeek), Jeroen De Pauw (kok, Tervuren), Geert De Vriese (auteur van het boek over Eddy Merckx n.a.v. de Tourstart in Brussel, Asse), Joris Potvlieghe (instrumentenbouwer, Tollembeek), Marc en Marjan Justaert (voormalige baas CM/journaliste De Standaard), Koen Podevijn (wijnbouwer, Tervuren) en Jacques Borlée (trainer-coach atletiek, Wemmel).

In de rubriek gemengde gevoelens komen mensen van buitenlandse origine aan bod die in de Rand wonen. Dit jaar komen ze uit de Filipijnen, Portugal, Italië, Ierland, Liberia, Slowakije (2), Verenigde Staten en Turkije.

We werken verder met de vier columnisten die sinds 2008 mijn gedacht schrijven: Joris Hintjens, Tom Serkeyn, Fatima Ualgasi en Dirk Volckaerts.

RandKrant behoudt de zes vertalingen van artikels (samenvattingen) in het Frans, het Duits en het Engels.

Met Uit in de Rand brengen we tien bladzijden cultureel nieuws, een cultuurinterview en een cultuuragenda. In het cultuurinterview komen aan bod: Studio Orka (theater), Nordmann (filmmuziek), Luc Vanackere (expo Feast of Fools. Bruegel herontdekt), Action Zoo Humain (theater), Passa Porta (twee Latijns-Amerikaanse topauteurs), Wim Vandekeybus (choreograaf), Dirk Vermaelen (over expo Brancusi), Michel Bisceglia (filmmuziek), Le Ravage d'Ali Baba (muziektheater).

Op het Gordelfestival staat RandKrant met een eigen stand in focusgemeente Dilbeek. Met een fotobooth kan iedereen bij RandKrant een foto laten nemen.

Op onze interactieve website www.randkrant.be vind je alle artikels van de laatste editie, de digitale versie van het laatste nummer en een compleet archief met alle nummers vanaf de start van RandKrant. Een aantal rubrieken geven extra informatie in blogstijl, die je niet in de papieren editie vindt. Via een zoekfunctie kan je makkelijk op trefwoorden zoeken en ons archief raadplegen. Elke maand versturen we een digitale nieuwsbrief. Via de website kan je op onze nieuwsbrief inschrijven.

RandKrant en RINGtv delen geregeld berichten van elkaars website en Facebookpagina. Op de website van RandKrant staat een button waarmee je kan doorklikken naar RINGtv, en omgekeerd.

Om de uitwisseling van nuttige content met partners levendig te houden is er een RSS-feed gecreëerd. Voortaan is het makkelijker om artikels te delen en te laten verschijnen op andere mediakanalen. Onze RSS-feed op de website van BRUZZ (www.bruzz.be) is sinds het najaar van 2019 goed voor 30 % van het totale aantal websitebezoeken. Er is ook een plaats op randkrant.be om content van partners te delen via RSS.

Na een nieuwe aanbesteding wordt de lay-out van RandKrant verzorgd door Jansen & Janssen Creative Content uit Gent. Na het faillissement van Corelio Printing uit Erpe-Mere wordt RandKrant gedrukt door Drukkerij T'Hoofd uit Aalter.

VII. DOCUMENTATIE- CENTRUM VLAAMSE RAND

De website www.docu.vlaamserand.be is een digitale bibliotheek over de Vlaamse Rand. De website is een initiatief van het team Coördinatie Vlaamse Rand (Agentschap Binnenlands Bestuur). Partners zijn vzw 'de Rand', Statistiek Vlaanderen, de provincie Vlaams-Brabant en het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO). BRIO is een consortium van onderzoeksgroepen van Nederlandstalige universiteiten in Brussel. Het centrum telt eind 2019 drie medewerkers (één voltijdse en twee deeltijdse). Die zijn tewerkgesteld op twee verschillende locaties, bij vzw 'de Rand' en de Vrije Universiteit Brussel.

Bijlage 21: inhoud databank en aantal bezoekers documentatiecentrum Vlaamse Rand

BRIO zet de Rand in 2019 hoog op zijn onderzoeksagenda. Rudi Janssens publiceert zijn tweede Taalbarometer voor de Rand, een analyse van een steekproef bij 2.500 Randbewoners ter bevraging van hun taalkennis, taalgebruik en taalidentiteit. Zijn publicatie *De Rand* vertaald wordt voorgesteld op een inspiratiedag op 26 juni in het VAC Herman Teirlinck in Brussel. Er zijn 136 inschrijvingen.

Dimokritos Kavadias en Rembert De Blander publiceren de working paper *Financieringsnota Vlaamse Rand*. BRIO maakt de hypothetische oefening hoeveel middelen de Vlaamse Rand op basis van zijn bevolkingsaandeel zou kunnen vragen. BRIO vergelijkt ook de inkomsten van de gemeenten uit de Vlaamse Rand met die van de centrumsteden en met de rest van de Vlaamse gemeenten. Tot slot bekijkt BRIO of enkele noden in de Rand boven of onder het gemiddelde liggen.

De belangrijkste bevindingen van deze studies worden samengevat in de fiches *De talen van de Rand*, *Thuistalen en diversiteit in de Rand*, *Suburbanisatie- en internationaliseringseffect* en *Financiering van de Vlaamse Rand*.

Ook het Agentschap Binnenlands Bestuur publiceert in 2019 over de Rand. In het tweejaarlijkse *Cijferboek Vlaamse Rand* en de bijhorende analyse *Een blik op de Vlaamse Rand* verzamelt het Agentschap in samenwerking met Statistiek Vlaanderen 107 cijferreeksen over 11 thema's waaronder demografie, economie, armoede, onderwijs, cultuur, zorg, wonen en mobiliteit.

Het doelpubliek van de site is heel breed: politici, administraties, journalisten, wetenschappers en andere geïnteresseerden. Die spreekt het centrum aan via het digitale magazine *R@ndbrief* (4 edities in 2019). In de brieven worden de fiches en working papers gepubliceerd, maar er is uiteraard ook aandacht voor de verkiezingen en voor de beleidsnota *Vlaamse Rand*. In december zitten er 4.182 adressen in het mailbestand. 34,7 tot 46,2 % van de geadresseerden (het percentage varieert van nummer tot nummer) doet de *R@ndbrief* open.

VIII. GORDELFESTIVAL

Met het 7e Gordelfestival wil vzw 'de Rand' de groene gordel rond Brussel en zijn vele toeristische trekpleisters uitgebreid in de belangstelling plaatsen. Flanders Classics krijgt voor het 2e jaar op rij de opdracht toegewezen. De provincie Vlaams-Brabant combineert ruime ervaring en blijven zoeken naar vernieuwing om haar familieprogramma in het provinciedomein van Huizingen vorm te geven. Dilbeek blijkt onmiddellijk een enthousiaste focusgemeente die middelen nog energie spaart. Het goede weer is van de partij, en zo valt alles in de plooi om van het Gordelfestival anno 2019 een geslaagde editie te maken met andermaal 28.000 deelnemers.

De Gordelklassieker biedt opnieuw de kans om dankzij een volledige politiebegeleiding zonder verkeerslichten of stoppen de lus rond Brussel te fietsen in pelotons op verschillende snelheden. Een unieke fietservaring, getuigen veel deelnemers, maar blijktbaar toch een grote drempel voor anderen om hieraan deel te nemen. Daarom lanceert Flanders Classics de nieuwe 'Omloop de Groene Gordel', een prachtig parcours waarbij elke deelnemer op zijn eigen tempo op de mooiste wegen rond Brussel kan fietsen. Vier gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' staan hierbij garant voor een kwaliteitsvolle bevoorrading. Aan beide 'Gordels' nemen samen net geen 850 personen deel. Niet onaardig, maar misschien niet in verhouding tot de ingezette middelen.

Voor de overige sportieve activiteiten is de trend duidelijk. Als er iets te smaken of te beleven valt, trekt het veel volk. Zo bewijzen andermaal de 'Proef de streek'-fiets-tocht en de breugelwandeling. Maar met een kleine 3.000 wandelaars en ongeveer 2.500 fietsers kunnen we niet anders dan vaststellen dat de vraag naar de klassieke fiets- of wandeltochten daalt. Wellicht spelen de goed uitgewerkte faciliteiten in Vlaanderen daarin een grote rol.

In het VIK-dorp in Huizingen daarentegen is het kopen lopen. De bijzonder talrijke families smullen van een bonte mix van avontuur, sport en fantasie. Springkastelen, perenloop, foodsmash, boogschieten, een geheime kamer, Mini Dovyland, tongtattoos, goochelaars, een 'Bjoetiefarm', het smaaklabo, de foodfitness of de Frietamienen ... Het feestschema was behoorlijk uitgebreid. Pas bij de start van #Likeme stroomt het volk richting podium voor een stomend concert. Ook Mevrouw Roos en Radio Oorwoud mochten op veel bijval rekenen. De families getuigen van heel veel tevredenheid in de bevraging. Missie geslaagd.

Het centrum van Dilbeek staat eveneens vol met animatie, sportieve activiteiten en een muzikaal programma, en door de uitgestrekte zone blijft de drukte zeer gezellig. Het babydorp wordt een vaste waarde. In het kidsdorp kan je knutselen en experimenteren. Cliché, Mathias Vergels en de Romeo's zorgen voor de muzikale omlijsting, en voor enkele originele en smaakvolle gerechten kan je terecht bij de foodtrucks. Nieuw dit jaar is de 'Urban Village' waar jongeren kunnen proeven van freestyle BMX, skaten, rappers, spectaculaire demo's en zo meer.

Vzw 'de Rand' is prominent aanwezig in de focusgemeente. Meer dan 1.200 bezoekers (de maximumcapaciteit) kunnen dankzij vzw 'de Rand' gratis plaatsnemen in een 'skywatch'. Vanop 50 meter hoogte, op het al prachtige plateau aan het gemeentehuis van Dilbeek, krijg je een fantastisch zicht op de hele westrand van Brussel. Het gratis fotoboek Rand in Zicht en de zonnebril maken het verhaal compleet.

Het is niet gemakkelijk om het Gordelfestival uit de schaduw van de Gordel te halen, maar met dit concept wordt het festival een vaste waarde en een geapprecieerd evenement waarbij het groene, Vlaamse en toeristische karakter van de regio prominent naar voor wordt geschoven in de publieke opinie. De trouwe samenwerking met o.a. RINGtv heeft hier zeker toe bijgedragen. Ondertussen is al bekend dat Sint-Pieters-Leeuw de focusgemeente is in 2020, en dat Flanders Classics ook de komende twee jaar de organisatie van het festival zal opnemen.

IX. DE SIGNAALFUNCTIE

1. AFSPRAKEN TUSSEN DE OVERHEDEN

Vzw 'de Rand' heeft als een van haar decretale opdrachten het behartigen van de Vlaamse belangen in de Vlaamse Rand. In de samenwerkingsovereenkomst tussen 'de Rand', de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant is in dat verband overeengekomen dat (art. 6) 'de advies- en signaalfunctie naar de Vlaamse Gemeenschap vervuld wordt via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand, en naar de provincie Vlaams-Brabant via de gedeputeerde bevoegd voor het Vlaamse karakter'. Dat betekent concreet dat in politiek gevoelige dossiers 'de Rand' zijn standpunten niet rechtstreeks publiek maakt zonder toestemming van de politieke beleidsverantwoordelijken. Vzw 'de Rand' is immers een organisatie die het beleid van beide overheden uitvoert. Zij bepaalt geen beleid en is geen drukkinggroep.

De ervaring leert dat de terreinkennis van 'de Rand' door de regering en de deputatie naar waarde wordt geschat en dat er met de 'signalen' van 'de Rand' terdege rekening gehouden wordt.

In 2019 volgt de stafmedewerker documentatiecentrum de thematische gespreksgroepen op van het Territoriaal Ontwikkelingsplatform Noordrand. Vzw 'de Rand' wil hier de vinger aan de pols houden en ervoor pleiten dat het uit te werken ruimtelijke beleidsperspectief voldoende ingebed wordt in het specifieke beleid Vlaamse Rand van de regering.

2. STAND VAN DE RAND

Stand van de Rand is een werkgroep van ambtenaren die vergadert onder het voorzitterschap van de gouverneur van Vlaams-Brabant. Dit overleg is de fusie van het coördinatieplatform VSGB en het START-platform. Stand van de Rand volgt een aantal cruciale thema's op, zoals mobiliteit, huisvesting, economie, open ruimte en welzijnsvoorzieningen. De algemeen directeur van 'de Rand' volgt dit overleg op.

3. TOEKOMSTFORUM HALLE-VILVOORDE

Voor het Toekomstforum Halle-Vilvoorde is het beleid Vlaamse Rand een belangrijke focus. De algemeen directeur is lid van de voor 'de Rand' relevante werkgroepen. In het voorjaar de werkgroep onderwijs en ontvanderlandsing, vanaf het najaar de werkgroep integratie en inburgering. Op 5 december geeft het team taalpromotie op deze werkgroep een uitgebreide uiteenzetting over de taalpromotieondersteuning die geboden wordt aan lokale besturen.

4. CONFERENTIE VAN VLAAMSE MANDATARISSEN

In de Conferentie van Vlaamse mandatarissen zetelen de Vlaamse schepenen, gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden uit de zes faciliteitengemeenten. De conferentie kan problemen op het terrein signaleren aan de Vlaamse Regering, zodat die daar rekening mee kan houden in haar beleid. Vzw 'de Rand' ondersteunt de Conferentie: haar stafdienst verzorgt het secretariaat. Na de installatie van de nieuwe gemeente- en OCMW-raden begin januari, blijkt de samenstelling van een nieuwe conferentie (gelet op het heterogene karakter van de lijsten in de zes) een delicate oefening. Om hierin de juiste keuzes te maken, komen een aantal bevoorrechte mandatarissen uit elk van de zes samen op 7 maart. Dat resulteert in een gezamenlijk charter dat de doelstellingen van de conferentie verheldert en een leidraad voor de nieuwe samenstelling formuleert. De voorzitter van de conferentie gaat de nieuwe werkwijze op 11 december toelichten op het kabinet van Vlaams viceminister-president bevoegd voor Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand Ben Weyts. De conferentie komt begin 2020 in haar nieuwe samenstelling samen.

X. ONLINE COMMUNICATIE

Onze 13 websites worden inhoudelijk, technisch, structureel en organisatorisch ingevuld en opgevolgd door de stafmedewerker online communicatie, de mac's, de contentleveranciers, de ICT-medewerker en onze twee externe partners: Volta en TicketMatic.

De website van 'de Rand' (www.derand.be) geeft informatie en nieuws over onze projecten in verband met taalpromotie, de gemeenschapscentra, het documentatiecentrum en de publicaties. Met de centrale nieuwsbrief 'briefing 'de Rand' brengen we nieuws uit de hele organisatie naar de belangrijkste stakeholders. De NT2-stakeholders krijgen maandelijks een update van de cel taalpromotie via de nieuwsbrief Mee met NT2. Begin 2019 is de Facebookpagina van vzw 'de Rand' gelanceerd. Deze pagina is goed voor 339 volgers en een gemiddeld bereik van 160 personen per post. Facebook is in 2019 de derde belangrijkste bron van bezoekers op www.derand.be.

Welkom.derand.be nodigt anderstalige bezoekers uit om kennis te maken met onze activiteiten en centra. De website legt de nadruk op alles wat voor anderstaligen interessant kan zijn en is viertalig. Naast een Franse, Duitse en Engelse vertaling schrijven we een Nederlandse versie in 'duidelijke taal', zodat de website ook een oefenkans is voor wie Nederlands leert. In het kader van 'Boest!', een project rond meertaligheid in sportclubs, is er nog een extra website tot stand gekomen. Www.boestjesportclub.be bundelt videomateriaal en informatieve documenten.

De websites van de centra bevatten alle informatie over het programma, nieuws, verenigingen, de desbetreffende gemeente en alle noodzakelijke praktische informatie. Je kunt een selectie van het programma raadplegen in het Frans, het Duits en het Engels. Online tickets bestellen is mogelijk. Via regelmatige nieuwsbrieven houden we de gebruikers op de hoogte van de activiteiten in de centra. We zetten extra in op het aanspreken van de anderstalige bezoekers met aangepaste nieuwsbrieven. Via flyers, affiches en een verhoogde inzet op communicatie via Facebook en Instagram bereiken we ons doelpubliek.

Op de websites van de centra zetten we extra in op het digitaliseren van artikels uit de gemeenschapskranten door middel van een maandelijkse briefing van de eindredactie. Hierdoor wordt de content meer toegankelijk, leesbaar en leent het artikel zich beter tot delen op Facebook. We bieden nog steeds een digitaal raadpleegbaar exemplaar van de gemeenschapskranten aan op de verschillende centrumwebsites.

De ICT-medewerker en de stafmedewerker online communicatie bepalen de timing van de seizoensinput en zorgen, samen met de centrumverantwoordelijken en de medewerkers administratie en communicatie, dat het programma van het nieuwe seizoen tijdig, correct en goed gepresenteerd op de websites van de centra wordt geplaatst. Een selectie van het programma komt op de anderstalige sites.

In de centra informeren we bezoekers via digitale mediaschermen. Er is een overzicht van activiteiten met tijd, zaal, onderwerp en organisator. Daarnaast informeren de schermen ook over komende voorstellingen met beeld, tekst en korte filmfragmenten.

RandKrant heeft al langer een website met een archief. Sinds de lezers niet meer elke maand een papieren editie van RandKrant in hun bus krijgen, zet RandKrant sterker in op het digitale aanbod. Er wordt ook 'website-exclusieve' content aangeboden, vooral in de maanden waarin geen nieuwe RandKrant verschijnt. Met een maandelijkse digitale nieuwsbrief brengen we lezers op de hoogte van het verschijnen van elke editie en lichten we enkele onderwerpen extra uit. We zetten nog steeds actief in op Facebook. Rond de informatie die wij aanbieden is er heel wat 'activiteit' van mensen die berichten delen, liken en een reactie achterlaten. Eind 2019 hebben we 3.327 paginavolgers en een gemiddeld bereik van 675 personen per post.

Om de uitwisseling van nuttige content met partners levendig te houden is er een RSS-feed gecreëerd. Voortaan is het makkelijker om artikels te delen en te laten verschijnen op andere mediakanalen. Onze RSS-feed op de website van BRUZZ (www.bruzz.be) is sinds het najaar goed voor 30 % van het totale aantal websitebezoeken. Er is ook een plaats op randkrant.be om content van partners te delen via RSS.

RandKrant en RINGtv delen geregeld berichten van elkaars website en Facebookpagina. Op de website van RandKrant staat een button waarmee je rechtstreeks kan doorklikken naar RINGtv, en omgekeerd.

Op MAC-vergaderingen wisselen de stafmedewerker onlinecommunicatie en de medewerkers administratie en communicatie van gedachten over onze websites, werkwijzen, problemen en evoluties. De stafmedewerker behoudt het totaaloverzicht en zorgt voor de dagelijkse opvolging op inhoudelijk en vormelijk vlak, werkt de nodige richtlijnen en handleidingen uit en zorgt voor interne opleidingen. Samen met de ICT-medewerker en de externe partners bekijkt de stafmedewerker de structuur en de navigatie van onze websites om ze modern, aantrekkelijk en gebruiksvriendelijk te houden. Op basis van het sterk gestegen aantal mobiele websitebezoekers is er in 2019 een grondige update van onze mobiele websites doorgevoerd.

Om onze digitale kanalen en acties verder te optimaliseren, zorgt de stafmedewerker per kwartaal voor een uitgebreide analyse van de web- en socialmediastatistieken. Ze worden indien nodig samen met de sitebeheerders en centrumverantwoordelijken bekeken en gebruikt voor het opstellen van een concreet actieplan.

Bijlage 22: cijfers van digitale kanalen

XI. PROJECTEN VAN DE MINISTER VAN CULTUUR

1. BIBLIOTHEKEN IN DE FACILITEITEN-GEMEENTEN

Het decreet lokaal cultuurbeleid (zoals het gewijzigd werd in 2007) maakte het mogelijk dat gemeenten in de Rand die nog niet over een decretaal erkende bibliotheek beschikken via de cultuurraad ondersteuning kunnen vragen voor een privaatrechtelijk bibliotheekinitiatief.

De cultuurraden van Kraainem en Drogenbos maken van die mogelijkheid gebruik. In Kraainem kan de bibliotheek van de cultuurraad geprofessionaliseerd worden. De bib van Kraainem is erin geslaagd om via de inzet van vrijwilligers en een stuk professionele ondersteuning een zeer kwaliteitsvolle uitstraling en reputatie uit te bouwen.

In Drogenbos heeft de vzw 'lectuurvoorziening Drogenbos' (waar 'de Rand' in het bestuur deelneemt) een overeenkomst gesloten met de gemeente Beersel. De lectuurvoorziening wordt gerealiseerd via de bibliobus. De goede samenwerking met de Nederlandstalige basisschool is bepalend voor het succes van dit initiatief. De aanwezigheid van de bibliobus zorgt ook voor een toename van actieve leners uit Drogenbos in de hoofdbibliotheek van Beersel.

De bestaande bibliotheekwerkingen in Kraainem en Drogenbos worden sinds 2014 verder ondersteund via 'de Rand', die hiertoe de nodige middelen toegevoegd kreeg bij de algemene dotatie. Deze regeling is verankerd in het nieuwe decreet van 12 juli 2013, dat het oprichtingsdecreet van vzw 'de Rand' wijzigt.

Jaarlijks wordt in de begroting van 'de Rand' het subsidiebedrag vastgelegd voor de twee privaatrechtelijke bibliotheken.

2. HET MUSEUM FELIX DE BOECK IN DROGENBOS

Op vraag van de Vlaamse Gemeenschap participeert vzw 'de Rand' al sinds 2003 in de beheersstructuur van het Museum Felix De Boeck in Drogenbos, dat zich naar buiten uit FeliXart Museum noemt. De andere partners zijn de provincie Vlaams-Brabant en de gemeente Drogenbos. De toelage die de Vlaamse Gemeenschap aan het museum geeft, wordt dan ook via 'de Rand' doorgestort.

De vzw Museum Felix De Boeck werd opgericht op 14 maart 2003 en heeft een regionale erkenning gekregen.

Voor 'de Rand' zetelen Luc Deconinck, Eddy Frans en Alwin Loeckx in de raad van bestuur en Luc Vanackere, Koen Demarsin en Jo Rombouts in de algemene vergadering. Luc Deconinck is de voorzitter van het museum. FeliXart wordt geleid door artistiek directeur Sergio Servellon.

Het museum bouwt voort op drie (ART)pijlers en profileert zich onder de naam FeliXart:

- Aspecten uit het werk en leven van Felix De Boeck: permanente tentoonstelling, met wisselende interpretaties en vormgeving;
- Reflecties met expo's rond 'constructivistische verbanden' en rond Filip Francis;
- Talenten: plaats voor talent en engagement, projecten waarmee het museum zijn maatschappelijke betrokkenheid zichtbaar wil maken.

De uitbouw, op artistiek vlak maar ook op toeristisch, educatief en gemeenschapsvormend vlak, van de Felix-site, is een van de te realiseren strategische projecten voor de Vlaamse Rand. Dat uit zich in een structurele financiering van FeliXart vanuit de budgetten Vlaamse Rand van de Vlaamse Regering. Begin 2018 dient het Museum Felix de Boeck een nieuw beleidsplan in, dat uiteindelijk gehonoreerd wordt met een betekenisvolle subsidieverhoging conform het decreet roerend erfgoed. Deze verhoging maakt het o.m. mogelijk de personeelsploeg van het museum uit te breiden met een medewerker communicatie en publiekswerking. Voor de selectie van deze medewerkers biedt vzw 'de Rand' inhoudelijke en administratieve ondersteuning.

De grote blikvanger in het programma is de tentoonstelling Camouflage.

XII. DE NETWERKEN

Waar dat zinvol is, probeert vzw 'de Rand' maximaal deel uit te maken van de netwerken in of contacten te onderhouden met de actoren die van belang zijn voor de Vlaamse Rand.

Een van de belangrijkste was het samenwerkingsverband Vlabra'ccent tussen alle erkende culturele en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant. Deze vzw wordt opgeheven. In overleg met de minister is de werking gestopt en overgeheveld naar het nieuwe steunpunt voor bovenlokaal cultuurwerk Op-til. Eddy Frans leidde als voorzitter van Vlabra'ccent deze overdracht in goede banen.

In de Vlaamse Rand kregen drie intergemeentelijke samenwerkingsverbanden een structurele erkenning en subsidiëring op het decreet bovenlokale cultuurwerking: Noordrand, Pajottenland-Zennevallei en Druivenstreek; vzw 'de Rand' sloot een samenwerkingsovereenkomst af met elk van deze drie IGS'en. Op die manier genereren we een kruisbestuiving op bovenlokaal vlak, niet alleen wat de werking van de gemeenschapscentra betreft maar ook voor de andere opdrachten van 'de Rand'.

Met betrekking tot de promotie van de taallessen Nederlands in de regio werkt 'de Rand' actief samen met het Agentschap Integratie en Inburgering.

Een van de stafmedewerkers is voor het luik 'taalpromotie' ook lid van het Huis van het Nederlands Brussel. We plegen actief overleg voor wat taalpromotie betreft. Er is ook geregeld samenspraak met de Taalunie en met het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO).

Bij steunpunt Socius is de adjunct-algemeendirecteur en hoofd gemeenschapscentra bestuurder. Hij is ook de voorzitter van de regionale volkshogeschool Archeduc.

De voorzitter en de algemeen directeur onderhouden geregeld contacten met actoren zoals Vlabinvest en met autoriteiten op het vlak van ruimtelijke ordening zoals de Vlaamse Landmaatschappij.

Geregeld worden directie en medewerkers van 'de Rand' gevraagd om een toelichting te komen geven over vooral de taalpromotieprojecten, bij gemeentebesturen (integratiediensten, jeugd- en vrijetijdsdiensten), RESOC, vakbonden, het Agentschap Integratie en Inburgering, lokale overlegplatformen onderwijs of Kind en Gezin afdeling Vlaams-Brabant (overleg met verantwoordelijken van de consultatiebureaus). Er worden projecten opgezet met de Taalunie, Agentschap Natuur en Bos enz.

XIII. 'DE RAND' EN ZIJN MENSEN

Het succes van een organisatie wordt vaak bepaald door de kwaliteit van het team. Door de talenten van iedereen aan te boren en te ontwikkelen, garandeert elk van hen datgene waarvoor 'de Rand' staat: respectvol, geëngageerd, creatief, gericht op kwaliteit en gericht op verbinding. De ploeg van 'de Rand' telt 70 medewerkers of 58,88 voltijdse equivalenten, onder wie 44 vrouwen en 26 mannen.

De menselijke inzet vormt de grootste investering en tegelijk het grootste kapitaal van vzw 'de Rand'.

Reden genoeg om deze medewerkers met zorg te selecteren en er – eenmaal ze aangeworven zijn – zorg voor te dragen.

De voorbije jaren zijn we hier intensief mee bezig geweest. Hoe kunnen we de juiste mensen aanwerven en hoe kunnen we – als ze in dienst zijn – zorgen dat mensen hun job goed doen en zich goed voelen in hun job?

We wijzigen de functietitel van de onthaalmedewerkers naar medewerker administratie en communicatie. Een heldere functienaam helpt klanten, leveranciers en andere relaties van de organisatie te begrijpen wat de persoon precies doet in de organisatie en welke verantwoordelijkheden hij heeft.

Het is belangrijk om op systematische basis duidelijk en open het functioneren van medewerkers te bespreken vanuit een duidelijk competentieprofiel en een functiebeschrijving.

We hebben een onthaaltraject vastgelegd. Het omvat onder andere een uitgebreide onthaalmap met een geüpdatete onthaalbrochure, de toewijzing van een peter/meter, een rondleiding door de leidinggevende enz.

We ontwikkelen wegwijzers per functiegroep. Alle basisinformatie per functiegroep is digitaal gebundeld en is raadpleegbaar op het intranet. Naast het ecologische voordeel door een verminderd papierverbruik, blijkt de meerwaarde vooral in het feit dat de informatie up-to-date is en op elk moment op één centrale plek beschikbaar is voor elke medewerker.

Leidinggeven is een thema waar we al enkele jaren rond werken. Het blijft een voortdurende focus. In 2017 definieerden we bij vzw 'de Rand' een eigen managementstijl. Van daaruit worden verschillende initiatieven opgezet rond coaching voor de leidinggevendenden.

- Inzet van FIO, een 360°-bevraginginstrument, gericht op ontwikkeling;
- Aanbod coachingstraject vanuit de Vlaamse overheid.

We organiseren voor het eerst intervisies voor de centrumverantwoordelijken, om hen te ondersteunen in het uitvoeren van hun job. Het team van centrumverantwoordelijken krijgt op die manier een forum om tools te ontwikkelen om nog sterker te staan in hun leidinggevende capaciteiten, om in volle vertrouwen van elkaar te leren en vertrouwen te schenken aan elkaars deskundigheid.

Vzw 'de Rand' telt drie interne vertrouwenspersonen, geografisch verspreid over de verschillende werkplekken. Hiervoor volgen zij de verplichte opleiding bij het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten. In vijf dagen krijgen zij het wettelijke kader mee en heel wat kapstokken om hun rol als vertrouwenspersoon te kunnen vervullen.

De aanstelling van drie interne vertrouwenspersonen heeft het voordeel dat de medewerker de keuze heeft aan wie hij zijn probleem wil toevertrouwen, kort bij zijn werkplek.

Verder blijven we aandacht hebben voor een positieve warme sfeer en verbinding in de personeelsploeg. Vzw 'de Rand' heeft zeven verschillende vestigingsplaatsen. Dat heeft als gevolg dat de medewerkers elkaar niet frequent zien. Om het onderlinge contact te verbeteren organiseren we jaarlijks enkele vaste activiteiten: de jaarlijkse personeelsdag, het nieuwjaarsetentje, twee keer per jaar een algemene personeelsvergadering ... Ze bieden de gelegenheid om elkaar op een andere manier te leren kennen.

Voor de centrale diensten organiseren we teamdagen. De tool Insights Discovery vormt hier een rode draad. Het doel van deze teamdag is dat medewerkers inzicht verwerven in hun eigen kwaliteiten en die van anderen. Vanuit dat zelfinzicht kunnen de medewerkers bijgevolg makkelijker afstemmen en verbinden in hun communicatie. Een externe trainer faciliteert de teamdag. Deze vorming loopt door in 2020.

Daarnaast gaan we dieper in op de gedragscode voor sociale media en mailgebruik.

Vzw 'de Rand' heeft enkele tips rond het gebruik van de sociale media op de werkvloer en mailgebruik op papier gezet.

Bijlage 23: organigram d.d. december 2019

Bijlage 24: raad van bestuur en algemene vergadering

Bijlage 25: personeelsbestand d.d. december 2019

Bijlage 26: programmeringscommissies

XIV. INFRASTRUCTUUR – TECHNIEK – PREVENTIE

Wat de gemeenschapscentra van 'de Rand' betreft, is overeengekomen dat de Vlaamse overheid het eigenaarsonderhoud financiert en vzw 'de Rand' zelf instaat voor de financiering van het huurdersonderhoud.

We werken samen met het Fonds voor Culturele Infrastructuur (FoCI) om de grotere infrastructurele (ver) bouw(ings)projecten te financieren.

Wat het eigen investeringsbeleid betreft, blijft 'de Rand' oog hebben voor het verbeteren van de structurele veiligheidsvoorzieningen in de gebouwen, het vernieuwen van informaticamateriaal en het optimaliseren van het werken met hard- en software, het vernieuwen van podiumtechnisch materiaal en meubilair voor vergaderzalen en kantoren.

We werken samen met de preventiedienst van de intercommunale Haviland om de continuïteit en kwaliteit van ons interne preventiebeleid te garanderen en jaarlijkse evacuatieoefeningen te organiseren. Tevens werken we samen met Premed, als externe preventiedienst, om het jaarlijkse gezondheidsonderzoek uit te voeren en de (psychosociale) risico's van de werknemers mee te beheren.

De levering van gas en elektriciteit gebeurt opnieuw via het overkoepelende raamcontract via het Vlaams Energiebedrijf van de Vlaamse overheid.

Voor onderhoud aan brandbeveiliging (blussers, haspels, hydranten en detectie), keukenventilatie, liften, waterontharders, bliksemafleiding en septische putten zijn er contracten met meerdere gecertificeerde firma's.

Wat wettelijke keuringen betreft aan liften, laag- en hoogspanning van elektrische installaties, hef- en hijs-toestellen in theaterzalen, ladders, hoogwerkers en stellingen maken we gebruik van de raamcontracten van de Vlaamse overheid.

Vanuit het Klimaatmiddelenfonds krijgen we een betoelaging om o.a. stookplaatsen mee te renoveren, verouderde beglazing te vervangen en energiemeters met dataloggers te plaatsen.

De besteding van deze verschillende budgetten gebeurt op de volgende manier:

FoCI-middelen:

- Bouwen van een nieuwe polyvalente zaal voor GC de Lijsterbes

Klimaatfondsmiddelen:

- Renovatie (fase 2) van stookplaatsen en luchtgroepen, plaatsen van een GBS (gebruikersbeheersysteem) en intelligent meet- en regelsysteem in GC de Moelie en GC de Kam
- Renovatie (fase 1) van stookplaats en luchtgroep, plaatsen van een GBS (gebruikersbeheersysteem) en intelligent meet- en regelsysteem in GC de Lijsterbes
- Plaatsen (fase 2) van energie- (elektriciteit en gas) en watermeters met dataloggers in ALLE centra t.b.v. grondige analyses (fase 2)
- Renovatie- en isolatiewerkzaamheden van het dak van GC de Boesdaalhoeve

Verwezenlijkingen/aankopen via het eigen investeringsplan in de centra zijn:

1 INFRASTRUCTUUR

- Tafels en stoelen voor de leskeuken in GC de Zandloper
- Geluidssysteem voor de theaterzaal in GC de Zandloper
- Balletvloer voor het podium van de theaterzaal in GC de Zandloper
- Plaatsen van een slagboom voor de parking achteraan in GC de Zandloper
- Rol- en klaptafels voor GC de Bosuil
- Meubilair voor de zithoek in GC de Bosuil
- Rekken t.b.v. technische berging podium in GC de Bosuil
- Plaatsen van fietsbeugels t.h.v. de ingang van GC de Bosuil
- Hoogtewerker voor de theaterzaal van GC de Bosuil
- Uitbreiding van bestaande stoelinfrastructuur in GC de Bosuil
- Vervanging van doeken in de theaterzaal van GC de Kam
- Vervanging van bureaustoelen in de onthaalruimte van GC de Kam
- Vervanging van theaterdimmeruitrusting van GC de Lijsterbes
- Aankoop van klaptafels en karren voor GC de Lijsterbes
- Flessenkoeler voor het café van GC de Lijsterbes
- Hoogtewerker voor de theaterzaal van GC de Moelie
- Vervangen van doeken in de theaterzaal van GC de Moelie
- Folderkasten t.h.v. het onthaal van GC de Moelie
- Witte achterdoek voor het podium in GC de Boesdaalhoeve
- Installatie geluidssysteem voor de theaterzaal in GC de Boesdaalhoeve

2 ROLLEND MATERIAAL

- Aankoop van 100 % elektrisch dienstvoertuig voor GC de Zandloper
- Aankoop van 100 % elektrisch dienstvoertuig voor GC de Moelie

3 TECHNISCHE UITRUSTING

- Drumstel voor de repetitieruimte van GC de Zandloper
- Mobiele geluidsinstallaties voor GC de Zandloper
- Ledprojectoren voor de vergaderzalen 'Uitkijk' – 'Grote Zolder' – 'Parketzaal' in GC de Zandloper
- Nevelrookmachine voor de theaterzaal van GC de Zandloper
- Laserprojector voor de theaterzaal van GC de Bosuil
- Mobiel ledscherm voor de vergaderzalen in GC de Bosuil
- Bewegend ledlicht voor de theaterzaal van GC de Bosuil
- Mobiele ledverlichting voor GC de Bosuil
- Nevelrookmachine voor de theaterzaal van GC de Kam
- Uitbreiding bewegend ledlicht voor de theaterzaal van GC de Kam
- Uitbreiding bewegend ledlicht voor de theaterzaal van GC de Lijsterbes
- Uitbreiding voor de lichtconsole van theaterzaal in GC de Lijsterbes
- Ledscherm voor het café van GC de Lijsterbes
- Mobiele geluidsinstallatie voor GC de Moelie
- Uitbreiding bewegend ledlicht voor de theaterzaal van GC de Moelie
- Laserprojector voor de theaterzaal van GC de Moelie
- Ledprojector voor een vergaderzaal in GC de Moelie
- Mobiele geluidsinstallatie voor GC de Boesdaalhoeve
- Uitbreiding voor de lichtconsole van theaterzaal in GC de Boesdaalhoeve
- Ledslingers voor evenementen op de binnenkoer van GC de Boesdaalhoeve
- Mobiele ledverlichting voor GC de Boesdaalhoeve
- Frigo voor de vergaderzaal 'Doe-Atelier' in GC de Boesdaalhoeve
- Ledscherm voor de vergaderzaal 'Doe-Atelier' in GC de Boesdaalhoeve

4 AUTOMATISERING – ICT

- Jaarlijks vervangingsplan voor computers/laptops
- Aanpassen netwerkinfrastructuur en opzetten van een Cloud-omgeving
- Zaalreservatiesysteem (fase 3)
- Hard- en softwareaankoop voor aankondigingsschermen in GC de Zandloper
- Draadloze hoofdtelefoons voor onthaalmedewerkers

Vzw 'de Rand' realiseert de volgende zaken via het budget voor eigenaarsonderhoud:

1 VEILIGHEID – PREVENTIE

- Opmaak van een asbest- en sloopinventaris voor GC de Lijsterbes en GC de Boesdaalhoeve
- Vervangen van de rookmelders van de theaterzaal in GC de Moelie
- Aanstellen van een veiligheidscoördinator voor de dakwerkzaamheden in GC de Boesdaalhoeve
- Bijplaatsen van een brandsirene in de conciërgewoning van GC de Boesdaalhoeve
- Aanpassingen aan het branddetectiesysteem (vervangen thermische rookdetectie door optische variant) van GC de Bosuil
- Opmaak van globale brandpreventiedossiers voor GC de Moelie, GC de Boesdaalhoeve en GC de Muse
- Ophangen nieuwe evacuatieplannen in ALLE centra
- Plaatsen van veiligheidscilinders in de buitendeuren van GC de Lijsterbes
- Vervangen van de gasdetectiecentrale van de stookplaats van GC de Lijsterbes
- Elektrische herkeuring na renovatiewerkzaamheden van keuken en café van GC de Lijsterbes
- Aankoop van ergonomische voetensteunen voor werknemers
- Vernieuwen van de omgevingsvergunningen van ALLE centra
- Vervangen van een deel van de veiligheidsverlichting in ALLE centra
- Bijplaatsen van veiligheidspictogrammen in ALLE centra
- Camera's parking vernieuwen t.b.v. betere dekking in GC de Bosuil

2 DUURZAAMHEID

- Vernieuwen van de EPC-certificaten in ALLE centra
- Plaatsen van publieke laadpalen t.b.v. elektrisch laden van voertuigen op parkings van GC de Zandloper, GC de Bosuil, GC de Moelie en GC de Kam
- Opmaak van een masterplan energie-efficiëntie
- Thermische aanpassingen aan poortdeuren van de theaterzaal in GC de Boesdaalhoeve
- Plaatsen van aanwezigheidsdetectie in 2 sanitaire blokken van GC de Zandloper
- Bijplaatsen van ledverlichting in de Foyer van GC de Boesdaalhoeve

3 RENOVATIE – ONDERHOUD

- Vervangen van extractiemotoren van dampkappen in GC de Bosuil en GC de Moelie
- Plaatsen van een gaashekwerk rond de nieuwe parking van GC de Moelie
- Renovatie van de keuken en caféruimte van GC de Lijsterbes
- Plaatsen keukenblok in conciërgewoning van GC de Lijsterbes
- Opfrissen en instapklaar maken van de conciërgewoning van GC de Lijsterbes
- Vernieuwen van de radiatoren van de kleedkamers van de Balletzaal in GC de Boesdaalhoeve
- Vervangen van de interne pomp van de stookinstallatie in de conciërgewoning van GC de Moelie
- Renovatie van de parketvloer van de theaterzaal in GC de Kam
- Herstellen van de dolomietparking van GC de Bosuil
- Leegmaken van vetputten van de keukens in de centra
- Bijplaatsen van akoestische plafondeilanden in het café van GC de Bosuil
- Aanplanten van en meubilair voor de binnentuin van GC de Kam
- Renovatie van het sanitair blok en de kleedkamers in GC de Boesdaalhoeve
- Zandstralen en kaleien van de voorgevel van GC de Kam
- Herbetegelen van de vloer van de vluchtgang naast de theaterzaal in GC de Bosuil
- Plaatsen van een afsluitbare 'afvalberging' op de parking van GC de Moelie
- Vervangen van de vlaggenmasten aan gevel van GC de Lijsterbes

4 STUDIES

- Haalbaarheidsstudie m.b.t. de toekomstige renovatie- en isolatiewerkzaamheden van het dak van GC de Zandloper en van GC de Bosuil

Vzw 'de Rand' werkt met de volgende belangrijke (raam)contracten:

- het contract voor het groenonderhoud in de centra met vzw Rodea. Deze vzw stelt personen met een verstandelijke handicap tewerk (sociale tewerkstelling).
- het onderhoudscontract van gebouwtechnische installaties (preventief en curatief, met 24/7-dienstverlening) met ENGIE Cofely Services
- het dienstencontract voor het nieuwe ticketsysteem met TicketMatic (ticketverkoop en -beheer podium-evenementen centra)
- het contract met BOMA nv voor de levering van milieuvriendelijke en duurzame poetsproducten, -materialen en papierwaren
- onderhoudscontract voor schilderwerken met MVD All Paints
- gsm-fleet: raamcontract Vlaamse overheid

Bijlage 27: middelen besteed aan eigenaarsonderhoud

Op het vlak van telecommunicatie en ICT realiseren we de volgende zaken:

- Computer migraties naar nieuw domein en upgrades naar Windows 10 (fase 2)
- Printserverinstallatie en configuratie
- WSUS-installatie en configuratie
- IP softphone client/serverinstallatie en configuratie
- FTP-server verwijderen uit netwerk en alternatief uitwerken voor cel publicaties
- E-mail phishing/spoofing uitrollen
- Office2019 software-installatie
- Afwerken etikettenprinter boekhouding – oplossing door externe leverancier
- Dataopslagmigratie
- ICT-lastenboek 2019 in markt plaatsen en uitvoeren (zomer periode)
- Upgrade Virtualisatie Host
- Vernieuwen back-upoplossing
- Vernieuwen VPN-oplossing
- Optimalisaties (waaronder Encryptie i.f.v. GDPR)
- Sharepoint change management (fase 1)
- Patching server lokaal herzien
- Batterijen vervangen van de APC UPS
- Bartender software-installatie t.b.v. boekhouding
- Zebrixinstallatie t.b.v. visualisatie zaalverhuur GC de Zandloper
- Creatie vip-wifi t.b.v. artiesten en zaalverhuur
- Chromecastgebruik voor vergaderzalen GC de Zandloper
- Salesforce (zaalreservatiesoftware)

XV. FINANCIËEL VERSLAG

1. EEN TRANSPARANT EN VOORUITZIEND FINANCIËEL BELEID

ALGEMEEN

De cel financiën van vzw 'de Rand' is verantwoordelijk voor de coördinatie en de opmaak van de jaarlijkse begroting en het voeren van de algemene en analytische boekhouding. De cel verwerkt bijgevolg alle boekhoudkundige documenten van de vereniging en waakt over het correct toepassen van de boekhoudwetgeving in het algemeen en de vzw-wetgeving in het bijzonder.

De boekhoudsoftware biedt mogelijkheden waarvan de organisatie graag gebruik maakt:

- Investerings- en afschrijvingstabellen worden volledig geautomatiseerd bijgehouden.
- Klanten- en leveranciersadministratie kunnen op een adequate manier worden opgevolgd.
- Betalingen aan leveranciers worden automatisch vanuit de boekhouding opgeladen en in één bestand ingelezen via de bankmodule.
- De bankafschriften worden via coda-bestanden ingelezen.
- Kosten en opbrengsten worden op een doorgedreven analytische manier verwerkt. Hierdoor wordt de boekhouding transparant voor de budgetbeheerder, de directie en de raad van bestuur.
- Sinds begin 2016 worden de verkoopfacturen opgesteld via de commerciële module in de boekhoudsoftware. Dat houdt in dat alle facturen automatisch in het boekhoudpakket worden geïntegreerd en verwerkt. De facturen versturen we digitaal.
- Rappels worden automatisch uit de boekhoudsoftware gegenereerd en op regelmatige basis verstuurd.

Jaarlijks stellen we in september een begroting op voor het komende kalenderjaar. Uitgaande van wat er in totaal aan subsidies verwacht wordt en wat min of meer zekere inkomsten zijn (zoals de concessievergoedingen voor de cafetaria's) maken we een verschil tussen de opbrengsten en de vaste kosten (zoals bezoldigingen, taksen, afschrijvingskosten, telecommunicatie, energie enz.).

Het saldo vormt de basis voor de verdeling van de budgetten over enerzijds de gemeenschapscentra en anderzijds de projecten en opdrachten van stafmedewerkers. Via dit budget kan elke centrumverantwoordelijke en elke stafmedewerker zijn projecten financieren en eventueel extra inkomsten verwerven die hij opnieuw kan investeren in eigen projecten die betrekking hebben op hetzelfde kalenderjaar.

Elk jaar, in de maand juni, keurt de raad van bestuur de begrotingsaanpassing goed op basis van de resultaten van het eerste semester.

Maandelijks voert de verantwoordelijke financiën een budgetcontrole uit waarbij het opvolgen van de begroting alsook de correctheid van de boekingen gecontroleerd wordt. Elke budgetverantwoordelijke kan maandelijks over zijn resultaten beschikken. Bovendien kan hij steeds de factuur die hij heeft goedgekeurd terug consulteren op een gemeenschappelijke schijf. Sinds 2017 worden alle facturen digitaal opgeslagen.

Per trimester worden de resultaten, samen met een analyse, voorgelegd aan de raad van bestuur.

Jaarlijks, in de loop van de maand februari of maart volgend op het betreffende boekjaar, voert het revisorenkantoor RSM een financiële audit uit. De commissaris-revisor controleert de volledige jaarrekening. Het commissarisverslag en de jaarrekening worden jaarlijks in maart voorgelegd aan de algemene vergadering. Het Rekenhof controleert de rekeningen op tweejaarlijkse basis.

BUDGETTAIRE ANALYSE VAN WERKJAAR 2019

Er werd een investeringssubsidie toegekend t.b.v. € 3.500.000 voor de financiering van energiebesparende maatregelen. In de loop van 2019 werd een deel van deze middelen geïnvesteerd. De investeringen lopen door in de loop van 2020 en 2021.

Er zijn geen meldenswaardige overschrijdingen van geraamde kosten en opbrengsten.

2. SUBSIDIES TOEGEKEND IN 2019

structurele werkingsubsidies		
Vlaamse Overheid		
Nominatieve subsidie	Agentschap BB	5.795.000
Felix De Boeckmuseum	Erfgoed	96.000
Lokaal jeugdbeleid	Cultuur, jeugd, media	79.000
Lokaal sportbeleid	Sport Vlaanderen	81.070
Gordelfestival	Sport Vlaanderen	415.000
provincie Vlaams-Brabant		
Nominatieve subsidie	provincie Vlaams-Brabant	675.400
andere subsidies		
VIA middelen	VSPF	56.847,00
Maribel	VSPF	141.575,00
Vivo tussenkomst (*)	SFSCW	2.800,00
Projectsubsidies (*)	CJSM	30.870,00
	Totaal	7.373.562

(*) worden in de analytische boekhouding rechtstreeks toegewezen aan de afdelingen/centra waarop ze betrekking hebben.

3. BALANS EN RESULTATENREKENING

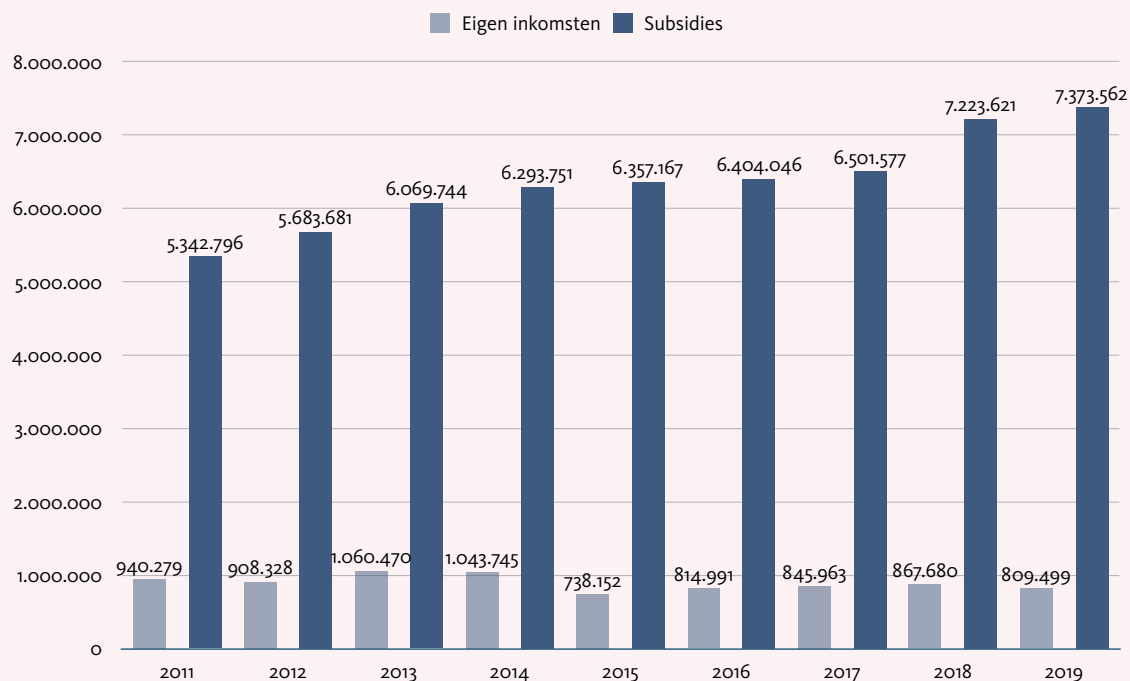
Balans 31 december 2019			
Activa		Passiva	
Vaste activa	2.241.473	Eigen vermogen en voorzieningen	7.307.241
Vlottende activa	6.337.334	Vreemd vermogen	1.271.567
Totaal actief	8.578.808	Totaal passief	8.578.808

Resultatenrekening 2019			
Opbrengsten		Kosten	
Bedrijfsopbrengsten (70)	696.283	Diensten en diverse goederen (61)	3.978.969
Lidgeld, schenkingen, legaten, subsidies (73)	7.533.983	Bezoldigingen en sociale lasten (62)	3.793.666
Andere bedrijfsopbrengsten (74)	113.216	Afschrijvingen en voorzieningen (63)	481.193
Financiële opbrengsten (75)	125	Andere bedrijfskosten (64)	5.921
Uitzonderlijke opbrengsten (76)	6.650	Financiële kosten (65)	5.186
		Uitzonderlijke kosten (66)	250
Totaal opbrengsten	8.350.257	Totaal kosten	8.265.185
Bedrijfseconomisch resultaat		85.072	

Vanuit het positief resultaat werd € 48.000 toegevoegd aan de reserve sociaal passief om deze reserve in overeenstemming te brengen met de economische realiteit.

4. EVOLUTIE VAN SUBSIDIES EN EIGEN INKOMSTEN (2011-2019)

60

De totale subsidies bedragen in 2019: € 7.373.562. Deze subsidies bevatten:

1. De basisdotatie van de Vlaamse overheid bedraagt in 2019 € 5.795.000 (inbegrepen € 500.000 voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen en het uitvoeren van grote infrastructuurwerkzaamheden en een indexprovisie van € 5.000).
2. De werkingstoelage van Provincie Vlaams-Brabant bedraagt € 675.400
3. Van het departement Sport van de Vlaamse Overheid krijgt vzw 'de Rand' € 415.000 extra subsidie voor het Gordelfestival en € 81.070 voor het uitvoeren van het sportbeleidsplan.
4. Van het departement Cultuur, Jeugd & Media krijgt vzw 'de Rand' € 79.000 voor het uitvoeren van het jeugdbeleidsplan.
5. De Maribel subsidie en de Vivo tussenkomst bedragen samen € 144.375.
6. De subsidie bestemd voor het Felix De Boeck museum bedraagt € 96.000.
7. De VIA middelen bedragen € 56.847. Tot en met 2018 werden deze middelen bij de eigen inkomsten gevoegd.
8. Projectsubsidies t.b.v. € 30.870.

Bijlagen

BIJLAGE 1	PERSBERICHT VAN VZW 'DE RAND' BIJ DE TWEEDE TAALBAROMETER VOOR DE VLAAMSE RAND
BIJLAGE 2	MISSIE EN ORGANISATIEWAARDEN VAN VZW 'DE RAND'
BIJLAGE 3	PERSBERICHT NAAR AANLEIDING VAN AANSTELLING JO VAN VAERENBERGH
BIJLAGE 4	COÖRDINATEN CENTRA
BIJLAGE 5	PROGRAMMERING CENTRA
BIJLAGE 6	BEZOEKERS VANAF 2010
BIJLAGE 7	AANBOD VOOR SCHOLEN
BIJLAGE 8	ZAALVERHUUR 2015-2019
BIJLAGE 9	TEVREDENHEIDSENQUÊTES
BIJLAGE 10	FINANCIËLE OPBRENGSTEN CENTRA
BIJLAGE 11	REALISATIES JEUGDBELEID IN VERSCHILLENDE GEMEENTEN
BIJLAGE 12	REALISATIES SPORTBELEID IN VERSCHILLENDE GEMEENTEN
BIJLAGE 13	GEMEENSCHAPSKRANTEN
BIJLAGE 14	REDACTIES GEMEENSCHAPSKRANTEN
BIJLAGE 15	OPROEPEN 0800-NUMMER IN DE 'PIEKPERIODES' (NT2-PROMOTIECAMPAGNE)
BIJLAGE 16	CIJFERGEGEVENS OEFEN HIER JE NEDERLANDS
BIJLAGE 17	AANTAL VERDEELDE PICTOGRAMMENBOEKJES
BIJLAGE 18	VORMINGEN, WORKSHOPS EN BRIEFINGS
BIJLAGE 19	MEEST AANGEKLIKTE ONDERWERPEN NIEUWSBRIEVEN
BIJLAGE 20	OVERZICHT ADVERTERING IN ANDERSTALIGE MEDIA
BIJLAGE 21	INHOUD DATABANK EN AANTAL BEZOEKERS DOCUMENTATIECENTRUM VLAAMSE RAND
BIJLAGE 22	CIJFERS VAN DIGITALE KANALEN
BIJLAGE 23	ORGANIGRAM D.D. DECEMBER 2019
BIJLAGE 24	RAAD VAN BESTUUR EN ALGEMENE VERGADERING
BIJLAGE 25	PERSONEELSBESTAND D.D. DECEMBER 2019
BIJLAGE 26	PROGRAMMERINGSCOMMISSIES
BIJLAGE 27	MIDDELEN BESTEED AAN EIGENAARSONDERHOUD

VZW 'DE RAND' VINDT BEVESTIGING EN INSPIRATIE IN RESULTATEN VAN HET TWEDE TAALBAROMETERONDERZOEK IN DE VLAAMSE RAND - 26/06/2019

Vzw 'de Rand' neemt kennis van de resultaten van het tweede taalbarometeronderzoek voor de Vlaamse Rand en trekt na een eerste lezing alvast enkele conclusies. Het onderzoek is een analyse van een bevraging van 2.410 volwassenen uit de Vlaamse Rand, uitgevoerd tussen januari en september 2018.

Hoewel het aantal inwoners met een niet-Belgische nationaliteit of herkomst ten opzichte van het eerste onderzoek beduidend is gestegen, is de **kennis van het Nederlands niet noemenswaardig gedaald**. Enkel bij Belgen neemt de kennis licht af. Bij niet-EU-burgers neemt de kennis zelfs aanzienlijk toe. Ook opmerkelijk: in de faciliteitengemeenten spreken meer mensen Nederlands. Bij jongvolwassenen in de zes is de stijging zelfs uitgesproken. Vermits vzw 'de Rand' met haar eerstelijnswerking vooral in de faciliteitengemeenten actief is en daarbij meer en meer inzet op kinderen en jongeren, zijn deze resultaten een opsteker voor onze aanpak en strategie.

Vergeleken met het eerste onderzoek blijkt dat de Rand nog **heterogener** is geworden. Eigenlijk gaat de kennis van het Nederlands enkel in de tewerkstellingsgemeenten (Vilvoorde, Machelen en Zaventem) achteruit. Misschien moet daarom ook het Randbeleid diversifiëren, met een bijzondere focus op de tewerkstellingsgemeenten, zeker omdat bevolkingsprognoses net daar ook de komende jaren een sterke bevolkingsgroei voorspellen.

De respondenten werden ook bevroegd over de schoolkeuzes die ze maken voor hun kinderen. Daaruit bleek dat ze vooral kiezen voor **Nederlandstalig onderwijs**, zelfs diegenen die van huis uit geen Nederlands spreken. Ze kiezen ook meer en meer voor een school in de Rand, waar historisch veel kinderen uit de Rand in Brussel schoolliepen. Vzw 'de Rand' pleit dan ook voor een voortgezette aandacht voor het onderwijs in de streek, zeker omdat uit de capaciteitsmonitor van de KUL en de VUB in opdracht van de Vlaamse overheid blijkt dat de behoeften in de brede rand zeer groot worden. Er komt dan ook het best opnieuw een flankerend onderwijsbeleid op maat van de Rand, om de vele anderstalige kinderen voldoende te kunnen begeleiden. Volgens vzw 'de Rand' zijn onze scholen immers een cruciale hefboom om het Nederlandstalige karakter van de Rand te bewaren.

Geboren en getogen Randbewoners kennen meestal Nederlands, zelfs in de faciliteitengemeenten. Maar of inwijkelingen Nederlands leren en gebruiken, blijkt vooral een persoonlijke keuze. Dat het Nederlands de enige officiële taal is in de Rand, lijkt voor die keuze dan weer relatief. De intrinsieke motivatie om Nederlands te leren en te gebruiken is dan ook cruciaal. Daarom is de perceptie van het gevoerde beleid zo belangrijk en ook die werd in deze enquête bevroegd. Maatregelen die het Nederlands opleggen, blijken dan wel de goedkeuring van de Nederlandstaligen weg te dragen, maar anderstaligen reageren afwijzend. **Oefenkansen Nederlands** aanbieden daarentegen wordt door alle thuistaalcategorieën als positief beoordeeld. Die informele stimulans en taalpromotie is net waar vzw 'de Rand' al jaren volop op inzet.

Ons rijke Vlaamse verenigingsleven lijkt een excellent middel om de sociale cohesie en de integratie te bevorderen. Inwoners met een andere taalachtergrond blijken vooral lid te worden van **sportverenigingen**, voor socioculturele en culturele verenigingen lijkt de drempel groter. Vzw 'de Rand' wil dan ook verder instrumenten ontwikkelen om het Nederlandstalige karakter van onze sportclubs te ondersteunen.

BIJLAGE 2: MISSIE EN WAARDEN VAN VZW 'DE RAND'

MISSIE

Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt.

Jo Van Vaerenbergh nieuwe algemeen directeur vzw 'de Rand'

Vzw 'de Rand' ondersteunt in opdracht van de Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel. De organisatie exploiteert zeven gemeenschapscentra, geeft RandKrant en gemeenschapskranten uit, heeft een uitgebreide taalpromotiepijler, coördineert het Gordelfestival en is partner in het documentatiecentrum Vlaamse Rand.

Huidig algemeen directeur Eddy Frans gaat op 1 april 2020 met pensioen. In dat kader lanceerde de raad van bestuur midden 2019 een vacature. Na een uitgebreide procedure besliste de raad op 17 december 2019 om Jo Van Vaerenbergh aan te stellen als opvolger van Eddy Frans. Hij wordt dus vanaf 1 april 2020 de nieuwe algemeen directeur van vzw 'de Rand'.

Jo Van Vaerenbergh (*1969) is master in de communicatiewetenschappen. Zijn eerste professionele stappen zette hij in een jeugdhuis en bij de Vlaamse koepel voor internationaal jeugdwerk JINT. Aansluitend bouwde hij heel wat ervaring op in de integratiesector, o.m. bij PIN vzw, het Provinciaal Integratiecentrum Vlaams-Brabant PRIC en het Agentschap Integratie en Inburgering. Het laatste anderhalf jaar was hij directeur van de stroom vrije tijd in de gemeente Dilbeek.

Jo Van Vaerenbergh: 'Het is een grote uitdaging om vzw 'de Rand' te mogen gaan leiden. Ik heb me altijd al sterk kunnen vereenzelvigen met de missie en opdracht van de organisatie. Ik kijk dan ook uit naar de komende samenwerking met het team, de raad van bestuur en de vele stakeholders en partners. De noden van de regio zijn duidelijk, de urgentie is hoog. Toch bieden de recent goedgekeurde lokale, provinciale en Vlaamse beleidsplannen, de groeiende bovenlokale samenwerkingsverbanden (o.a. Toekomstforum ...) en de grote bereidheid bij verenigingen, clubs en burgers heel wat kansen. Tegelijkertijd bevestigen ze heel hard de komende uitdagingen voor vzw 'de Rand' om via het stimuleren van gemeenschapsopbouw, taalpromotie, specifieke randexpertise en leer- en oefenkansen Nederlands het 'samenleven' in de Vlaamse Rand blijvend te versterken.'

66

Hubert Lyben (voorzitter): 'Vzw 'de Rand' heeft zich de jongste 20 jaar ontwikkeld tot een niet meer weg te denken actor in het specifieke beleid dat voor de Vlaamse Rand rond Brussel gevoerd wordt. Dankzij de bezielende en volgehouden inspanningen van Eddy Frans is de organisatie sterk gegroeid, zowel in de eerstelijnswerking in de zes faciliteitengemeenten als in de tweedelijnsopdrachten voor de andere gemeenten. Mede op basis van zijn visie, vertrouwen we erop dat Jo Van Vaerenbergh het werk kan voortzetten en nog verder kan uitbouwen. Zijn ruime ervaring met integratie, taalpromotie en taalbeleid, zowel beleidsmatig als op het terrein, zal daarbij zeker een meerwaarde zijn.'

Eddy Frans: 'Ik verheug me erop om de leiding van vzw 'de Rand' door te geven aan iemand met een groot hart voor de regio, die bovendien een grote dosis ervaring meebrengt. Ik heb zelf gedurende 21 jaar heel wat nieuwe werkingsterreinen toegevoegd aan de actieradius van 'de Rand'. Ik vertrouw erop dat Jo Van Vaerenbergh met grote zorg het werk zal voortzetten en die pijlers zal uitbouwen die een antwoord bieden op een van de grootste uitdagingen van de regio, met name de positie van het Nederlands als de verbindende taal.'

BIJLAGE 4: DE GEMEENSCHAPSCENTRA

de Boesdaalhoeve

Toekomstlaan 32b
1640 Sint-Genesius-Rode
tel. 02 381 14 51
e-mail info@deboesdaalhoeve.be

de Bosuil

Witherendreef 1
3090 Jezus-Eik
tel. 02 657 31 79
e-mail info@debosuil.be

de Kam

Beekstraat 172
1970 Wezembeek-Oppem
tel. 02 731 43 31
e-mail info@dekam.be

de Lijsterbes

Lijsterbessenbomenlaan 6
1950 Kraainem
tel. 02 721 28 06
e-mail info@delijsterbes.be

de Moelie

Sint-Sebastiaanstraat 14
1630 Linkebeek
tel. 02 380 77 51
e-mail info@demoelie.be

de Muse

Kuikenstraat 4
1620 Drogenbos
tel. 02 333 05 70
e-mail info@demuse.be

de Zandloper

Kaasmarkt 75
1780 Wemmel
tel. 02 460 73 24
e-mail info@dezandloper.be

BIJLAGE 5: EIGEN PODIUMPROGRAMMA EN PROGRAMMA IN SAMENWERKING (S)

* staat voor een geschat aantal deelnemers

DE BOESDAALHOEVE				deelname	partner
13	jan	klassiek	Aperitiefconcert Pascale en Véronique Rubens	161	S Academie Orfeus
25	jan	project	17e Boesdaalquiz	108	S vrijwillige Rodenaren (samenstellers quiz)
28	jan	project	Nieuwjaarsreceptie vzw 'de Rand'	190	
15	feb	humor	Bang van Dendoncker Jens Dendoncker	170	
28	feb	lezing	Depressief? Loser! Riadh Bahri	geannu- leerd	S Bibliotheek Beersel, vtbKultuur, 11.11.11, Davidsfonds
13	maa	muziek	TV-Tunes KNT Revisited Wim Opbroeck & Ron Reuman	148	
15	maa	lezing	Last Days Lieve Blancquaert	105	
19	maa	theater	Romeo & Julia Theater van A tot Z	209	
21	maa	theater	Katelijne Verbeke & Daan Hugaert Doek!	77	
24	maa	familie	"FV Miss Wifi en Koebrev experimenteren Ensemble Leporello en Cie des Mutants"	159	
29	maa	muziek	Gunther Neefs Roots 66	169	
8	apr	vakantiestage	Reis langs sterren en planeten Mooss vzw	23	
25	apr	humor	Quarter-life crisis Xander De Rycke	159	
11	mei	klassiek	Danzas Gwen Cresens & Clotilde van Dieren	62	
26	mei	familie/project	Boekenstoet slotfeest Wat een zootje	22	S "vzw 'de Horizon', lagere school Wauterbos, lagere school De Hoek, lagere school OLV"
1	juli	vakantiestage	Avonturenkamp vzw Avontuurlijk, natuurlijk!	25	
7	juli	project	Rode Zingt	180	S* Culturele Raad Rode, Lapsus
1	sep	familie/happening	Gordelfestival	750	S* Flanders Classics
4	sep	project	Ezelsoor	406	S Gezinsbond, Femma, bibliotheek Sint-Genesius-Rode
8	sep	project	Highland Games	60	S* V-Formation
21	sep	muziek	Hommage à Brel Filip Jordens (seizoensopener)	150	
4	okt	humor	De droom van Philo Steven van Herreweghe	167	
18	okt	humor	Han & Grietje Han Solo en Griet Dobbelaere	62	
24	okt	muziek	Intiem Bart Kaëll & Luc Appermont	170	
28	okt	vakantiestage	Knikkende knieën en klotsende oksels Mooss vzw (stage)	9	
7	nov	theater	Zakman Vernieuwd Gents Volkstoneel	167	
17	nov	familie	FV De maan in het zand Sprookjes enzo	75	
17	nov	familie/project	Jeugddag	180	S Just4Fun, Gezinsbond
22	nov	familie te gast	De houthakker van Sinterklaas Het Kinderuur	190	S Het Kinderuur
23	nov	familie te gast	De houthakker van Sinterklaas Het Kinderuur	189	S Het Kinderuur

23	nov	familie te gast	De houthakker van Sinterklaas Het Kinderuur	190	S	Het Kinderuur
24	nov	familie te gast	De houthakker van Sinterklaas Het Kinderuur	190	S	Het Kinderuur
24	nov	familie te gast	De houthakker van Sinterklaas Het Kinderuur	191	S	Het Kinderuur
24	nov	familie te gast	De houthakker van Sinterklaas Het Kinderuur	190	S	Het Kinderuur
28	nov	senioren	De gouden klassiekers Lisa Del Bo	151	S	"Lokaal Dienstencentrum De Boomgaard, gemeentebestuur Sint-Genesius-Rode"
6	dec	muziek	Ruimte Stef Bos	170		
7	dec	familie/project	Boekenstoet startfeest	20	S	vzw 'de Horizon', gemeente Beersel, GC de Moelie, lagere school Wauterbos, lagere school De Hoek, lagere school OLV
14	dec	muziek	Kerstconcert Udo	291	S	Culturele Raad Rode, gemeentebestuur Sint-Genesius-Rode
19	dec	humor	Mentalist Piet Kusters	145		
22	dec	familie te gast	De notenkraker Het Kinderuur	175	S	Het Kinderuur
totaal				6.255		

DE BOSUIL				deelname	partner
7	jan	Vorming	Gitaar niveau 1 (10 lessen)	3	
7	jan	Vorming	Gitaar niveau 2 (10 lessen)	6	
7	jan	Vorming	Gitaar niveau 3 (10 lessen)	4	
8	jan	Vorming	Yoga (Wekelijks, behalve tijdens de schoolvakanties)	20	
9	jan	Vorming	Qi Gong (wekelijks, behalve tijdens de schoolvakanties)	18	
12	jan	Varia	Procheffest Masterchef Jezus-Eik	220	s Dorpsraad Jezus-Eik
12	jan	Vorming	ouder-kind yoga (10 lessen)	5	
16	jan	Vorming	voetreflexologie voor baby's en peuters	8	
23	jan	Vorming	Percussie voor beginners (10 lessen)	2	
23	jan	Vorming	Percussie voor gevorderden (10 lessen)	4	
26	jan	Vorming	kracht kiezen boven eenzaamheid	3	
27	jan	Vorming	crea atelier	25	
5	feb	Vorming	bewaak je privacy op facebook	4	
6	feb	Vorming	Mindfulness	8	
7	feb	Muziek	Margriet en Celien	89	
8	feb	Familie	Ellen Smets: 1,2,3	139	
17	feb	Vorming	crea atelier	25	
4	maa	Familie	Spocje	520	s Gemeente Overijse, CC Den Blank, Kamp Kwadraat, Sporeo
8	maa	Vorming	imrovisatie	10	
13	maa	Vorming	Boetseren	6	
14	maa	Lezing	Hoe kanker voorkomen	25	
15	maa	Muziek	Flying Pickets	252	
22	maa	Muziek	Tutu Pouane	68	
25	maa	Vorming	Gitaar niveau 1	4	
25	maa	Vorming	Gitaar niveau 2	5	
25	maa	Vorming	Gitaar niveau 2	3	
31	maa	Vorming	Crea-atelier	25	
31	maa	Varia	R-Bruikdag	250	s Gezinsbond, Repaircafe, Archeduc, Oxfam, Interrand
20	apr	Familie	Paaseierenzoektocht	200	s Gezinsbond

25	apr	Cultuur 14 uur	Senioren Dansnamiddag	78	s	Sporeo
26	apr	Muziek	JL band	175		
28	apr	Familie	Familiepicknick de circusboerderij	40	s	Kamp kwadraat, OCMW, Gemeente Overijse
28	apr	Familie	Familiepicknick de circusboerderij	148	s	Kamp kwadraat, OCMW, Gemeente Overijse
4	mei	Vorming	Fotografie voor beginners	5		
9	mei	Filmlezing	Van Isca tot druivenfeesten	399	s	Dorpsraad Jezus-Eik, Gemeente Overijse, De Beierij van IJse
11	mei	Theater	BVT: Den arrangeur	233		
12	mei	Theater	BVT: Den arrangeur	310		
12	mei	Vorming	crea atelier	20		
17	mei	Theater	Mannen	163		
7	juni	Theater	ABO Voorstelling	295	s	CC Den Blank, CC Felix Sohie, Gemeente Overijse
3	sep	Vorming	Yoga (wekelijks, behalve tijdens de schoolvakanties)	20		
4	sep	Vorming	Qi Gong (wekelijks, behalve tijdens de schoolvakanties)	18		
6	sep	Muziek	Kamerorkest Chapelle de Lorraine	142	s	Overijse Concertband, Gemeente Overijse
7	sep	Muziek	35 jaar GC de Bosuil	271		
8	sep	Varia	Kasteelstraat rommelmarkt (Verkochte standplaatsen)	204	s	Dorpsraad Jezus-Eik
14	sep	Vorming	piano (10 lessen)	4		
21	sep	Vorming	Assertiviteit anders	2		
22	sep	Vorming	Ouder-kindyoga (10 lessen)	5		
23	sep	Vorming	Gitaar niveau 1	5		
23	sep	Vorming	Gitaar niveau 2	5		
23	sep	Vorming	Gitaar niveau 3	3		
2	okt	Vorming	Percussie voor beginners (10 lessen)	5		
2	okt	Vorming	Percussie voor gevorderden (10 lessen)	3		
3	okt	Muziek	Pierre Anckaert en Evi Roelen	38	s	Jazz met Pit
5	okt	Muziek	Jazz met Pit: het festival	212	s	Jazz met Pit
11	okt	Film	Intelligent trees	173	s	Velt, Gemeente Overijse
12	okt	Varia	Mysterieuze bossen	418	s	Gemeente Overijse, Toerisme Vlaams Brabant vzw
13	okt	Familie	Tal & Thee: boom	100		
17	okt	Cultuur 14 uur	Barbara Dex	97		
7	nov	Lezing	omgaan met personen met dementie	25		
16	nov	Theater	Chris Lomme en Michael De Cock / KVS	145		
17	nov	Familie	Nat Gras	65		
17	nov	Vorming	crea atelier	2		
22	nov	muziek	Bart & Luc: Intiem	314		
30	nov	Familie	De proefkonijnen: de sleutel van de Sint	314	s	Gezinsbond Overijse
21	dec	Muziek	Van Voners tot Van hautem met Overijse Concert Band	305	s	Overijse Concertband
				totaal	6.661	

DE KAM				deelname	partners /
				aantal projecten: 14	
4	jan	Familiefilm	The Boss Baby	17	
15	jan	Workshop	Kalligrafie x6	8	S Archeduc
16	jan	Sport/project	Yoga & relaxatie 19.30 uur x17	16	S Sportraad
16	jan	Sport/project	Yoga & relaxatie 21.00 uur x17	6	S Sportraad
17	jan	Film	Figlia Mia x2	31	

19	jan	Muziek/project	Staging Post de Kam Free podium	100	S*	Staging Post de Kam
25	jan	Humor	Sven De Leijer Content	176	S	Cultuurraad
27	jan	Familievoorstelling	Sprookje enzo Klein Duimpje	93		
8	feb	Lezing	Riadh Bahri-afgelast door spreker			
21	feb	Film	Niet schieten x2	123		
22	feb	Muziek	dirk Blanchart Solo	49		
4	maa	Workshop	Taalsportstage x5	15		
6	maa	Familiefilm	Smallfoot	53		
7	maa	Workshop	Vakantiestage Lichtlijnen x2	9		
15	maa	Theater	Tom Van Dyck afgelast door ziekte acteur			
16	maa	Muziek/project	Staging Post de Kam Free podium	120	S*	Staging Post de Kam
18	maa	Theater	Theater van A tot Z Romeo en Julia	160		
21	maa	Film	Girl x2	100		
29	maa	Muziek	Barbara Dex Dollymentary	145		
17	apr	Familiefilm	Louis en de Aliens	34		
18	apr	Film	Beautiful Boy x2	58		
25	apr	Muziek	Woodstock unplugged	155		
27	apr	Muziek/project	Staging Post de Kam Free podium	120	S*	Staging Post de Kam
16	mei	Film	Blackkklansman x2	32		
19	mei	Familie/project	Kijk ik fiets	11	S	Sportraad Sportregio Druivenstreek
20	juni	Evenement	Personeelsdag vzw de Rand	65	S	vzw de Rand
22	juni	Muziek/project	Staging Post de Kam Free podium	120	S*	Staging Post de Kam
4	juli	Project	Academische Zitting Vlaamse Week	95	S*	Vlaamse week Cultuurraad
5	juli	Film/Project	Mira	36	S	Vlaamse week Cultuurraad
6	juli	Project	Volksfeest Vlaamse Week	120	S*	Vlaamse week Cultuurraad
1	sep	Evenement	Gordelfestival	400	S*	vzw de Rand
4	sep	Project	Ezelsoor	295	S	Femma, gezinsbond scholen WO
11	sep	Sport/project	Yoga & Relaxatie 19.30 uur x11	13	S	Sportraad
11	sep	Sport/Project	Yoga & Relaxatie 21.00 uur x11	10	S	Sportraad
14	sep	Muziek/project	Staging Post de Kam Free podium	120	S*	Staging Post de Kam
19	sep	Film	Pajaros de Verano x2	36		
20	sep	Muziek/project	Opening Herfstfeesten-Stephanie Struijk	91	S	Herfstfeesten Cultuurraad
22	sep	Project	Sporthapping	75	S*	Herfstfeesten Cultuurraad Sportraad
25	sep	Project	Game-zolder	3	S	GC de Lijsterbes, CC De Warandepoort
27	sep	Tentoonstelling/ project	Erfgoed WO-Langs landwegen en straten van WO	232	S*	Herfstfeesten Cultuurraad Erfgoed WO
1	okt	Project	Rugscholing als doe-activiteit	13	S	Sportraad
3	okt	project	Rugscholing als doe-activiteit	12	S	Sportraad
3	okt	Workshop	Smart café	12	S	Archeduc
4	okt	Muziek/project	Seniorenmiddag Micha Marah	89	S	Herfstfeesten Cultuurraad OKRA

6	okt	project	Kinderhoogdag	77	S	GC de Lijsterbes
8	okt	Workshop	Kalligrafie Moderne decoratieve kapitalen x6	10	S	Archeduc
9	okt	project	Taalquiz de poes heeft te veel gedronken	56	S	Herfstfeesten Cultuurraad Davidsfonds
17	okt	Film	At Eternity's gate	61		
23	okt	Theater	Baar Genoeg!	156		
26	okt	Muziek	Staging Post de Kam Free podium	120	S*	Staging Post de Kam
28	okt	Workshop	Vakantiestage sprookjes van karton x2	15		
30	okt	Familiefilm	Fabeltjeskrant: de grote dierenbos-spelen	80		
6	nov	Workshop	KUNSTelddoos x4	12		
7	nov	Workshop	Smart café	12	S	Archeduc
8	nov	Muziek	Steve Harley	157		
21	nov	Film	Rafiki	17	S	Holebifilmfestival
22	nov	Theater	Tim Oelbrandt Heen en terug	83		
27	nov	Familievoorstelling/ project	De Sinterklaasbende	112	S	OCMW
27	nov	Project	Cuisine Mundial	147	S	Gezinsbond, Femma, Davidsfonds, CVO Crescendo
5	dec	Workshop	Smart café	12	S	Archeduc
7	dec	Muziek/project	Staging Post de Kam Free podium	50	S*	Staging Post de Kam
8	dec	Familievoorstelling	Theater de Spiegel Boks x2	69		
19	dec	Film	Ballon	65		
20	dec	Muziek	B.Kruismans, J.De Smet, K. Meersman	154		
				totaal	4933	

DE LIJSTERBES				deelname	partners /
					aantal projecten: 10
8	jan	vorming	kantatelier / 2 wekelijks	8	
9	jan	vorming	aquarel woe avond / 14 lessen X 3	12	S
10	jan	vorming	aquarel don middag / 14 lessen X 3	13	S
10	jan	vorming	aquarel don avond / 14 lessen X 3	12	S
12	jan	evenement	Nieuwjaarsreceptie	200	S*
18	jan	humor	Otto-jan ham	147	
26	jan	muziek	Arcora	159	
31	jan	film /project	Ciné café	42	S
2	feb	vorming	archeduc/handtas in leer	10	
6	feb	workshop	Kunstelddoos	12	
10	feb	familievoorstelling	Kodo	43	
13	feb	workshop	Kunstelddoos	12	
20	feb	workshop	Kunstelddoos	12	
23	feb	familievoorstelling	Pluche	49	
24	feb	project	Répair café	18	S*
27	feb	workshop	Kunstelddoos	12	
28	feb	theater	Brussels Volkstejoeter	138	
1	maa	theater	Brussels Volkstejoeter	185	
7	maa	workshop	vakantiestage	14	
8	maa	workshop	vakantiestage	23	
9	maa	jeugd	Carnaval Villa	100	S*
13	maa	workshop	Kunstelddoos	12	
15	maa	sport senioren/ project	curling	20	S*

16	maa	klassiek	Philippe raskin	191		
20	maa	workshop	Kunsteldoos	12		GC de Kam
27	maa	workshop	Kunsteldoos	12		GC de Kam
31	maa	familie	Familiedag	70	S*	ouderraad GBS De Klimboom
3	apr	workshop	Kunsteldoos	12		GC de Kam
4	apr	film/project	Ciné cafe	22	S	OCMW Kraainem / Atrium WZC
7	apr	project	Ronde Van Vlaanderen	25		
8	apr	workshop	taalstage	17		
26	apr	humor	Kommilfoo	196		
27	apr	familievoorstelling	Moes nu	51		
27	apr	familievoorstelling	Moes 13u30	22		
7	mei	Vorming	Vorming AED toestel gebruik	12		Nederlandstalige sportraad
8	mei	project jongeren	gamekot	3		GC de Kam/CC de Warandepoort
10	mei	theater	de Zonderlingen	24		
11	mei	theater	de Zonderlingen	43		
12	mei	theater	de Zonderlingen	29		
22	mei	familiefilm	De grote boze vos	64		GBS de Klimboom
25	mei	sport senioren/ project	Zumba Gold & drums alive	17		Okra/Nederlandstalige Sportraad Kraainem
6	juni	film	Cinécafe	26	S	OCMW Kraainem / Atrium WZC
22	juni	project	Kijk ik fiets	20	S	GBS De Klimboom/Nederlandstalige sportraad Kraainem
23	juni	project	Répair café	10	S	Gemeente Kraainem / vrijwilligersgroep Répair
6	sep	project	Ezelsoor	104		GBS de Klimboom/Chiro
19	sept	film/project	Ciné Café	11	S	OCMW Kraainem / Atrium WZC
22	sep	project	Répair café	20	S	Gemeente Kraainem / vrijwilligersgroep Répair
27	sep	concert	Mercury rising	215		
2	okt	workshop	Kunsteldoos	8		GC de Kam
6	okt	project	Kinderhoogdag (in de Kam)	76	S	samenwerking De Kam
12 en 13	okt	project	Artiestenparcours	200	S*	Cultuurraad/ gemeente Kraainem
19	okt	theater	De Spelerei	97		
26	okt	project	Griezelbal	99	S	De Zonderlingen/jeugdhuys de Villa
27	okt	project	Répair café	19	S	Gemeente Kraainem / vrijwilligersgroep Répair
28	okt	workshop	vakantiestage	15		GC de Kam
14	nov	film/project	Ciné café	18	S	OCMW Kraainem / Atrium WZC
15	nov	muziek	La vie est riguelle	196		
21	nov	sport senioren/ project	sporteldag	15	S	Okra/Nederlandstalige Sportraad Kraainem
23	nov	lezing	Frankenstein	48		
24	nov	project	Répair café	22	S	Gemeente Kraainem / vrijwilligersgroep Répair
27	nov	familiefilm	Gus	68		GBS de Klimboom
30	nov	familievoorstelling	Sinterklaasfeest	156		
13	dec	muziekwedstrijd	César frank	196	S	Cultuurraad
14	dec	muziekwedstrijd	César frank	134	S	Cultuurraad
15	dec	muziekwedstrijd	César frank	90	S	Cultuurraad
18	dec	project jongeren	gamekot	15	S	De Kam / De Warandepoort
totaal				3.953		

DE MOELIE EN DE MUSE				deelname	partners /	
					aantal projecten: 15	
13	jan	evenement	Linkbeek in Transition - brainstorm	150	S	LK in Transition
24	jan	theater	Paljas Producties - Huisvrouwmonologen	120		
25	jan	evenement	Gamebeek	45	S	Just4Fun

27	jan	evenement	Repair Café + Gratifieria	180	S	RC Linkebeek
29	jan	evenement	MoelieMatinee Kaart- en spelnamiddag	27		
10	feb	evenement	Linkelab	24	S	Just4Fun
14	feb	theater	BVT - Le prénom	177		
17	feb	familievoorstelling	Theater Oz - Het circus van Ooit	118		
21	feb	humor	Begijn Le Bleu - Toch bedankt	121		
22	feb	evenement	Gamebeek	38	S	Just4Fun
24	feb	evenement	Repair Café + Gratifieria	200	S	RC Linkebeek
26	feb	evenement	MoelieMatinee Filmvertoning	34		
10	maa	evenement	Linkelab	20	S	Just4Fun
17	maa	familievoorstelling	Meneer Zee - Binnenstebuiten	106		
22	maa	theater	Tableau nr. 1 - 2 Flikken	51		
24	maa	evenement	Repair Café + Gratifieria	160	S	RC Linkebeek
26	maa	evenement	MoelieMatinee - Workshop + Kaart-en spelnamiddag	30		
4	apr	muziek	Jan De Smet, Lien van de Kelder, Wouter Berlaen - Salu la copine	153		
7	apr	evenement	Linkelab	20	S	Just4Fun
24	apr	evenement	Buitenspeeldag Drogenbos	300	S	Gemeente Drogenbos
28	apr	evenement	Repair Café + Gratifieria	200	S	RC Linkebeek
30	apr	evenement	MoelieMatinee busuitstap	35		
7	mei	film	FilmMatinee - Babel	28		
11	mei	dans	Dansvoorstelling Do SI DO	165	S	Do Si Do
12	mei	evenement	Linkelab	17	S	Just4Fun
22	mei	familievoorstelling	Cie Krak - Kontrol	85		
24	mei	evenement	Gamebeek	42	S	Just4Fun
26	mei	evenement	Repair Café + Gratifieria	160	S	RC Linkebeek
28	mei	evenement	MoelieMatinee - Workshop koejes bakken + kaartnamiddag	32		
1	juni	evenement	Kubb Tornooi	25	S	Sportoverleg Linkebeek
2	juni	evenement	Kinderjogging Drogenbos	80	S	Gemeente Drogenbos
4	juni	film	FilmMatinee - Beautiful Boy	12		
5	juni	evenement	Kijk ik fiets	35	S	Sportoverleg Linkebeek - GBS de Schakel
11	juni	evenement	MoelieMatinee - Barbecue	75		
16	juni	evenement	BEEcause - Open ecologische tuinen	300	S	BEEcause (Hoeve Holleken - Huis Lismode)
22	juni	evenement	Sportdag i.s.m. Judoclub	60	S	Judoclub Linkebeek - Sportoverleg Linkebeek
23	juni	evenement	Repair Café + Gratifieria	180	S	RC Linkebeek
1	juli	dans	Dansstage Giants	100	S	Dansschool De Giants
6	sept	evenement	Ezelsoor	250	S	GBS de Schakel
15	sept	evenement	Linkelab	16	S	Just4Fun
17	sept	film	FilmMatinee - Bienvenu cghez les Ch'tis	20		
26	sept	humor	Veerle Malschaert - Deel mij	81		
27	sept	evenement	Gamebeek	46	S	Just4Fun
28	sept	tentoonstelling	Vernissage Patricia Grobben	100	S	Patricia Grobben
29	sept	evenement	Repair Café	180	S	RC Linkebeek
15	okt	film	FilmMatinee - La La Land	18		
20	okt	familievoorstelling	Tout Petit - Licht	62		
25	okt	evenement	Gamebeek	48	S	Just4Fun
27	okt	evenement	Repair Café	200	S	RC Linkebeek
29	okt	evenement	MoelieMatinee - Bingo	32		
5	nov	film	FilmMatinee - La fille inconue	22		
10	nov	evenement	Linkelab	20	S	Just4Fun
14	nov	theater	De Spelerij - Closer	163		
16	nov	evenement	Quiz CRL	120	S	Cultuurraad Linkebeek
20	nov	familievoorstelling	Jahon - JaGRIPon	51		

24	nov	evenement	Repair Café	170	S	RC Linkebeek
26	nov	evenement	MoelieMatinee	30		
1	dec	familievoorstelling	De Proefkonijnen - De sleutel van de Sint	109		
5	dec	theater	Baar - Genoeg	169		
8	dec	evenement	Linkelab	18	S	Just4Fun
14	dec	evenement	Eindejaarsreceptie Cultuurraden Linkebeek en Drogenbos	200	S	Cultuurraden Linkebeek en Drogenbos
17	dec	evenement	MoelieMatinee - Kerstdiner	80		
20	dec	evenement	Gamebeek	46	S	Just4Fun
21	dec	muziek	Kerstconcert St-Ceciliakoor en orkest Camerata	300	S	St-Ceciliakoor - Orkest Camerata
totaal				6.256		

DE ZANDLOPER				deelname	partners /	
					aantal samenwerkingen: 43	
18	jan	Humor	Sven de Leijer / Content	355		
25	jan	Film	Vele hemels boven de zevende	56	S	Lokaal Dienstencentrum
25	jan	Film	Vele hemels boven de zevende	46		
26	jan	Tentoonstelling	30 jaar Fotoclub De Korrel	400	S	De Korrel
28	jan	Workshop	Christophe Vermeiren / Chocoladeworkshop	12		
31	jan	Muziek	Mich Walschaerts & Nekka / Mich Walschaerts zingt	159		
2	feb	Familievoorstelling	Caban	41		
2	feb	Familievoorstelling	Caban	40		
3	feb	Familievoorstelling	Caban	40		
3	feb	Familievoorstelling	Caban	41		
7	feb	Muziek	C. Neefs, Hans P. Janssen, Hannelore / Hommage Louis Neefs	175		
14	feb	Humor	Otto-Jan Ham / Even goede vrienden	231		
15	feb	Film	Le Fidèle	63	S	Lokaal Dienstencentrum
15	feb	Film	Le Fidèle	61		
16	feb	Theater	BVT / Den Arrangeur	378		
17	feb	Theater	BVT / Den Arrangeur	377		
18	feb	Workshop	Christophe Vermeiren / Workshop sushi	12	S	C-Cook
27	feb	Oefenkans NL	Spelen in het Nederlands	11	S	OCMW, BIB, cel TP
28	feb	Muziek	W. Mattelin, A. Peleman, Neeka / Een halve eeuw woodstock	122		
12	maa	Workshop	Archeduc / Salads to go	8 + 3	S	Archeduc
15	maa	Theater	De Pieterman / De twee maagden	130	S	Toneelgroep de Pieterman
16	maa	Theater	De Pieterman / De twee maagden	156	S	Toneelgroep de Pieterman
18	maa	Workshop	Christophe Vermeiren / Koken met bier	9	S	C-Cook
21	maa	Muziek	Stan van Samang / Op schoot	361		
22	maa	Film	Het tweede gelaat	49	S	Lokaal Dienstencentrum
22	maa	Film	Het tweede gelaat	36		
24	maa	Klassiek	Aperitiefconcert Ossel / Gwen Cresens	126	S	Sint-Janscomité Ossel
26	maa	Theater voor anderstaligen	Theater van A tot Z / Romeo en Julia	395	S	CVO + cel TP
27	maa	Oefenkans NL	Spelen in het Nederlands	12	S	OCMW, BIB, cel TP
28	maa	Humor	Jens Dendeoncker / Bang van Dendoncker	148		
29	maa	Muziek	Pianoday	108	S	Muziekacademei Wommel
31	maa	Ontbijtfilm	Het molletje	39		
31	maa	Ontbijtfilm	Early man	53		
3	apr	Muziek	Meezingding	88	S	Zingding Wommel
4	apr	Humor	Steven Goegebeur / De man van morgen	308		
8	apr	Vakantiestage	Paasstage - Filmabo / Koning Kevin	27		
25	apr	Muziek	Wim Opbrouck en Ron Reuman / TV Tunes	197		
26	apr	Muziek	Lokale Helden / op locatie CBB	100	S	Max Wolly

30	apr	Workshop	Archeduc / Privacy voor facebook AFGELAST	25	S	Archeduc
5	mei	Abonneedag	Circus Ronaldo	184	S	GC de Muze van Meise
9	mei	Humor	Erhan Demirci / Wa make?	172		
19	mei	Project	Familiedag	203	S	Jeugdraad
20	mei	Workshop	Christophe Vermeiren / Poké Bowl	12	S	C-Cook
25	mei	Oefenkans NL	Spelen in het Nederlands	8	S	OCMW, BIB, cel TP
14	juni	Project	Zandloperquiz	200	S	NCRW + Stuurgroep
24	juni	Workshop	Christophe Vermeiren / Zomerse Wraps	13	S	C-Cook
1	juli	Oefenkans NL	Taalstage voor kinderen (2012-2010)	10		
1	juli	Oefenkans NL	Taalstage voor kinderen (2014-2013)	10		
7	juli	Evenement	11-juli-viering	160	S	NCRW
17	aug	Evenement	Bal Populair Jaarmarkt Wommel	950	S	Wielierclub + Gemeente
19	aug	Project	Jaarmarktfestival	1150	S	Gemeente + Wielierclub + Jeugdraad
1	sep	Project	Gordelfestival	350	S	Flanders Classics
20	sep	Film	Niet schieten	44	S	Lokaal Dienstencentrum
20	sep	Film	Niet schieten	83		
23	sept	Workshop	Christophe Vermeiren / Havermout	6	S	C-Cook
28	sep	Muziek	Hiphopfestival	143	S	S : jeugdhuis Barcode + Chiro & Scouts
8	okt	Workshop	Basiscursus tekenen	12	S	Dagmar Brozova
4	okt	Muziek	Gène Bervoets / Boules de Berlin	65		
17	okt	Workshop	Basiscursus tekenen	12	S	Dagmar Brozova
21	okt	Jeugdtag	Jeugdactiedag XL	400	S	Jeugdraad + Gemeente
21	okt	Workshop	Christophe Vermeiren / Sushi	12	S	C-Cook
23	okt	Oefenkans NL	Vitamine OK	20	S	OCMW, BIB, cel TP
24	okt	Muziek	Studio Guga / Ongehoord (try-out)	363		
25	okt	Film	Beautiful Boy	77	S	Lokaal Dienstencentrum
25	okt	Film	Beautiful Boy	69		
27	okt	Project	Wommel Air / AFGELAST			
28	nov	Vakantiestage	Herfststage: Young Adventure	25		
3	nov	Familiefilm	Asterix	117		
9	nov	Project	Wommel's Got Talent	1050	S	Warm Wommel
22	nov	Film	Urbanus de vuilnisheld	30	S	Lokaal Dienstencentrum
22	nov	Film	Urbanus de vuilnisheld	28		
22	nov	theater	De Pieterman / The shape of things	40	S	Toneelgroep de Pieterman
23	nov	theater	De Pieterman / The shape of things	40	S	Toneelgroep de Pieterman
23	nov	theater	De Pieterman / The shape of things	40	S	Toneelgroep de Pieterman
23	nov	Oefenkans NL	Vitamine OK	30	S	OCMW, BIB, cel TP
21	nov	Workshop	Christophe Vermeiren / Ramen	12	S	C-Cook
28	nov	Muziek	Abba Gold / In concert	358		
1	dec	Muziek	Seniorenfeest / Lisa del Bo	240	S	NCRW
5	dec	Humor	Bart Cannaerts / We moeten nog eens afspreken	361		
8	dec	Oefenkans NL	Vitamine OK	20	S	OCMW, BIB, cel TP
13	dec	Klassiek	Paul Rans / Kerstconcert 'Wat zang - Wat klang'	90		
15	dec	Ontbijtfilm	Mary Poppins returns	99		
16	dec	Workshop	Christophe Vermeiren / Pinxtos	12	S	C-Cook
totaal				12307		

(*) Het project 'Parking W' op locatie en ism verenigingen in 2018 (= uitzending op groot scherm van de voetbalwedstrijden van de Rode duivels) zorgde voor een extra opkomst dat jaar van 10300 aanwezigen

BIJLAGE 6: BEZOEKERS VANAF 2010

In totaal kunnen de zes gemeenschapscentra wat betreft hun 'eigen programma' en het 'programma in samenwerking' in 2019 op 40.335 bezoekers rekenen op een totaal van 381 activiteiten (dat betekent een gemiddelde van 105 deelnemers per activiteit).

Ter vergelijking: de cijfers van de voorbije jaren. Sinds 2010 worden de cijfers van eigen programma en programma in samenwerking samengeteld.

	2010		2011		2012		2013		2014	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	6.159	42	6.120	46	6.241	37	6.263	45	4.562	31
de Bosuil	5.302	35	6.235	48	5.118	40	6.797	46	7.137	62
de Kam	4.135	42	4.589	46	4.271	42	4.333	44	4.299	44
de Lijsterbes	4.178	42	4.300	33	3.455	24	3.516	48	4.057	50
de Moelie	3.530*	28	3.783*	37	4.426*	33	4.486*	33	4.933*	36
de Zandloper	8.632	52	12.539	82	11.243	60	10.503	67	11.038	76
totaal	31.936	241	37.566	292	34.754	236	35.898	283	36.026	299

	2015		2016		2017		2018		2019	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	5.689	44	6.124	53	6.281	41	6.145	37	6.225	39
de Bosuil	6.821	69	8.398	62	6.580	67	8.358	85	6.661	66
de Kam	4.089	48	4.286	57	5.392	63	5.265	65	4.933	64
de Lijsterbes	2.969	52	3.114	49	3.446	59	4.126	74	3.953	66
de Moelie	6.506*	51	5.292*	41	7.023*	64	6.245*	57	6.256*	64
de Zandloper	9.503	64	13.598	82	12.134	64	19.939	64	12.307	82
totaal	35.577	328	40.812	344	40.856	358	50.078	382	40.335	381

* De Moelie en de Muse zijn samengeteld.

BIJLAGE 7: AANBOD VOOR SCHOLEN: VOORSTELLINGEN & WORKSHOPS

* staat voor een geschat aantal deelnemers
S = project in samenwerking

DE BOESDAALHOEVE				deelname	partners
8	jan	workshop 1e leerjaar	Sol vzw - De rek erin en eruit	41	
10	jan	workshop 1e leerjaar	Sol vzw - De rek erin en eruit	42	
11	jan	workshop 1e leerjaar	Sol vzw - De rek erin en eruit	44	
17	jan	voorstelling	4 Hoog - Koning zonder schoenen	103	
18	jan	voorstelling	4 Hoog - Koning zonder schoenen	210	
12	feb	workshop 6e leerjaar	Artforum vzw - Knappe Koppen	46	
14	feb	workshop 6e leerjaar	Artforum vzw - Knappe Koppen	46	
15	feb	workshop 6e leerjaar	Artforum vzw - Knappe Koppen	21	
11	maa	workshop 5e leerjaar	JEF vzw - Trailer Tricks	45	
12	maa	workshop 5e leerjaar	JEF vzw - Trailer Tricks	50	
15	maa	workshop 5e leerjaar	JEF vzw - Trailer Tricks	22	
4	okt	workshop 3e leerjaar	Jurgen Walschot - Maak je eigen boek	46	
11	okt	workshop 3e leerjaar	Jurgen Walschot - Maak je eigen boek	43	
18	okt	workshop 3e leerjaar	Jurgen Walschot - Maak je eigen boek	41	
24	okt	workshop 1e leerjaar	Mooss vzw - Bal-Room	43	
25	okt	workshop 1e leerjaar	Mooss vzw - Bal-Room	24	
6	nov	workshop 1e leerjaar	Mooss vzw - Bal-Room	23	
2	dec	workshop 4e leerjaar	Mooss vzw - Superhelden kakken ook	34	
5	dec	workshop 4e leerjaar	Mooss vzw - Superhelden kakken ook	49	
16	dec	workshop 4e leerjaar	Mooss vzw - Superhelden kakken ook	46	
totaal				1.019	

DE BOSUIL				deelname	partners
28	jan	Workshop	Theater: een zingende zaag, een chique chauffage en andere spullen	24	
18	feb	Workshop	Dans: En dans, en cut, en dans	39	
18	maa	Workshop	Audiovisueel: Stop. Blauw. Stop	23	
21	maa	Workshop	Audiovisueel: Stop. Blauw. Stop	23	
22	maa	Workshop	Audiovisueel: Koning voor 1 dag	37	
6	feb	Schoolvoorstelling	Martin Salemi Trio	163	
2	apr	Schoolvoorstelling	kijk eens wat ik kan	81	
2	apr	Schoolvoorstelling	schatten op zolder	92	
3	apr	Schoolvoorstelling	Kodo, het geheim van de Samurai	200	
10	mei	Workshop	Muziek: Masjien	23	
15	mei	Schoolvoorstelling	vaarwel	128	
11	okt	Schoolvoorstelling	Franzerl	63	
14	okt	Week van het bos	Sporteducatief aanbod	656	
14	okt	Week vna het bos	Doe tentoonstelling	145	
14	okt	Week van het bos	Gegidste wandelingen	145	
totaal				1.696	

DE KAM				deelname		partners
				aantal projecten: 1		
25	feb	Schoolvoorstelling	D'Oft Collectief - Even geduld	164		
22	maa	Schoolvoorstelling	Tal en Thee - Boom x2	112		
25	maa	Schoolvoorstelling	Theater van A tot Z - Chica en Flica - Première	74		
27	maa	Schoolvoorstelling	Film - Pieter Konijn	104		
28	maa	Schoolvoorstelling	Het meisje in de gele jas x3	92		
29	maa	Schoolvoorstelling	Ensemble Leporello - Miss Wifi&Koebrev...	108		
16	mei	Schoolvoorstelling	muziekworkshop	13		
14	juni	Schoolvoorstelling/Project	Woon- en Zorgcentrum - Alles loopt op rolletjes	222	S*	Woon- en Zorgcentrum - Heilig Hartcollege
8	okt	Schoolvoorstelling	Taalquiz	72		
10	okt	Schoolvoorstelling	Taalquiz	68		
11	okt	Schoolvoorstelling	Taalquiz	68		
15	okt	Schoolvoorstelling	Warmoes - #SNOOZE	172		
28	nov	Schoolvoorstelling	Tout petit - Luid	80		
3	dec	Schoolvoorstelling	Studio Gekko - Hello robot	162		
totaal				1511		

DE LIJSTERBES				deelname		partners
24	jan	schoolvoorstelling	sv stapman	117	S	GBS De Klimboom
2	apr	schoolvoorstelling	Zand	71		GBS De Klimboom
30	apr	Schoolvoorstelling	Miss Wifi	158		Ecole Diabolo & Ecole Van Meyel
9	mei	schoolvoorstelling	stapman containerpark	78		GBS De Klimboom
23 en 24	mei	schoolvoorstelling	De vervelende bus	124		GBS De Klimboom
totaal				548		

DE MOELIE EN DE MUSE				deelname		partners
5	jan	schoolvoorstelling	Sprookjes en zo - Klein Duimpje	151		
11	maa	schoolworkshop	Els Bruynseels - Papier Machinekamer	133		
21	mei	schoolvoorstelling	Salibonani - Het nachtduiveltje	119		
7	okt	schoolworkshop	Digitale wolven - programmeer je robot	208		
12	nov	schoolvoorstelling	Het Wolk - Mist	167		
totaal				778		

* staat voor een geschat aantal deelnemers
S = project in samenwerking

DE ZANDLOPER (*)				deelname	partners
15	jan	schoolfilm: 1KK, 2KK, 3KK	Sneeuwpret	80	
19	feb	SPA BRUIS+: Project 1ste graad (*)	Theater Tieret & Walrus Meneer Beer & de Woeste Wolven	443	
		prikkelmomenten in de klas			
30	nov	workshop			
1	dec	workshop			
4	dec	workshop			
5	dec	workshop			
7	dec	workshop			
8	dec	workshop			
11	dec	workshop			
121	dec	workshop			
22	jan	voorstelling			
24	jan	schoolfilm: 3de graad LO	Zooks	94	
29	maa	schoolvoorstelling 1KK, 2KK, 3KK	BIZAR- MT de kolonie	205	
		SPA BRUIS+: Project 2de graad (*)	Laika - Aardappelsoep		
		prikkelmoment in de klas			
4, 5 en 7	feb	5x voorstellingen		294	
11	feb	workshops in de klas			
12	feb	workshops in de klas			
13	feb	workshops in de klas			
14	feb	workshops in de klas			
2	mei	schoolvoorstelling voor anderstaligen	Miss Wifi en koebrev	230	
7	mei	schoolfilm: 1ste graad LO	Meesterspion	437	
1	okt	schoolvoorstelling oKK, 1KK, 2KK	De Maan - Pjotr en de wolfski	354	
15	okt	schoolfilm: 3de graad LO	VechtMeisje	184	
22	okt	schoolfilm: 2de graad LO	De GVR	267	
		2de graad LO			
		SPA BRUIS+ Project 1ste graad (*)	Het Ding en ik	336	
		prikkelmomenten in de klas			
19	nov	voorstelling			
20	nov	workshop in de klas			
22	nov	workshop in de klas			
25	nov	workshop in de klas			
26	nov	workshop in de klas			
10	dec	schoolfilm - kleuters	De avonturen van No-No	79	
		totaal		3.003	

(*) Sinds een aantal seizoenen organiseert GC de Zandloper, i.s.m. 5 centra uit de regio SPA Bruis Plus. Een schoolvoorstelling wordt omkaderd door één prikkelmoment vooraf en één workshop achteraf op school. Zo krijgen de kinderen een meer doorgedreven 'cultuurbad', een meer gekaderde beleving.

BIJLAGE 8: ZAALVERHUUR

Het totale aantal receptieve activiteiten van de centra is opgedeeld in categorieën:

- cat. A: activiteiten van plaatselijke Nederlandstalige verenigingen aanvaard door de programmeringscommissie van het centrum (ook voor verenigingen van cat. A in een ander centrum van 'de Rand')
- cat. B: lokale Nederlandstalige initiatiefnemers of verenigingen met activiteit van lokaal belang of lokale relevantie voor het gemeenschapsleven en andere erkende socio-culturele verenigingen, scholen, overheidsdiensten en openbare instellingen van de subsidiërende overheden van vzw 'de Rand'
- cat. C: activiteiten van andere huurders behalve handelsfirma's
- cat. D: activiteiten door handelsfirma's
- cat. E: alle gratis verhuringen aan de provincie Vlaams-Brabant
- cat. G: ingebruikname van lokalen voor eigen activiteiten (incl. werkgroepen staf, persconferenties, taalcursussen)

Dit geeft wat betreft het aantal verhuurde dagdelen per categorie het volgende overzicht per centrum:

	de Boesdaalhoeve	de Bosuil	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Muse	de Zandloper	totaal 2019
cat. A	845	1.878	341	181	464	35	993	4.737
cat. B	67	220	234	3	21	-	452	997
cat. C	77	413	311	246	12	-	581	1.640
cat. D	-	143	57	-	4	-	121	325
cat. E	-	-	-	-	-	-	24	24
cat. F	-	819	-	-	-	-	-	819
cat. G	341	-	479	601	165	86	1872	3.544
totaal	1.330	3.473	1.422	1031	666	121	4043	12.086

	totaal 2015	totaal 2016	totaal 2017	totaal 2018
cat. A	3.986	4.181	4.103	4.555
cat. B	1.201	1.208	836	941
cat. C	1.752	2.216	2.036	1.687
cat. D	221	329	300	357
cat. E	2	0	16	20
cat. G	4.706	4.715	4.243	4.567
totaal	11.868	12.649	11.534	12.127

BIJLAGE 9: TEVREDENHEIDSENQUÊTES GC VZW DE RAND - CIJFERS IVM RESPONDENTEN - OKTOBER 2019

	Aantal enquête bezoeken	Aantal ingevulde enquêtes	Antwoord% op bezoeken	Aantal verstuurd uitnodigingen	Antwoord% op verstuurd uitnodigingen	Antwoord% via email op verstuurd uitnodigingen
de Boesdaalhoeve	523	347	66,3%	2633	13,2%	12,9%
de Bosuil	691	433	62,7%	3156	13,7%	13,7%
de Moelie	249	149	59,8%	706	21,1%	18,4%
de Muse	94	57	60,6%	255	22,4%	14,5%
de Zandloper	855	505	59,1%	2584	19,5%	16,1%
de Kam	522	385	73,8%	1945	19,8%	16,2%
de Lijsterbes	212	154	72,6%	1510	10,2%	10,0%

	Aantal respondenten via email	Aantal respondenten via directe link	Aantal via iframe*	% via email	% via directe link	% iframe
de Boesdaalhoeve	339	8	0	97,7%	2,3%	0,0%
de Bosuil	432	1	0	99,8%	0,2%	0,0%
de Moelie	130	19	0	87,2%	12,8%	0,0%
de Muse	37	20	0	64,9%	35,1%	0,0%
de Zandloper	416	83	5	82,5%	16,5%	1,0%
de Kam	316	69	0	82,1%	17,9%	0,0%
de Lijsterbes	151	3	0	98,1%	1,9%	0,0%

* HTML code op website

Op basis van het aantal verstuurd uitnodigingen en het aantal beantwoorde enquêtes (mail + via link / iframe) dienen volgende foutenmarges in acht te worden genomen:

	Betrouwbaarheidsniveau* van	Foutenmarge**
de Boesdaalhoeve	95%	4,9
de Bosuil	95%	4,38
de Moelie	95%	7,14
de Muse	95%	11,46
de Zandloper	95%	3,91
de Kam	95%	5%
de Lijsterbes	80%	5%

* Het betrouwbaarheidsniveau vertelt jou hoe zeker je kan zijn van de foutenmarge. Het wordt uitgedrukt in percent en geeft weer hoe vaak het werkelijke percentage van de populatie dat een antwoord zou kiezen, binnen die foutenmarge ligt, m.a.w. in welke mate vertrouw je erop dat de antwoorden die de respondenten hebben ingegeven, correct zijn.

** Foutenmarge: Het antwoordpercentage in de enquête kan variëren met de grootte van de foutenmarge, zowel naar boven als naar beneden. De antwoord% van de Zandloper zijn dus, gelet op het antal verkregen antwoorden, het meest betrouwbaar. Met 95% zekerheid kunnen we zeggen dat de antwoordpercentages liggen in een range van het antwoordpercentage + 3,91% tot het antwoordpercentage - 3,91%. Dit geldt uiteraard enkel voor de vragen waarop alle respondenten hebben geantwoord.

De cijfers uit de Kam en de Lijsterbes zijn afkomstig uit enquêtes afgenomen in 2018.

Informatiekanalen			
de Boesdaalhoeve	Seizoensbrochure (48,1)	Nieuwsbrief (43,8)	Buurten (39,2)
de Bosuil	Seizoensbrochure (42,7)	Magazine Blink (42,0)	Randkrant (29,6)
de Moelie	Sjoenke (39,6)	Randkrant (31,5)	www.demeent.be (28,9)
de Muse	Kaaskrabber (59,6)	Randkrant (45,6)	Nieuwsbrief (31,6)
de Zandloper	Seizoensbrochure (57,6)	Zandloper (31,9)	Randkrant (31,1)
de Kam	Nieuwsbrief (43,4)	Uitgekamd (42,3)	Seizoensbrochure(40,2)
De Lijsterbes	Nieuwsbrief (60,8)	Seizoensbrochure(36,6)	Lijsterbes (35,3)

Surfgedrag naar website			
de Boesdaalhoeve	1 of meerdere/jaar (59,7)	Nooit (23,9)	1 of meerdere/maand (13,8)
de Bosuil	1 of meerdere/jaar (56,1)	Nooit (26,4)	1 of meerdere/maand (15,2)
de Moelie	1 of meerdere/jaar (49)	1 of meerdere/maand (26,2)	Nooit (19,5)
de Muse	Nooit (40,4)	1 of meerdere/maand (28,1)	1 of meerdere/jaar (24,6)
de Zandloper	1 of meerdere/jaar (58,4)	1 of meerdere/maand (20,8)	Nooit (19,0)
de Kam	1 of meerdere/jaar (47,5)	1 of meerdere/maand (28,6)	Nooit (20,8)
de Lijsterbes	1 of meerdere/jaar (44,4)	1 of meerdere/maand (31,4)	Nooit (19,0)

Deelname aan een activiteit laatste 12 maand		
	Ja	Nee
de Boesdaalhoeve	80,4	19,6
de Bosuil	75,5	24,5
de Moelie	86,6	13,4
de Muse	81,6	18,4
de Zandloper	85,9	14,1
de Kam	88,6	11,4
de Lijsterbes	85,6	14,4

Waarom kom je niet (meer)?			
de Boesdaalhoeve	Ergens anders gelijkaardig (23,2)	Andere zaken + Geen tijd (17,4)	Niet voldoende geïnformeerd (15,9)
de Bosuil	Niet voldoende geïnformeerd (29,2)	Geen tijd + Ken centrum niet (19,8)	Ik doe andere zaken (18,9)
de Moelie	Ik doe andere zaken (30,0)	Ergens anders gelijkaardig (20,0)	Geen tijd+ andere redenen (15,0)
de Muse	-	-	-
de Zandloper	Andere redenen (31,0)	Ergens anders gelijkaardig (23,9)	Geen tickets meer (21,1)

Hoe vaak kom je naar een activiteit?			
de Boesdaalhoeve	Enkele/jaar (72,3)	1X/jaar (20,1)	Maandelijks (3,2)
de Bosuil	Enkele/jaar (74,0)	1X/jaar (15,6)	Wekelijks (4,0)
de Moelie	Enkele/jaar (52,7)	1X/jaar (17,1)	Maandelijks (10,9)
de Muse	Enkele/jaar (55,1)	1X/jaar (22,4)	Wekelijks (20,4)
de Zandloper	Enkele/jaar (66,8)	1X/jaar (17,1)	Maandelijks (7,8)

Reservatie tickets			
de Boesdaalhoeve	www.deboesdaalhoeve.be (35,3)	demoelie.be of demeent.be (33,1)	E-mail (14)
de Bosuil	www.debosuil.be (51,4)	Onthaal Den Blank/Felix Sohie (24,5)	E-mail (17,1)
de Moelie	Onthaal de Moelie (30,2)	www.demeent.be (24,0)	www.demoelie (17,8)
de Muse	Geen reservatie (29,6)	Onthaal de Muse (25,9)	Via vereniging of groep (18,5)
de Zandloper	www.dezandloper.be (47,0)	Onthaal de Zandloper (28,3)	E-mail (14,5)
de Kam	www.dekam.be (46,6)	onthaal de Kam (34,6)	website Lijsterbes of Warandepoort (10,6)
de Lijsterbes	www.delijsterbes.be (41,2)	onthaal de Lijsterbes (35,9)	website Kam of Warandepoort (11,5)

Gemiddelde scores		
	Verloop bestelling tickets	Activiteitenaanbod
de Boesdaalhoeve	8,6	8,1
de Bosuil	8,6	8,0
de Moelie	8,6	8,2
de Muse	-	7,6
de Zandloper	8,6	8,1
de Kam	8,7	7,7
de Lijsterbes	8,7	7,5

Gebruik gemaakt van welk aanbod			
de Boesdaalhoeve	Muziek (57,6)	Theater (37,4)	Humor (36,7)
de Bosuil	Cafetaria (51,4)	Muziek (47,4)	Theater (38,2)
de Moelie	Muziek (43,4)	Theater (42,6)	Humor (36,4)
de Muse	Verenigingsactiviteit (53,1)	Café Combinne (20,4)	Kinderactiviteit (18,4)
de Zandloper	Muziek (53,7)	Café (41,2)	Theater (40,6)

Graag meer van dit			
de Boesdaalhoeve	Muziekoptredens (34,6)	Aanbod is evenwichtig (25,4)	Cabaret/Stand-up (21,3)
de Bosuil	Muziekoptreden (40,6)	Aanbod is evenwichtig (28,2)	Theater (22,6)
de Moelie	Muziekoptredens (30,2)	Aanbod is evenwichtig (29,5)	Theater (26,2)
de Muse	Muziekoptredens (28,1)	Humor + Senioren (22,8)	Workshops (22,8)
de Zandloper	Muziekoptreden (40,0)	Aanbod is evenwichtig (27,7)	Cabaret/Stand-up (23,8)
de Kam	Muziekoptreden (42,4)	Films (26,1)	Theater (24,6)
de Lijsterbes	Muziekoptreden (54,2)	Theater (37,4)	Cabaret/Stand-up (29)

Heb ook andere centra bezocht		
	Ja	Nee
de Boesdaalhoeve	95,4	4,6
de Bosuil	92,8	7,2
de Moelie	97,3	2,7
de Muse	76,4	23,6
de Zandloper	94,6	5,5
* herberekening		

Andere bezochte centra			
de Boesdaalhoeve	de Meent (82,1)	de Moelie (36,0)	t Vondel (27,4)
de Bosuil	Den Blank (74,1)	Felix Sohie (47,8)	in Brussel (12,2)
de Moelie	de Meent (77,2)	de Boesdaalhoeve (50,3)	Andere (15,4)
de Muse	de Moelie + De Meent (64,1)	de Boesdaalhoeve (48,7)	't Vondel (25,6)
de Zandloper	De Muze (54,5)	CC Strombeek (33,1)	CC Asse (21,2)

Waarom bezoek je ook andere centra			
de Boesdaalhoeve	Ander aanbod (50,8)	Beter moment (27,8)	Dichterbij (26,7)
de Bosuil	Ander aanbod (44,8)	Dichterbij (36,3)	Beter moment (28,1)
de Moelie	Ander aanbod (55,9)	Dichterbij (34,5)	Beter moment (15,9)
de Muse	Ander aanbod (59,0)	Dichterbij (25,6)	Ik kom met anderen (17,9)
de Zandloper	Ander aanbod (37,7)	Beter moment (26,6)	Dichterbij (25,8)

Gemiddelde scores				
	Netheid gebouwen	Vriendel. & behulpzaamh.	Zaalcomfort	Bereikbaarheid
de Boesdaalhoeve	8,3	8,7	7,4	7,8
de Bosuil	7,9	8,3	7,5	8,0
de Moelie	8,3	8,8	8,3	7,9
de Muse	8,7	8,9	Opening onthaal: 7,9	Infrastructuur: 7,7
de Zandloper	8,4	8,6	7,6	8,4
de Kam	8,4	8,9	-	-
de Lijsterbes	8,4	8,7	-	-

Prijs van de activiteiten			
	Correct	Te hoog	Geen mening
de Boesdaalhoeve	86,1	0,6	13,3
de Bosuil	84,1	0,5	15,4
de Moelie	91,0	0	9,0
de Muse	-	-	-
de Zandloper	87,6	1,9	10,5
de Kam	89,7	2,1	8,2
de Lijsterbes	84	2,3	13,7

Totaalscore	
	op 10
de Boesdaalhoeve	8,0
de Bosuil	8,0
de Moelie	8,3
de Muse	8,2
de Zandloper	8,2
de Kam	8,3
de Lijsterbes	8

Geslacht			
	Man	Vrouw	X
de Boesdaalhoeve	30,3	69,7	0
de Bosuil	30,3	69,5	0,2
de Moelie	34,2	65,1	0,7
de Muse	-	-	-
de Zandloper	32,1	67,9	0
de Kam	38,4	61,6	0
de Lijsterbes	28,1	71,9	0

Leeftijd			
de Boesdaalhoeve	65+ (30,5)	55-64 (25,6)	45-54 (21,0)
de Bosuil	55-64 (31,6)	65+ (26,8)	45-54 (18,2)
de Moelie	65+ (38,3)	55-64 (32,2)	45-54 (14,1)
de Muse	-	-	-
de Zandloper	65+ (36,8)	55-64 (24,2)	45-54 (17,0)
de Kam	45-64 (51,7)	65+ (28,1)	35-44 (14)
de Lijsterbes	45-64 (47,7)	65+ (35,9)	35-44 (13,1)

Lid van een vereniging			
de Boesdaalhoeve	Neen (61,7)	Andere ver. Buiten Rode (13,5)	Vrijwilligersver. (8,9)
de Bosuil	Neen (46,4)	Sport (21,5)	Socio-culturele + Vrijwilliger (11,5)
de Moelie	Neen (54,4)	Sport (19,5)	Socio-cultureel (11,4)
de Muse	Vrijwilligersvereniging (36,7)	Socia-culturele (30,6)	Cultuurraad (22,4)
de Zandloper	Andere ver. Buiten Wemmel (63,2)	Neen (26,7)	Sport (9,5)

Woonplaats			
de Boesdaalhoeve	St-Genesius-Rode (36,0)	Groot-Beersel (33,6)	Andere (11,2)
de Bosuil	Overijse (49,0)	Hoeilaart (17,8)	Huldenberg (10,2)
de Moelie	Andere (36,2)	Linkebeek (20,8)	St-Genesius-Rode (16,1)
de Muse	-	-	-
de Zandloper	Andere (66,1)	Brussel (25,0)	Wemmel (16,4)
de Kam	Wezembeek-Oppem (35,8)	Andere (20,5)	Groot Zaventem en Tervuren beide (16,1)
de Lijsterbes	Groot Zaventem (28,8)	Kraainem (27,5)	Andere (16,3)

Bijkomende vragen 3 Gemeenschapscentra

Ben je al in ons café geweest

	Ja	Nee
de Boesdaalhoeve*	61,0	39,0
de Bosuil	90,7	9,3
de Zandloper	84,7	15,3
de Kam	79,6	20,4
de Lijsterbes	93,6	6,4

* Laatste 12 maanden

Gemiddelde scores café

	Netheid	Aanbod	Bediening	Prijs eten & drinken	Kwaliteit eten
de Boesdaalhoeve*	-	7,5	-	8,1	-
de Bosuil	8,1	8,1	7,7	7,6	7,7
de Zandloper	8,4	8,0	8,0	7,7	7,8
de Kam	8,6	8,7	8,7	-	-
de Lijsterbes	8,1	8,0	7,8	-	7,6

*Prijs enkel drinken

Gezellige ontmoetingsplek is heel belangrijk

	Eens (48,6)	Helemaal eens (32,0)	Neutraal (18,7)
de Boesdaalhoeve	Eens (53,5)	Helemaal eens (31,8)	Neutraal (13,2)
de Bosuil	Eens (46,5)	Helemaal eens (37,5)	Neutraal (14,3)

Een warm en hulpvaardig onthaal is belangrijk

	Helemaal eens (50,2)	Eens (41,7)	Neutraal (6,76)
de Boesdaalhoeve	Helemaal eens (49,0)	Eens (44,3)	Neutraal (5,7)
de Bosuil	Helemaal eens (53,0)	Eens (42,1)	Neutraal (4,2)

Ik voel me thuis in het GC

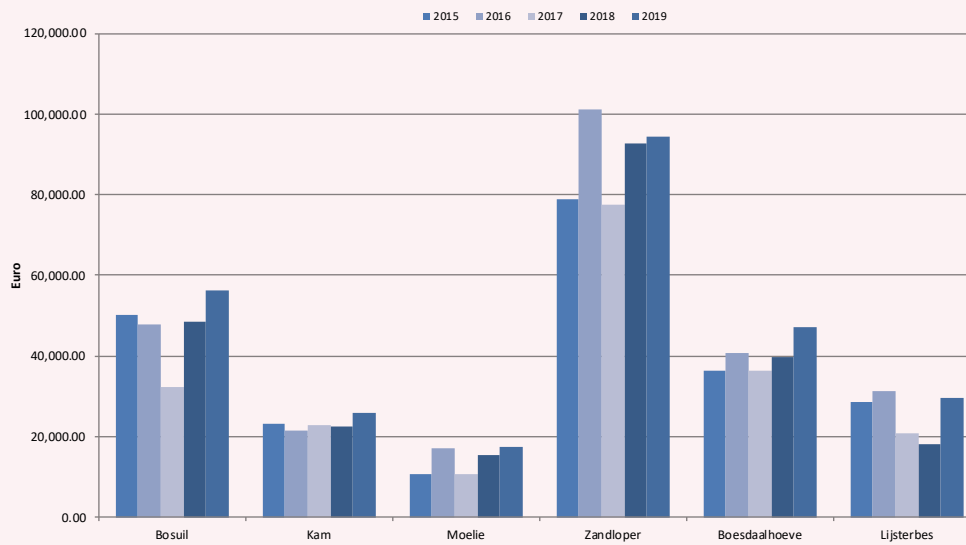
	Eens (47,1)	Neutraal (34,1)	Helemaal eens (17,2)
de Boesdaalhoeve	Eens (50,0)	Neutraal (31,6)	Helemaal eens (15,7)
de Bosuil	Eens (49,7)	Neutraal (31,0)	Helemaal eens (18,4)

Ik kom vooral om samen te zijn met anderen

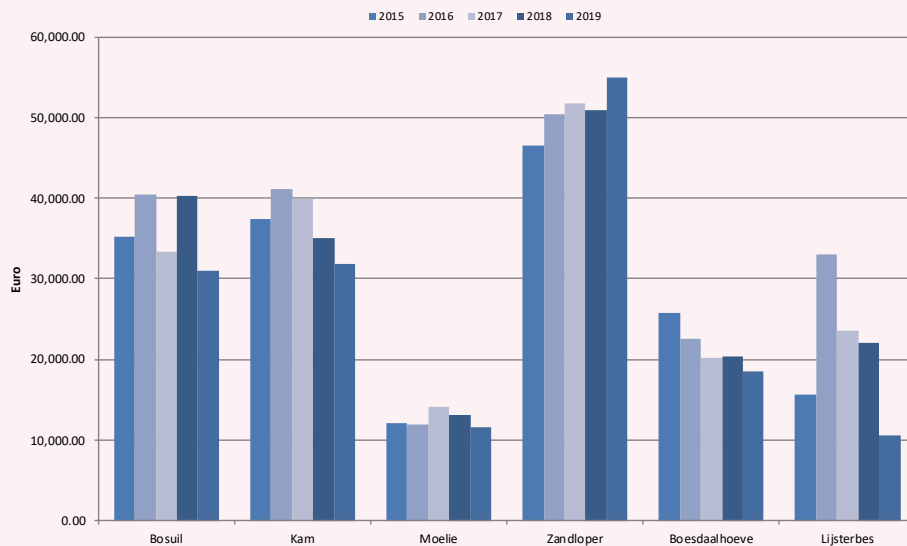
	Neutraal (45,8)	Eens (30,3)	Helemaal eens (11,5)
de Boesdaalhoeve	Eens (39,8)	Neutraal (36,6)	Helemaal eens (11,7)
de Bosuil	Eens (36,5)	Neutraal (35,0)	Helemaal eens (17,0)

BIJLAGE 10: FINANCIËLE OPBRENGSTEN CENTRA

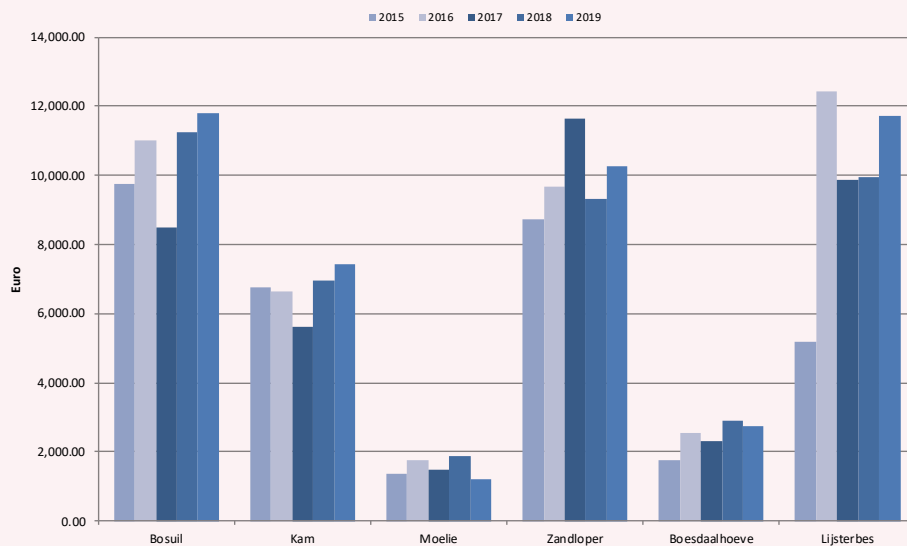
Inkomsten tickets & abo

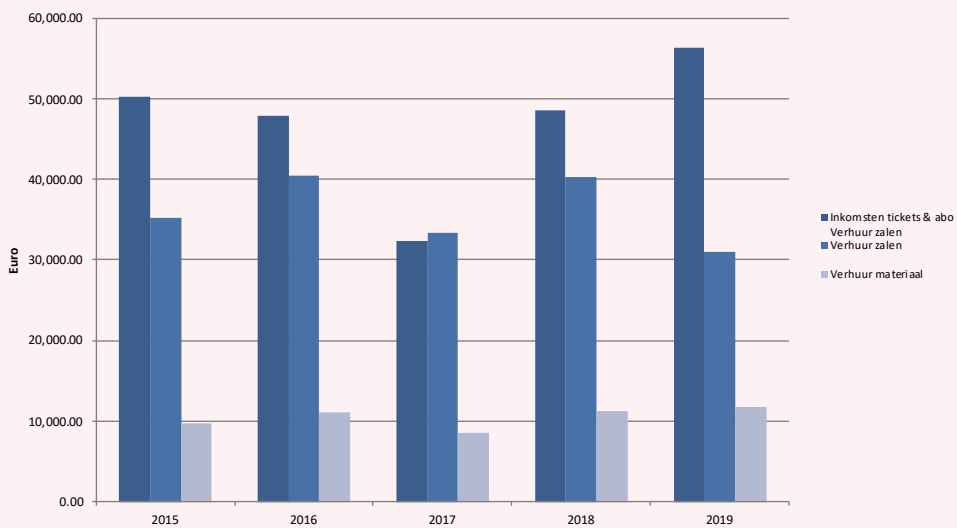
Verhuur zalen

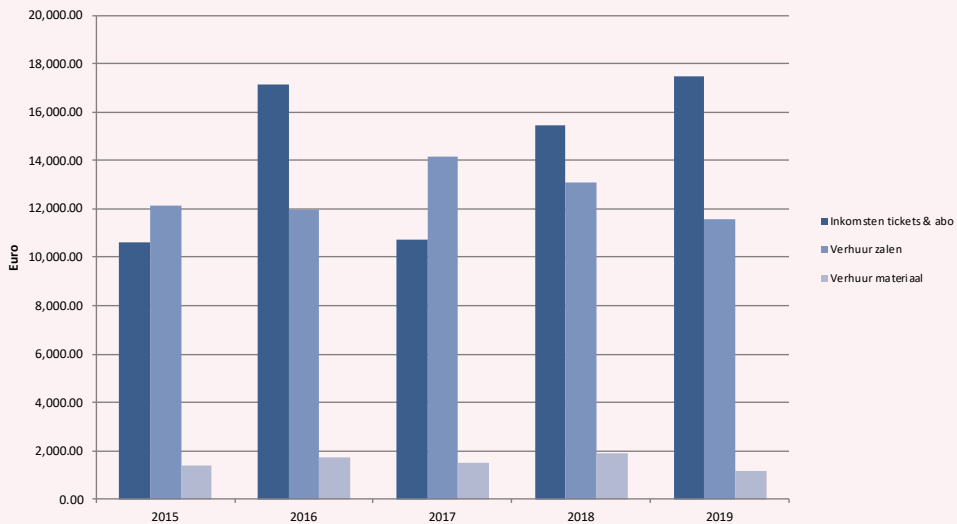
Verhuur materiaal

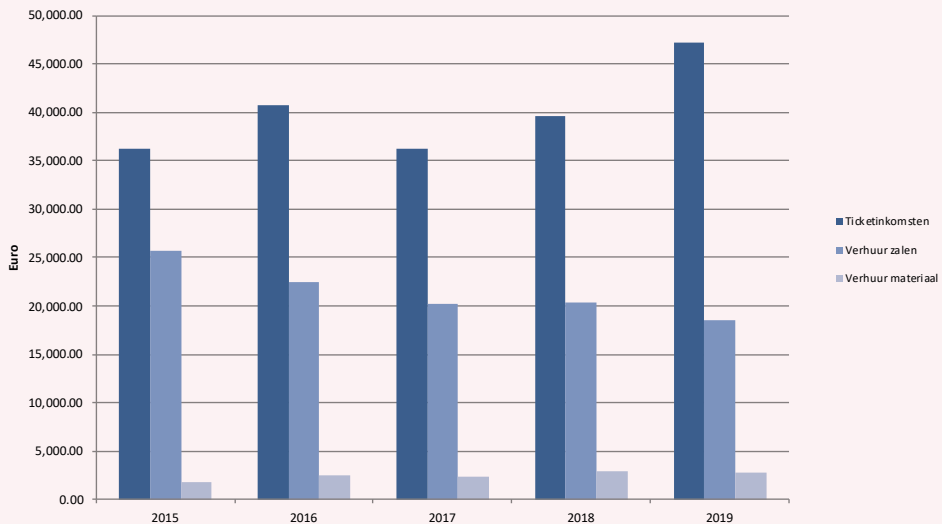
De Bosuil

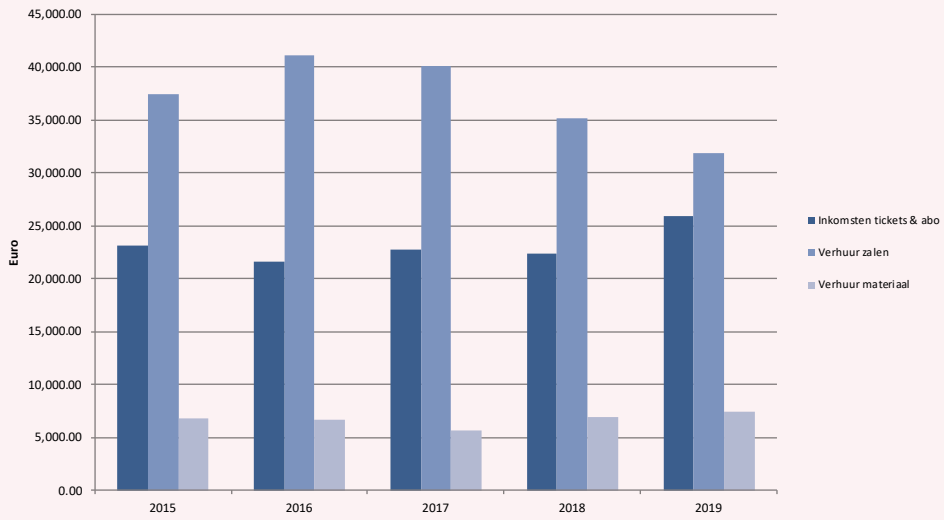
De Moelie

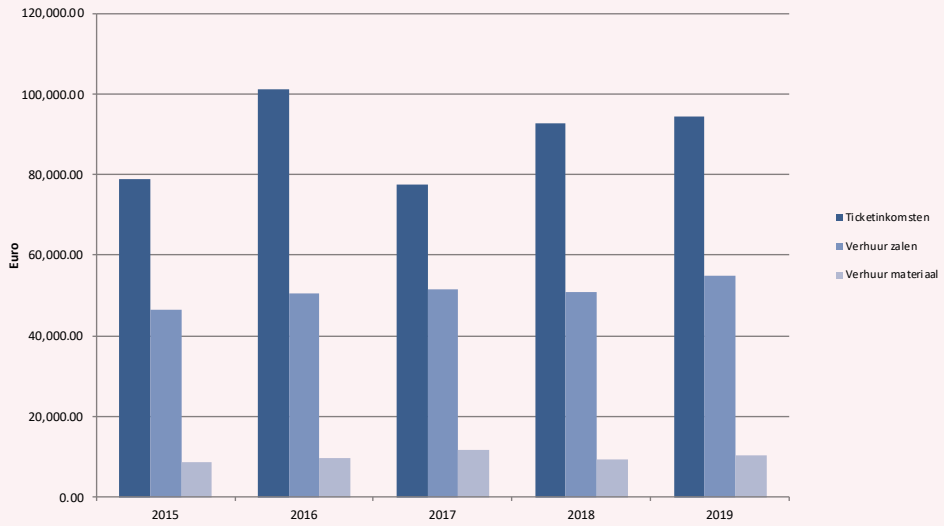
De Boesdaalhoeve

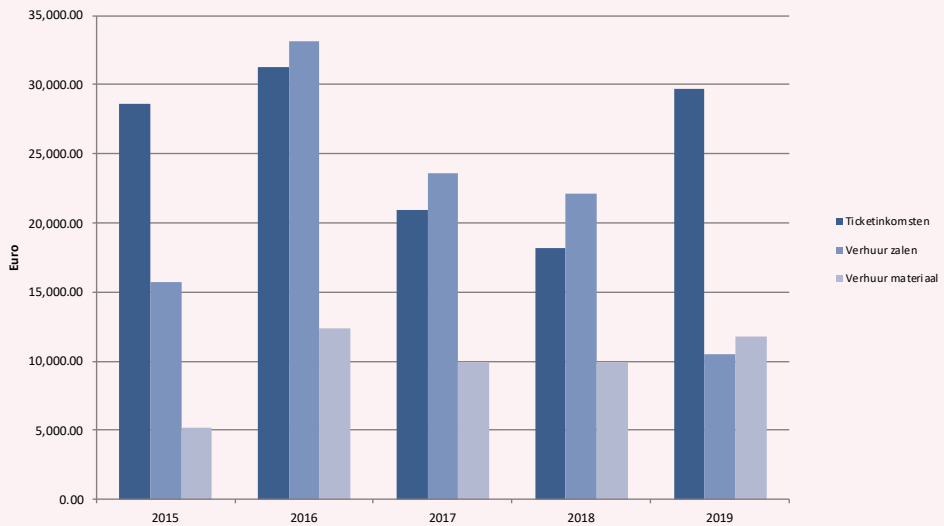
De Kam

De Zandloper

De Lijsterbes

BIJLAGE 11: VERSLAGEN OVER REALISATIES 2019 IN HET KADER VAN LOKALE JEUGDBELEIDSPANNEN

JEUGDBELEID DROGENBOS	
Jeugdwerk ondersteunen	
Actie 1: Ondersteuning dmv basissubsidie (via een verdeelsleutel)	
Twee jeugdverenigingen (Speelpleinwerking de Krabbers en dansgroep Dosido) krijgen financiële ondersteuning via een verdeelsleutel die beide verenigingen in overleg met vzw 'de Rand' bepalen. Met die middelen kunnen beide verenigingen hun reguliere werking garanderen.	
Bevordering participatie	
Actie 1: Maandelijks activiteit	
In samenwerking met Passage 4 organiseert vzw 'de Rand' meermaals per jaar een activiteit voor tieners van de jeugdclub. Met deze samenwerking slaagt vzw 'de Rand' erin om een moeilijke bereikbare doelgroep samen te brengen en hen te voorzien van een leuk vrijetijdsaanbod. 'de Rand' voorziet 6 diverse activiteiten: klimmen, gamen, creatieve activiteiten	
Actie 2: Ondersteuning jeugdwerkaanbod in de zomervakantie	
Speelpleinwerking de Krabbers voorziet tijdens de volledige zomervakantie activiteiten voor kinderen vanaf 5 jaar tot 12 jaar, zij krijgen hiervoor middelen via de verdeelsleutel (doelstelling 1). 'de Rand' organiseert een vormingsmoment voor de animatoren waarbij 'de Rand' zelf en de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) een workshop begeleiden.	
Ondersteuning initiatieven	
Actie 1: organisatie Halloweenfeest	
GC de Muse organiseert in samenwerking met de gemeente Drogenbos een Halloweenfeest. We verzorgen de animatie op deze editie en zetten nog meer in op het belevingsaspect. Het evenement bereikt 300 kinderen en ouders.	
Actie 2: organisatie vakantiestage	
Vzw 'de Rand' organiseert tijdens de herfstvakantie een STEM-stage in GC de Muse en het FeliXart. Naast het bieden van een leuk vakantieaanbod wil vzw 'de Rand' de kinderen ook laten kennismaken met de digitale wereld, wetenschap en techniek. De stage is een succes, de 10 beschikbare plaatsen zijn dan ook meteen ingevuld.	
Actie 3: organisatie Buitenspeeldag	
Vzw 'de Rand' organiseert in samenwerking met GBS de Wonderwijzer, de Nederlandstalige school in Drogenbos, een Buitenspeeldag. Deze dag is een groot succes, er nemen meer dan 250 kinderen deel die genieten van de buitenlucht, sport en plezier.	
Actie 4: organisatie kinderjogging	
Vzw 'de Rand' organiseert de tweede editie van de kinderjogging als onderdeel van een gemeentelijk sportevenement. 45 kinderen trekken hun loopschoenen aan en gaan hun gang op het uitgestippelde parcours. Na de inspanning genieten ze van de animatie die GC de Muse voorziet.	
JEUGDBELEID KRAAINEM	
Jeugdwerk ondersteunen	
Actie 1: Ondersteuning dmv basissubsidie (via een verdeelsleutel)	
Vzw 'de Rand' ondersteunt op basis van een verdeelsleutel de reguliere werking van vier Nederlandstalige jeugdverenigingen in Kraainem. De verenigingen bepalen de verdeelsleutel in onderling overleg en in aanwezigheid van vzw 'de Rand'.	
Bevordering participatie	
Actie 1: Weekend van de jeugd	
GC de Lijsterbes ondersteunt de jeugdraad bij het organiseren van 'het Weekend van de jeugd'. Met deze activiteit promoot de jeugdraad de werking van jeugdverenigingen en wil ze kinderen en jongeren leren kennismaken met het lokale jeugdwerkaanbod.	
Actie 2: Ondersteuning jeugdhuiswerking	
Enkele jongeren engageren zich om opnieuw leven te blazen in jeugdhuis de Villa. GC de Lijsterbes begeleidt hen hierin, werkt met hen een organisatiestructuur uit en verdeelt taken. Ze zoeken ook samen naar mogelijkheden en kansen om een nieuw publiek aan te trekken.	
Actie 3: Ondersteuning jeugdwerkaanbod in de zomervakantie	
Naast de financiële ondersteuning van de reguliere werking ondersteunt vzw 'de Rand' de speelpleinwerking door middel van een materiaalark. Hierdoor kunnen zij via een beurtrol gebruik maken van groter spelmateriaal dat zij in hun eentje niet zouden kunnen aanschaffen. GC de Lijsterbes zorgt mee voor het vervoer van de materiaalark en er is jaarlijks een overleg met de speelpleinwerkingen uit de andere faciliteitengemeenten om expertise te delen.	
Ondersteuning initiatieven	
Actie 1: Ezelsoor	
GC de Lijsterbes brengt begin september families samen met haar boekenkaftdag 'Ezelsoor'. Gezinnen kaften samen schoolboeken met origineel kaftpapier dat kinderen zelf ontwerpen. Illustratoren voorzien boeken van een leuke tekening. Er is ook een programma met leuke creatieve workshops en randanimatie. De bezoekers krijgen informatie over het vrijetijdsaanbod voor kinderen.	

<p>Actie 2: Kinderhoogdag</p> <p>De eerste zondag van oktober organiseren GC de Lijsterbes en GC de Kam samen de Kinderhoogdag. Families genieten van een mooi aanbod kunsteducatieve en creatieve workshops, straattheater en festivalacts in het thema 'zintuigen'.</p>
<p>Actie 3: Opvang- en speelaanbod in schoolvakanties</p> <p>Er is geen speelpleinwerking in kortere schoolvakanties. Tijdens de krokus- en herfstvakanties organiseren we tweedaagse stages voor kinderen van 4 tot 10 jaar. Met een artistiek thema leven kinderen zich expressief uit.</p>
<p>Actie 4: KUNSTeldoos</p> <p>GC de Lijsterbes en de GC de Kam organiseren samen op woensdagnamiddag twee workshopreeksen voor kinderen van 4 tot 6 jaar. Onder begeleiding van een externe kunsteducatieve organisatie gaat een diverse groep kinderen telkens creatief aan de slag.</p>
<p>Actie 5: Samenwerking met het oog op het bereik van tieners en jongeren</p> <p>GC de Lijsterbes organiseert samen met GC de Kam en CC de Warandepoort gamenamiddagen voor tieners vanaf 12 jaar. Zij spelen gratis de nieuwste games en ontmoeten leeftijdsgenoten. Er zijn weinig ontmoetingsmogelijkheden en er is weinig vrijetijdsaanbod voor tieners in de regio. De centra afzonderlijk vinden het bovendien moeilijk om deze doelgroep te bereiken.</p>
<p>JEUGDBELEID LINKEBEEK</p>
<p>Jeugdwerk ondersteunen</p>
<p>Actie 1: Ondersteuning dmv basissubsidie (via een verdeelsleutel)</p> <p>Drie jeugdverenigingen (Chiro Sjoen, Kinderateliers en Jeulink) krijgen op basis van een goedgekeurde verdeelsleutel financiële ondersteuning voor hun reguliere werking.</p>
<p>Bevordering participatie</p>
<p>Actie 1: Ontmoetingsplaatsen voor kinderen en jongeren</p> <p>In samenwerking met Jeulink organiseert GC de Moelie Gamebeek, dat is een maandelijks evenement voor tieners en jongeren. Gamebeek vindt plaats in de lokalen van de Moelie en wil naast het bieden van een leuk vrijetijdsaanbod ook Linkebeekse kinderen en jongeren met elkaar in contact brengen. Er is telkens een gemiddelde opkomst van ongeveer 40 aanwezigen tussen 14 tot 28 jaar.</p>
<p>Actie 2: Opvang- en speelaanbod in schoolvakanties</p> <p>Er is weinig vakantieaanbod in Linkebeek, daarom voorziet GC de Moelie enkele vakantieactiviteiten. Zo is er onder andere in samenwerking met Giants dansschool vzw een dans- en doestage in de zomervakantie. Van 1 tot 5 juli nemen 100 kinderen van 4 tot 12 jaar deel.</p>
<p>Ondersteuning initiatieven</p>
<p>Actie 1: Een laagdrempelig en gemeenschapsvormend aanbod</p> <p>In samenwerking met GBS de Schakel en het oudercomité organiseert GC de Moelie 'Ezelsoor'. Deze gratis boekenkaftdag is een succes, we bereiken een heel divers publiek. 267 kinderen en ouders kافتen samen schoolboeken en nemen deel aan creatieve workshops. Alle aanwezigen krijgen informatie over het vrijetijdsaanbod voor kinderen.</p>
<p>Actie 2: Omkadering bij familievoorstellingen</p> <p>In samenwerking met lokale verenigingen of met een theatergezelschap genieten kinderen van dat extraatje meer bij familievoorstellingen. Aan de omkaderingsactiviteiten participeren meer dan een kwart van de aanwezigen. Hiermee biedt GC de Moelie een aanvullend kwalitatief aanbod aan deelnemende gezinnen en zet ze in op gemeenschapsvorming.</p>
<p>Actie 3: LinkeLab</p> <p>GC de Moelie organiseert maandelijks LinkeLab. Dit is een STEM-evenement voor kinderen tussen 8 en 14 jaar. Elke tweede zondag van de maand vind je in de Moelie allerlei computers en mini-labo's waar kinderen zelf mee aan de slag gaan en experimenteren. Elke editie kunnen we rekenen op 15 tot 20 kinderen.</p>

JEUGDBELEID WEZEMBEEK-OPPEM

Jeugdwerk ondersteunen

Actie 1: Ondersteuning dmv basissubsidie (via een verdeelsleutel)

De lokale jeugdverenigingen (Chiro Berkenbloesem, Elan, Jeugdhuis Merlijn en Jeugdraad Wezembeek-Oppem) ontvangen op basis van een verdeelsleutel subsidies om hun reguliere werking verder te zetten en kwalitatief uit te bouwen.

Bevordering participatie

Actie 1: Regelmatige ontmoetingsmogelijkheden JH Merlijn

Het jeugdhuis is op weekendavonden regelmatig open en toegankelijk voor iedereen. Andere jeugdverenigingen organiseren er soms ook vergaderingen of activiteiten, waaronder creatieve stages en een filmvertoning.

Actie 2: Regelmatige 'open-deur-dagen' Chiro Berkenbloesem

Chiro Berkenbloesem organiseert jaarlijks enkele evenementen voor leden en niet-leden om hun werking bekend te maken. In het begin van het werkingsjaar organiseren ze de startdag, waarbij leden vriendjes mogen meenemen die gratis kunnen deelnemen aan een chironamiddag. Daarnaast organiseren ze jaarlijks een eefestijn met optredens.

Actie 3: Sport- en kleuterkampen vzw Elan

De Pagadder organiseert geen speelpleinwerking door een tekort aan monitoren. Daarom neemt vzw Elan de organisatie hiervan over. Vzw Elan biedt in de paas- en zomervakantie sportweken en kleuterkampen aan voor kinderen van 3-12 jaar.

Actie 4: Ondersteuning jeugdwerkaanbod in de zomervakantie

GC de Kam ondersteunt de lokale partner Elan vzw bij het organiseren van kleuterkampen, dit om de nood aan een speelpleinwerking op te vangen.

Ondersteuning initiatieven

Actie 1: het organiseren van een complementair aanbod aan wat het lokale jeugdwerk biedt

GC de Kam organiseert in samenwerking met GC de Lijsterbes kunsteducatieve workshops op woensdagnamiddag onder de naam KUNSTelddoos.

Jaarlijks organiseren beide centra ook samen een Kinderhoogdag, dat is een familiedag waar cultuur en kunsteducatie centraal staat. Dit jaar vindt de Kinderhoogdag plaats in GC de Kam en is het thema 'zintuigen'.

Actie 2: opvang- en speelaanbod in schoolvakanties

Tijdens de krokus- en herfstvakantie organiseert GC de Kam i.s.m. GC de Lijsterbes creatieve tweedaagse vakantiestages voor kinderen van 4 tot 6 jaar en 7 tot 10 jaar.

GC de Kam ondersteunt ook vzw Elan in de promotie van hun sportweken en kleuterkampen.

Actie 3: een laagdrempelig en gemeenschapsvormend aanbod

Op de eerste woensdag van het nieuwe schooljaar kunnen kinderen samen met hun (groot)ouders terecht in GC de Kam voor de boekenkaftdag 'Ezelsoor'. Gratis boeken kaften, pennenzakken versieren en turnzakken personaliseren maken deel uit van het programma. Plaatselijke kunstenaars tekenen originele ontwerpen op het kaftpapier. We bereiken een heel divers publiek, meer dan 250 ouders en kinderen nemen deel aan Ezelsoor.

Actie 4: samenwerking met het oog op het bereik van tieners en jongeren

Het bereiken van tieners en jongeren is niet evident. Daarom werken GC de Kam, GC de Lijsterbes en CC De Warandepoort (Tervuren) samen en organiseren ze gamenamiddagen voor tieners.

BIJLAGE 12: VERSLAGEN OVER REALISATIES 2019 IN HET KADER VAN LOKALE SPORTBELEIDSPANNEN

SPORTBELEID KRAAINEM	
DLSB1 een doelgericht subsidiebeleid	
DLSB1a rechtstreekse subsidie	
actie 1.a.1 reguliere werking	Vier sportverenigingen (KnA-Kraainem, Tennisclub De Kamme, Mikra en Kraainem FC Tigers) die zijn aangesloten bij de Nederlandstalige sportraad dienen een dossier in. GC de Lijsterbes en de sportraadvoorzitter behandelen in november de ingediende dossiers en leggen een voorstel tot verdeling voor aan vzw 'de Rand' en de sportraad. De vier sportclubs krijgen financiële ondersteuning voor hun reguliere werking.
actie 1.a.2 kwaliteit van jeugdsport	Via een apart reglement krijgen vier sportverenigingen ondersteuning om de kwaliteit van hun jeugdsportbegeleiding te bewaken en/of te verbeteren. Clubs met gediplomeerde jeugdtrainers krijgen extra middelen, ook wanneer hun trainers nieuwe bijscholing en opleiding volgen.
DLSB1b startsubsidie	
actie 1.b.1 startsubsidie	Vzw 'de Rand' ondersteunt startende sportverenigingen en heeft hier een reglement en aanvraagformulier voor. Ondanks de vinger aan de pols, het promoten van deze ondersteuningsvorm en het uitkijken naar mogelijke kansen is er geen nieuwe sportclub gestart.
DLSB1c opstart nieuwe sportclubs	
actie 1.c.1 sensibilisering en begeleiding	GC de Lijsterbes informeert de inwoners via verschillende kanalen dat ze startende clubs ondersteunt. Er verschijnt een artikel in de gemeenschapskrant en ook via de facebookpagina van het gemeenschapscentrum komt dit in de kijker. De lokale sportmedewerker knoopt gesprekken aan binnen zijn bestaand netwerk en probeert daarnaast bij activiteiten met een nieuwe sporttak (actie 3.2) mensen te enthousiasmeren.
DLSB2 sportparticipatie	
actie 2.1 lokale sportinitiatieven	In het kader van de Maand van de sportclub verschijnt in de gemeenschapskrant van september een overzicht van de Nederlandstalige sportverenigingen. Op die manier komt de informatie van Nederlandstalige sportclubs in alle Kraainemse brievenbussen terecht. In het gemeenschapscentrum vind je op verschillende plaatsen flyers en affiches van zowel eigen sportactiviteiten als van het clubaanbod. Deze info verschijnt ook op de website. Daarnaast zijn de medewerkers alert en delen ze relevante info die sportclubs op sociale media posten ook via de kanalen van het centrum. De Nederlandstalige sportraad voorziet voor alle sporters van de aangesloten verenigingen en alle kinderen van GBS De Klimboom een duurzame drinkfles met haar nieuw logo. Met deze actie maakt de sportraad haar naam en de bundeling van de verschillende Nederlandstalige sportclubs bekend.
actie 2.2 regionaal/bovenlokaal aanbod	Vzw 'de Rand' is partner in de sportregiowerking Druivenstreek. De partners stemmen lokale sportkalenders op elkaar af. Dankzij de regionale samenwerking vindt er in Kraainem een sessie 'Kijk ik fiets' plaats. Daarnaast nemen er ook inwoners deel aan de regionale sporteldagen (sportactiviteiten voor senioren), zij maken gebruik van het voorziene busvervoer. Vzw 'de Rand' is bereid om busvervoer naar focusgemeente Dilbeek van het Gordelfestival te voorzien. Er is weinig interesse, 'de Rand' legt uiteindelijk geen bus in.
actie 2.3 samenwerking sociale partner	De samenwerking met SOS Kinderdorpen bestaat niet langer aangezien zij met haar opvangtehuis Hejmo verhuisd is naar Leuven. GC de Lijsterbes legt contact met het OCMW, er vloeit geen samenwerking uit voort. De zoektocht naar een nieuwe partner om maatschappelijk kwetsbare inwoners van Kraainem aan te zetten tot sport en beweging levert niets op.
DLSB3 lokale behoeften	
actie 3.1. activiteiten in samenwerking	GC de Lijsterbes ondersteunt Sportkra door middel van een projectsubsidie om in de zomervakantie sportweken voor kinderen en jongeren te organiseren. GBS de Klimboom heeft verschillende naschoolse sportprojecten. Vzw 'de Rand' vindt het belangrijk om kinderen die mogelijk niet aangesloten zijn bij een sportclub te laten bewegen en ondersteunt daarom ook naschoolse sportactiviteiten. Zo is er geen financiële drempel en krijgen alle kinderen van GBS de Klimboom de kans om deel te nemen en te bewegen.
actie 3.2. nieuwe sporttak	In samenwerking met OKRA Kraainem vindt er in maart een indoor curlingnamiddag plaats in GC de Lijsterbes. Senioren maken er kennis met deze nieuwe sporttak en ontmoeten tegelijk andere senioren. Daarnaast is er voor deze doelgroep ook Zumba gold en een Drums alive sessie in mei. Op het programma van een sportelnamiddag in november staan laserschieten, badminton, tennis en linedance. Daarnaast is er ook een interactieve Lü muur. Niet alleen senioren maar ook de leerlingen van GBS De Klimboom maken hier kennis mee in de voormiddag. Om kinderen in contact te brengen met veldloop organiseren GBS De Klimboom en GC de Lijsterbes een scholenveldloop. Alle leerlingen nemen deel.

actie 3.3 vorming en bijscholing
Naar aanleiding van het plaatsen van verschillende AED-toestellen in de gemeente organiseert GC de Lijsterbes samen met de sportraad hierrond een vorming. Op die manier willen beide partners de clubbestuurders, trainers en andere inwoners de toestellen leren gebruiken.
SPORTBELEID LINKEBEEK
DLSB1 een doelgericht subsidiebeleid
DLSB1a rechtstreekse subsidie
actie 1.a.1 reguliere werking
Vijf sportclubs (Sportieve Vrouwen Linkebeek, Petanqueclub Linkebeek, Schaveystampers, Judoclub Linkebeek en Gezinsport Linkebeek) krijgen op basis van een subsidiereglement ondersteuning voor hun reguliere werking. De clubs bereiken samen 203 sportende leden.
actie 1.a.2 kwaliteit van jeugdsport
Judoclub Linkebeek neemt met haar jeugdtrainers deel aan cursussen en praktische opleidingen. Er nemen twee trainers deel.
DLSB1b startsubsidie
actie 1.b.1 startsubsidie
Vzw 'de Rand' heeft een reglement waarmee ze startende sportclubs ondersteunt. Ondanks de promotie hierrond start er geen nieuwe club maar wel een nieuwe sporttak. Gezinsport Linkebeek start met een yogawerking die wekelijks plaatsvindt in GC de Moelie en gemiddeld acht deelnemers bereikt. Vzw 'de Rand' ondersteunt deze nieuwe werking op vlak van promotie.
DLSB1c opstart nieuwe sportclubs
actie 1.c.1 sensibilisering en begeleiding
GC de Moelie promoot de subsidie en ondersteuning voor startende sportclubs op verschillende plekken in de gemeente. Ook tijdens overlegmomenten van het Sportoverleg, de cultuurraad en Stuurgroep van GC de Moelie plaatst 'de Rand' deze ondersteuningsvorm in de kijker.
DLSB2 sportparticipatie
actie 2.1 lokale sportinitiatieven
Via gemeenschapskrant Sjoenke komt er info over het lokale sportaanbod in alle brievenbussen terecht. Er zijn interviews met bestuursleden en/of trainers en clubactiviteiten komen aan bod bij het verenigingsnieuws: de Petanqueclub met hun petanquetornooi, de judoclub stelt hun sportdag voor en de Sportieve Vrouwen Linkebeek kondigen hun wandelingen en bowling aan. Ook het kubbtornooi van het Sportoverleg krijgt ruimschoots aandacht. Om de opstart van het nieuwe sportclubjaar in de kijker te zetten, publiceren we in juni een overzicht van de reguliere sportclubwerking. De gemeenschapskranten zijn ook digitaal beschikbaar, de sportartikels komen aan bod op sociale media, op de website en in nieuwsbrieven van GC de Moelie. Naast de gemeenschapskrant en de digitale promotie, vind je ook flyers en affiches van het lokale sportaanbod in GC de Moelie.
actie 2.2 regionaal/bovenlokaal aanbod
Alle inwoners van Linkebeek krijgen via de reguliere communicatiekanalen van GC de Moelie informatie over het regionale en bovenlokale sportaanbod: onder andere de kleuterhappening, Urban Run, jogging Drogenbos en Kijk! Ik fiets! van Sportregio Zuidwestrand. Flyers vind je in het inforek en affiches hangen op het prikbord zodat dit in het oog springt van elke bezoeker in het gemeenschapscentrum. Daarnaast maken GC de Moelie en Sportoverleg Linkebeek promotie voor het Gordelfestival en voorzien ze busvervoer (al dan niet met fiets) naar de focusgemeente Dilbeek. Dit kent geen succes, wellicht omwille van de nabijheid van Dilbeek en Huizingen.
actie 2.3 samenwerking sociale partner
De sportraad werkt samen met het OCMW om voor hun specifieke doelgroep de drempel naar het sportaanbod te verkleinen. Hierdoor genieten 12 mensen van verminderd lidgeld en krijgen ze ondersteuning in de aankoop van sportuitrusting.
DLSB3 lokale behoeften
actie 3.1. activiteiten in samenwerking
Sportoverleg Linkebeek organiseert haar vierde kubbtornooi. Die dag nemen acht ploegen met telkens drie spelers deel om de felbegeerde trofee mee naar huis te nemen.
In samenwerking met de basisscholen lopen alle leerlingen van de eerste kleuterklas tot het zesde leerjaar de scholenveldloop in september. Meer dan 300 leerlingen nemen deel aan deze veldloop die plaatsvindt op de terreinen van Linkebeek Sport.
actie 3.2. nieuwe sporttak
Twee verenigingen organiseren een activiteit buiten hun reguliere werking. De Sportieve Vrouwen Linkebeek gaan twee keer wandelen en één keer bowlen, er nemen zowel leden als niet-leden deel. Om het judojaar af te sluiten organiseert judoclub Linkebeek hun jaarlijkse sportdag en werkt hiervoor voor het eerst samen met GC de Moelie. Dit heeft meteen succes, er komen meer dan 50 mensen proeven van de skate-, free running-, scherm- en kubbnitiaties.
actie 3.3 vorming en bijscholing
Het sportoverleg Linkebeek organiseert in maart de opleiding 'Vallen zonder zorgen'. Dit is een samenwerking met judoclub Linkebeek en de Vlaamse JudoFederatie. Deze vorming is een schot in de roos. Er nemen 23 mensen deel waardoor we de sessies verdubbelen.

SPORTBELEID WEZEMBEEK-OPPEM	
DLSB1 een doelgericht subsidiebeleid	
DLSB1a rechtstreekse subsidie	
actie 1.a.1 reguliere werking	Tien sportclubs uit Wezembeek-Oppem krijgen op basis van een lokaal subsidiereglement financiële ondersteuning voor hun reguliere werking.
actie 1.a.2 kwaliteit van jeugdsport	Twee sportclubs dienen een apart dossier in voor aanvullende subsidies voor hun jeugdwerking. Met deze ondersteuning behouden en verhogen ze de kwaliteit van hun jeugdafdeling. De clubs met gediplomeerde jeugdtrainers krijgen extra financiële ondersteuning, ook als trainers nog extra vorming en opleiding volgen.
DLSB1b startsubsidie	
actie 1.b.1 startsubsidie	Vzw 'de Rand' heeft een reglement en procedure voor het aanvragen van een startsubsidie. Op basis daarvan krijgen nieuwe clubs financiële ondersteuning voor de opstart en duurzame uitbouw van hun werking. In Wezembeek-Oppem start geen nieuwe sportclub.
DLSB1c opstart nieuwe sportclubs	
actie 1.c.1 sensibilisering en begeleiding	De ondersteuning voor de opstart van nieuwe sportieve initiatieven staat vermeld op de website van GC de Kam onder 'Organiseer zelf iets?!'. In mei publiceert GC de Kam een bericht over de startsubsidie in de gemeenschapskrant 'Uitgekamd', een blad dat in elke brievenbus van Wezembeek-Oppem terechtkomt.
DLSB2 sportparticipatie	
actie 2.1 lokale sportinitiatieven	Vzw 'de Rand' promoot de werking van de clubs en de activiteiten van de Sportraad via een aparte Facebookpagina 'Sport in Wezembeek-Oppem' en via www.sportinwezembeek-oppem.be . Het promofilmje 'Sport in Wezembeek-Oppem' zie je op de hoofdpagina. Tijdens de Sporthappening, de slotactiviteit van de Maand van de Sportclub, worden alle promotiefilmpjes vertoond op groot scherm. Daarnaast neemt GC de Kam de info ook op in haar reguliere communicatie doorheen het jaar.
actie 2.2 regionaal/bovenlokaal aanbod	Vzw 'de Rand' promoot regionale en bovenlokale activiteiten, zoals bijvoorbeeld het Gordelfestival, via sociale media, de website en in de gemeenschapskrant. In de inforekken van het gemeenschapscentrum zijn flyers over het regionale en bovenlokale sportaanbod beschikbaar.
actie 2.3 samenwerking sociale partner	Vzw 'de Rand' ondersteunt sportweken voor kinderen uit kwetsbare gezinnen in samenwerking met Castle Club en het OCMW. Per week nemen er telkens +- 26 kinderen tussen 3 en 18 jaar deel.
DLSB3 lokale behoeften	
actie 3.1. activiteiten in samenwerking	Vzw 'de Rand' organiseert en ondersteunt verschillende sportactiviteiten voor kinderen. Tijdens de taalsportstage in de International Duitse School oefenen kinderen Nederlands tijdens sport en beweging. Vzw 'de Rand' organiseert ook jaarlijks een sessie 'Kijk! Ik fiets!' om kinderen te leren fietsen. Samen met Sportraad Wezembeek-Oppem organiseren we een sporthappening voor gezinnen, er is sport en spel voor verschillende leeftijden.
actie 3.2. nieuwe sporttak	De lessenreeksen 'yoga en relaxatie' zijn intussen een vaste waarde in Wezembeek-Oppem, er is echter geen draagvlak om hierrond een nieuwe sportclub op te starten. Vzw 'de Rand' organiseert zelf gedurende 28 weken een reeks yoga en relaxatie in GC de Kam.
actie 3.3 vorming en bijscholing	Vzw 'de Rand' speelt in op hedendaagse noden van particulieren en verenigingen voor wat het aanbod vorming en bijscholing betreft en organiseert een namiddag- en avondsessie rugscholing.

BIJLAGE 13: DE GEMEENSCHAPSKRANTEN

nieuws uit	de Boesdaalhoeve	de Lijsterbes	de Zandloper	de Kam	de Moelie	de Muse	totaal
gemeente	67	57	54	54	49	26	253
verenigingen	30	27	30	31	33	36	187
centrum	24	20	28	28	27	05	132
cultuurinterviews	09	07	09	09	10	04	48
rand-nieuws	11	13	11	13	13	02	13
aantal nrs.	09	09	09	09	09	04	49
aantal blz.	144	144	140	144	144	64	780

* zelfde artikel in alle kranten

BIJLAGE 14: REDACTIES GEMEENSCHAPSKRANTEN

buurten

Jan Decuypere, Gerald Dichtl, Greet Lebleu, Anne Sobrie, Johan Stoffels, Cindy Van Dijck, Liesbet Vermaelen, Heidi Wauters

de lijsterbes

Magda Calleeuw, Damienne D'heygers, Ann Lemmens, Steven Schoonejans, Linda Teirlinck, Luc Timmermans

de zandloper

Inge Bex, Guido Deschuymere, Maurits Goeman, Diana Joppe-Van Bergeijk, Kristof Smet, Laurent Vandensande, Dirk Vandervelden

uitgekamd

Louis Declerck, Anne Decuypere, André Depreter, Luc De Vogelaere, Ulrich Motté, Jan Pollaris, Karla Stoefs, Jan Walraet

sjoenke

Mark De Maeyer, Jef Motté, Jan Otten, Rik Otten, Anne Van Loey, Ilke Weyers

de kaaskrabber

Joke Dondeyne, André Lermينياux, Niko Lermينياux, Patricia Motten, Paul Smets, Rositta Van Herpe

96

BIJLAGE 15: OPROEPEN 0800-NUMMER IN DE 'PIEKPERIODES'(NT2-PROMOTIECAMPAGNE)

januari-februari

Jaartal	Geregistreerde periode	Aantal oproepen
2019	7 januari-25 januari	175
2018	8 januari-1 februari	193
2017	2 januari-27 januari	249
2016	4 januari-29 januari	317
2015	5 januari-30 januari	254

augustus-september

Jaartal	Geregistreerde periode	Aantal oproepen
2019	12 augustus-11 september	349
2018	13 augustus-7 september	509
2017	14 augustus-15 september	510
2016	16 augustus-6 september	276
2015	17 augustus-11 september	507

BIJLAGE 16: CIJFERGEGEVENS OEFEN HIER JE NEDERLANDS

> Deelnemende handelaars in de Rand: 635 in totaal

Gebruikers op de website		Sessies op de website	
januari	2.058	januari	2.508
februari	1.915	februari	2.269
maart	1.934	maart	2.314
april	1.443	april	1.762
mei	1.684	mei	2.033
juni	1.234	juni	1.495
juli	923	juli	1.098
augustus	914	augustus	1.084
september	1.762	september	2.090
oktober	1.702	oktober	2.129
november	1.676	november	2.088
december	1.272	december	1.552

BIJLAGE 17: AANTAL VERDEELDE PICTOGRAMMENBOEKJES

Jaar	Boekje nr. 1	Boekje nr. 2	Boekje nr. 3	Boekje nr. 4
2019	11.500	10.390	10.251	7.769
2018	12.181	11.864	11.329	11.019
2017	13.462	13.562	12.160	12.674
2016	14.000	14.561	13.920	14.605
2015	15.976	15.594	14.608	15.279

97

BIJLAGE 18: VORMINGEN, WORKSHOPS EN BRIEFINGS

In 2019 stonden de volgende vormingen, workshops en briefings op het programma:

Soort vorming	Doelgroep	Aantal deelnemers
duidelijke taal & taaliconen	nieuw aangeworven collega's vzw 'de Rand'	5
duidelijk gesproken taal	technici vzw 'de Rand'	10
duidelijke taal & toekennen taaliconen	medewerkers cc Strombeek	3
briefing duidelijk gesproken taal	begeleider ouder-kindyoga GC de Bosuil	1

BIJLAGE 19: MEEST AANGEKLIKTE ONDERWERPEN NIEUWSBRIEVEN

De top 10 van meest aangeklikte onderwerpen:

Onderwerp	Aantal 'clicks'
conversatiegroepen	73
kookboek in eenvoudig Nederlands (Cuisine Mundial)	57
vertaalwoordenboekje (woordenschat eerste contact met de gemeente)	54
Week van het Nederlands (& activiteiten in onze centra)	52
De Leeuwen van Vlaanderen (theater voor wie Nederlands leert)	47
sportwoordenboekje	43
pictorand.be (website om tekst naar pictogrammen & omgekeerd te vertalen)	42
organiseer een zoektocht voor cursisten Nederlands in het cc / gc	42
tips duidelijk gesproken taal	41
speldoos voetbal	41

BIJLAGE 20: OVERZICHT ADVERTERING IN ANDERSTALIGE MEDIA

Titel	Taal	Formaat pub/advert.	Verschijnings - frequentie	aantal	Datum adv.
Brussels Times	Engels	Groot formaat - adv. ½ pagina	5/jaar	5	Februari/maart April/mei Zomer Sept./oktober Winter
Together Magazine	Engels	Klein formaat - adv. 1 pagina	10/jaar	4	Februari Oktober November December
The Bulletin	Engels	Groot formaat -adv. ¼ pagina	4/jaar (winternummer verscheen niet meer)	3 i.p.v. 4	29/03/2019 31/04/2019 13/09/2019 6/12/2019
Neu in Belgien	Duits	Groot formaat – adv. 1/3 pagina	2/jaar	2	Voorjaar Najaar
Brusselslife	Engels	Klein formaat - Adv. 1 pagina	1/jaar	1	Voorjaar
Expatica	Engels	Klein formaat - Adv. 1 pagina	1/jaar	1	Voorjaar
Expats in Brussels	Engels	Klein formaat - ¼ pagina	1/jaar	1	Voorjaar
Le Soir - studeo katern	Frans	Groot formaat – kleine adv.	3/jaar	3	15/02/2019 07/06/2019 23/08/2019

98

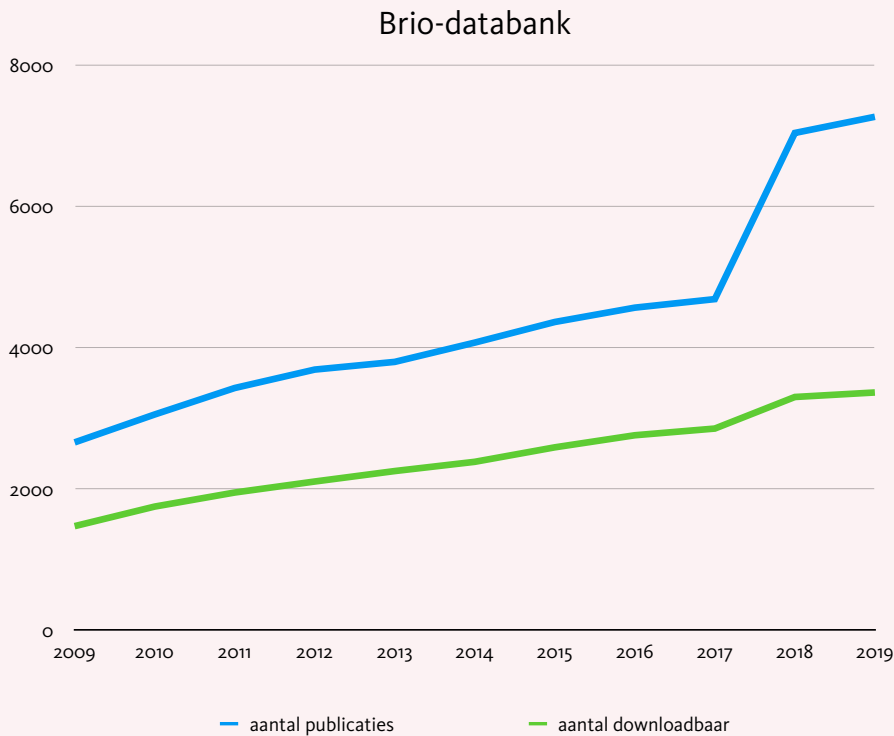
Go local ...

welkom.derand.be
local information and events on
www.randkrant.be - www.ringtv.be

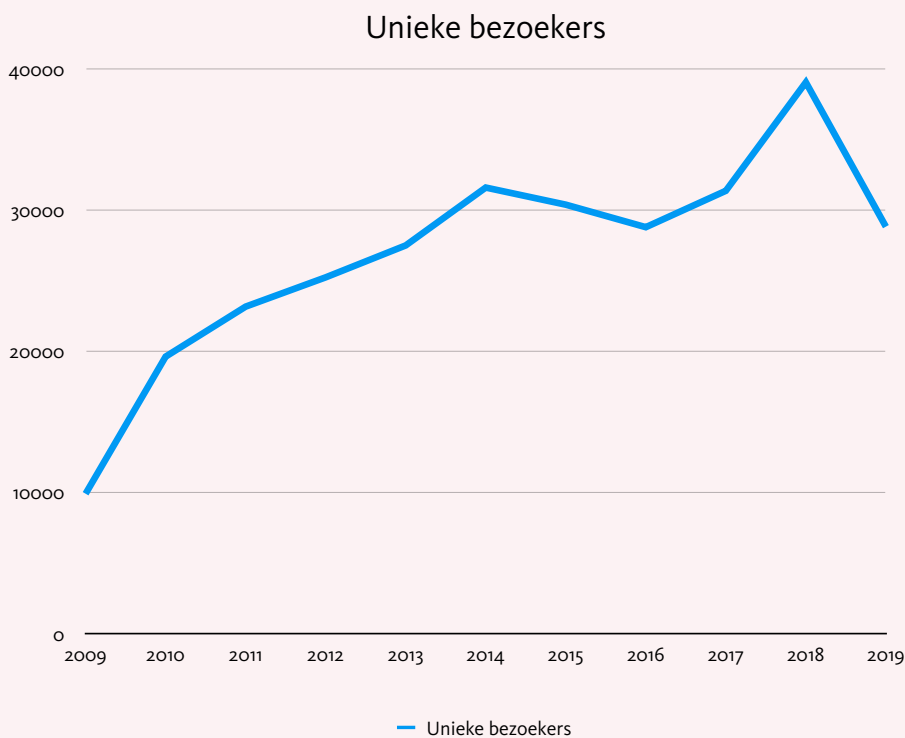
de Rand RANDKRANT RINGtv

BIJLAGE 21: INHOUD DATABANK EN AANTAL BEZOEKERS DOCUMENTATIECENTRUM VLAAMSE RAND

De databank groeit gestaag verder: ze bevat nu 7.271 titels, waarvan er 3.367 rechtstreeks te downloaden zijn. Het betreft zowel artikels, cijfers, wetenschappelijke studies, beleidsdocumenten als wetgeving.

In 2019 registreren we (met een andere registratietool dan voorheen) bijna 29.000 bezoekers.

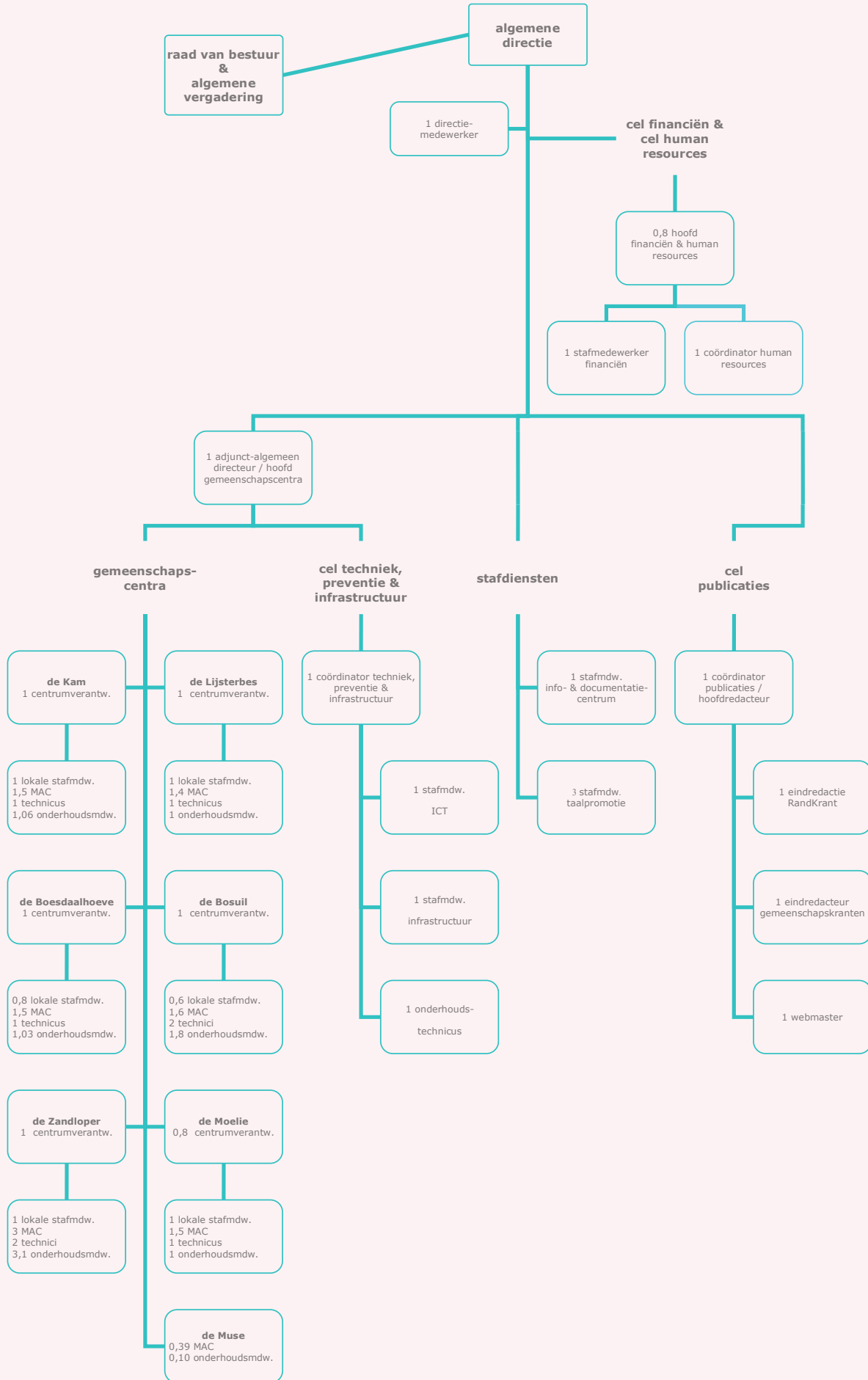
BIJLAGE 22: DIGITALE KANALEN ONLINE COMMUNICATIE

Totaal aantal unieke bezoekers – Websites		
	2018	2019
vzw 'de Rand'	11.778	20.163
vzw 'de Rand' - Anderstaligen	4.423	4.475
Living in translation	19.272	39.552
RandKrant	43.308	63.266
GC de Boesdaalhoeve	13.764	16.510
GC de Bosuil	24.624	28.937
GC de Kam	13.466	17.948
GC de Lijsterbes	13.172	14.725
GC de Moelie	8.808	9.978
GC de Muse	2.053	2.077
GC de Zandloper	27.539	31.815
Gordelfestival	36.453	40.209

Social Media - Facebook				
	Totaal aantal volgers		Gemiddeld bereik per post	
	2018	2019	2018	2019
vzw 'de Rand'	/	309	/	163
RandKrant	3.285	3.313	745	675
GC de Boesdaalhoeve	1.066	1.173	275	378
GC de Bosuil	905	1.011	269	250
GC de Kam	570	667	159	228
GC de Lijsterbes	948	1.074	910	760
GC de Moelie	429	492	149	183
GC de Muse	196	225	31	36
GC de Zandloper	956	1.143	350	576
Gordelfestival	8.655	8.847	1.025	3.493

Nieuwsbrieven - Mailchimp			
	Algemene nieuwsbrief	Nieuwsbrief voor anderstaligen	Gemiddelde open ratio
	Aantal ontvangers	Aantal ontvangers	
vzw 'de Rand'	2.817	/	38%
Vzw 'de Rand' – Taalpromotie	639	/	37%
RandKrant	1.071	/	46%
GC de Boesdaalhoeve	2.249	314	28%
GC de Bosuil	1.969	503	27%
GC de Kam	1.824	181	34%
GC de Lijsterbes	1.585	104	35%
GC de Moelie	434	/	39%
GC de Muse	234	/	33%
GC de Zandloper	1.098	191	44%
Gordelfestival	5.180	/	37%

BIJLAGE 23: ORGANIGRAM D.D. DECEMBER 2019

BIJLAGE 24: RAAD VAN BESTUUR EN ALGEMENE VERGADERING

De raad van bestuur en algemene vergadering van vzw 'de Rand' bestaan op 31 december 2019 uit de volgende leden:

- vertegenwoordigers Vlaamse Gemeenschap: Hubert Lyben (voorzitter), Frank Beckx*, Marijke Cortvriendt*, Sven Janssens*, Philippe Laeremans*, Marleen Platteau, Kristel Stouffs* en Myriam Warson.
- vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant: Peter Biondi (ondervoorzitter), Annemie Boon*, Ria Cauchie en Lieven Elst*.
- vertegenwoordigers uit de programmeringscommissies: Guido Deschuymere, Roger Hemeleers, Rik Otten, Ludo De Becker, Leen De Wandeleer, Veerle Willegems en André Lermaniaux.
- vanuit 'de Rand' worden de vergaderingen bijgewoond door: Eddy Frans, Stefaan Gunst en Ilse Verhoye.
- onafhankelijke bestuurders: Marleen Heysse, Iemke Kuijper, Mieke Neyrinck, Dagmar Ruf, Christian Selleslag en Gunther Vanneste.
- regeringscommissaris: Greet Claes
- revisor: Luc Toelen

* zetelen enkel in de algemene vergadering

In 2019 vergadert de raad van bestuur 7 keer (op 4/2, 18/3, 6/5, 11/06, 16/9, 21/10 en 17/12) en de algemene vergadering 2 keer (op 28/03 en 7/11).

BIJLAGE 25: PERSONEELSBESTAND VZW 'DE RAND' DD. 31 DECEMBER 2019

Centrale diensten

- algemeen directeur: Eddy Frans
- adjunct-algemeen directeur/hoofd gemeenschapscentra: Stefaan Gunst
- directiemedewerker: Michèle D'hert
- hoofd financiën & hr: Ilse Verhoye
- coördinator hr: Sabrina Dal Zotto
- stafmedewerker financiën: Marijke Van der Straeten
- coördinator cel techniek, infrastructuur en preventie: Ivan Bruggeman
- stafmedewerker ICT: Yannick Dekens
- stafmedewerker infrastructuur: Ignace De Landtsheer
- onderhoudstechnicus: Jan Thomas
- stafmedewerker taalpromotie: Karen Stals, Cindy Van Dijk en Bernadette Vriamont
- stafmedewerker info- en documentatiecentrum: Karla Goetvinck
- coördinator cel publicaties: Geert Selleslach
- redactie gemeenschapskranten: Veerle Weeck en Silke Castro
- redactie RandKrant: Ingrid Laporte
- webmaster: Dorien De Smedt

de Boesdaalhoeve

- centrumverantwoordelijke: Liesbet Vermaelen
- stafmedewerker: Nele D'herde
- onthaal en administratie: Pascal Velkeneers en Ilke Weyers
- techniek: Stijn Vekeman
- onderhoud: Bea Reniers en Stefania-Paula Chiriac

de Bosuil

- centrumverantwoordelijke: Peter Mulder
- stafmedewerker: Mieke Van Overbeke
- onthaal en administratie: Helga Goossens en Cindy Roeland
- techniek: Jeroen Herinckx en Pako Marckx
- onderhoud: Ahmed Tallih, Justin Simbizi en Silvia Zanzarella

de Kam

- centrumverantwoordelijke: Anne Decuypere
- stafmedewerker: Laura Dierickx
- onthaal en administratie: Daisy Cleymans en Karin De Wandeler
- techniek: Rudy Schoolmeesters
- onderhoud: Marleen Crabbé en Marta Nieroda

de Lijsterbes

- centrumverantwoordelijke: Damienne D'heygers
- stafmedewerker: Joep Nieuwenhuis
- onthaal en administratie: Veerle Colle en Erika Algoet
- techniek: Tom Jacobs
- onderhoud: Christina Verhulst

de Moelie

- centrumverantwoordelijke: Mark De Maeyer
- stafmedewerker: Dirk Craps
- onthaal en administratie: Pascale Leemans en Ilke Weyers
- techniek: Danny Gisgand
- onderhoud: Esther Boateng

de Zandloper

- centrumverantwoordelijke: Kristof Smet
- stafmedewerker: Caro Renckens ter vervanging van Eef Vermaelen
- onthaal en administratie: Inge Demeestere, Nadine Poty en Freija De Roover
- techniek: Wouter Vekeman en Lucas Couvreur
- onderhoud: Pierre Geers, Mihai Imbarus, Viviane Van Goethem en Katleen Van Holsbeek

de Muse

- onthaal en administratie: Patricia Motten
- onderhoud: Fatiha Kabbour

BIJLAGE 26: PROGRAMMERINGSCOMMISSIES

De programmeringscommissies begeleiden en adviseren de werking van de gemeenschapscentra. Ze zijn samengesteld uit leden voorgedragen door de plaatselijke culturele raad. Vanaf 2019 verwijzen we naar de programmeringscommissies als stuurgroepen. Samenstellingen van toepassing op 31 december 2019:

de Boesdaalhoeve

- voorzitter: Erik Wyns
- leden: Ludo De Becker, Sigrid De Gelas, Greet Lebleu, Mieke Smedts, Peter Stiens, Loes Van Eesbeeck, Claude Van Houtte en Amaryllis Vanderheyden
- De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2019.

de Bosuil

- voorzitter: Roger Hemeleers
- leden: Edouard Van Zuijlen, Elke Janssens, Godelieve Willems, Anja Charliers, Bieke Van Wassenhove, Brigitte D'haese, Lukas Van Orshoven en Nathalie Govaert
- De programmeringscommissie vergadert 5 keer in 2019.

de Kam

- voorzitter: Jan Pollaris
- leden: Jolijn Bosseloo, Louis Declerck, Leen de Wandeleer, Tonia Jolly, Ulrich Motté, Carine Vanhoorebeeck, Anne Sterkmans en Jan Walraet
- De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2019.

de Lijsterbes

- voorzitter: Linda Teirlinck
- leden: Magda Calleeuw, Nona Vardanyan, Pascal Demey, Veerle Willegems, Mark Steyaert, Gwem Platteau, Aline Bollen, Hendrik Van Eycken en Kathy Lebon.
- De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2019.

de Moelie

- voorzitter: Marc Moorkens
- leden: André Lerminiaux, Yolande Berghmans, Marleen De Schepper, Peter Aelvoet, Rik Otten, Roel Leemans, Joëlle Grimmeau, Sofie De Pauw Eric Chabert en Tina Deneyer
- De programmeringscommissie vergadert 5 keer in 2019.

de Zandloper

- voorzitter: Bert Vannieuwenhuysse
- leden: Wim Naudts, Kristel Vanderhaegen, Silke Hermans, Guido Deschuymere, Annemie De Cuyper, Carlo Wilmots, Patricia De Jaeger en Anne-Mie Somers.
- De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2019.

BIJLAGE 27: MIDDELEN BESTEED AAN EIGENAARSONDERHOUD 2019

Bosuil	58.409
Kam	13.254
Moelie	20.675
Zandloper	33.131
Boesdaalhoeve	87.466
Lijsterbes	74.385
overhead	17.134
totaal	304.454

vzw 'de Rand'
Kaasmarkt 75
1780 Wemmel